

**LATVIJAS SPORTA INFRASTRUKTŪRAS
NODROŠINĀJUMA ANALĪZE UN SPORTA
BĀZU REĢISTRA AKTUALIZĒŠANA**

Pasūtītājs: Izglītības un zinātnes ministrija
Izpildītājs: SIA „Datorikas institūts DIVI”

2012

SATURA RĀDĪTĀJS

Kopsavilkums.....	5
Ievads	7
Metodoloģija	8
Sporta bāzu un sporta objektu nodrošinājums valsts teritorijā	9
Sporta bāzu un sporta objektu raksturojums valsts teritorijas plānošanas reģionos	15
Zemgales plānošanas reģions.....	15
Kurzemes plānošanas reģions	18
Vidzemes plānošanas reģions	20
Rīgas plānošanas reģions	22
Latgales plānošanas reģions	25
Izglītības iestāžu sporta bāzes	33
Vispārējās izglītības iestāžu sporta bāzes.....	34
Profesionālās izglītības iestāžu sporta bāzes	38
Augstākās izglītības iestāžu sporta bāzes	40
Nacionālās sporta bāzes.....	42
Starptautiskās pieredzes apkopojums sporta infrastruktūras plānošanā un finansēšanā	47
Sporta infrastruktūras plānošana un finansēšana Lietuvā	48
Sporta infrastruktūras plānošana un finansēšana Igaunijā	51
Sporta infrastruktūras plānošana un finansēšana Somijā	52
Sporta infrastruktūras plānošana un finansēšana Polijā	58
Vadošo sporta veidu federāciju, pašvaldību un profesionālās ievirzes sporta izglītības iestāžu pārstāvju viedokļi par Latvijas sporta infrastruktūru	61
Priekšlikumi turpmākai darbībai.....	68
Izmantotie informācijas avoti	71
Pielikumi.....	75

Terminu skaidrojums

Augstu sasniegumu sports – sports starptautisko sacensību līmeni - dalība oficiālas starptautiskas klātienē sacensības, kuras ir iekļautas attiecīgās starptautiskas sporta federācijas sacensību kalendāra (pasaules un Eiropas čempionāti, Pasaules kausi, Olimpiskās spēles u.tml.), ieskaitot treniņu procesu, lai tam sagatavotos.

Bērnu un jauniešu sports – sporta nodarbības un sacensības bērniem un jauniešiem vecuma līdz 25 gadiem.

Multifunkcionāla sporta zāle – būve vai būvju komplekss, kas izmantojams sporta sacensību organizēšanai vairākos sporta veidos, kā arī ārpus sporta pasākumu rīkošanai.

Nacionālā sporta bāze — sporta bāze, kurai likumā „Par nacionālās sporta bāzes statusu” noteiktajā kārtībā piešķirts nacionālās sporta bāzes statuss;

Sporta bāze – speciāla sportam būvēta vai piemērota būve vai tās daļa, kā arī vide (laukumi, celiņi sporta nodarbībām, veselības takas u.tml.).

Sporta izglītības programma – izglītības programma, kurā ietverts noteikts sporta izglītības saturs.

Sporta organizācija – organizācija, kas tiek dibināta veselīgas atpūtas organizēšanai, fizisko un morālo iespēju paaugstināšanai, augstu sporta rezultātu sasniegšanai.

Sporta sacensības – pasākums labāko sportistu vai komandu noteikšanai, kas noris atbilstoši normatīvo aktu prasībām, sporta federāciju apstiprinātajiem sacensību norises noteikumiem un sacensību organizētāju apstiprinātajiem nolikumiem.

Sporta treniņš — process prasmju, iemanu un spēju iegūšanai, saglabāšanai un

Sportists — fiziska persona, kas nodarbojas ar sportu un piedalās sporta sacensībās.

Sports — visu veidu individuālas vai organizētas aktivitātes fiziskas un garīgas veselības saglabāšanai un uzlabošanai, kā arī panākumu gūšanai sporta sacensībās.

Tautas sports – dažādas fiziskas aktivitātes garīgas labsajūtas un fiziskas veselības nostiprināšanai, sociālās saskarsmes un integrācijas nodrošināšanai, kā arī atpūtai ar mērķi iesaistīt sporta visu sociālo grupu cilvēkus, nodrošināt tiem iespējami labākus apstākļus un pieejamību sporta nodarbībām.

Veterānu sports – sporta nodarbības un sacensības pieaugušajiem, kas sasnieguši attiecīgā sporta veida veterānu (senioru) vecumu.

Saīsinājumi

BA – Banku augstskola
DU – Daugavpils Universitāte
IZM – Izglītības un zinātnes ministrija
LiepU – Liepājas Universitāte
LLU – Latvijas Lauksaimniecības universitāte
LOK – biedrība „Latvijas Olimpiskā komiteja”
LSFP – biedrība „Latvijas Sporta federāciju padome”
LU – Latvijas Universitāte
NSB – nacionālā sporta bāze
PIKC – profesionālās izglītības kompetences centrs
RA – Rēzeknes Augstskola
RPIVA – Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskola
RSU – Rīgas Stradiņa universitāte
RTU – Rīgas Tehniskā universitāte
SBR – sporta bāzu reģistrs
SIA – sabiedrība ar ierobežotu atbildību
VA – Ventspils Augstskola
VFS – Vispārējās fiziskās sagatavotības zāle

Kopsavilkums

Pētījuma „Latvijas sporta infrastruktūras nodrošinājuma analīze un sporta bāzu reģistra aktualizēšana” mērķis ir izvērtēt Latvijas sporta bāzu faktisko attīstības situāciju optimālai sporta politikas mērķu sasniegšanas veicināšanai sporta infrastruktūras jomā, piedāvājot racionālus risinājumus pārskatāma, uz caurspīdīgiem principiem balstīta sporta bāzu informatīvās aktualizēšanas modeļa izstrādei, kurš sekmētu sistēmisku un sistemātisku sporta bāzu attīstības risinājumu izstrādi.

Saskaņā ar Sporta bāzu reģistrā aktualizētajiem datiem, Latvijā ir reģistrētas 1122 sporta bāzes ar 2871 sporta objektiem.

Lai izvērtētu sporta bāzu pārklājumu valsts teritorijā, pētījumā ir ņemts vērā Latvijas administratīvi teritoriālais iedalījums, piecos plānošanas reģionos (Rīgas, Vidzemes, Kurzemes, Zemgales un Latgales plānošanas reģions), kuri kā valsts institūcijas pilda valsts deleģētos uzdevumus un vienlaikus kā pašvaldību pārvaldītas institūcijas veic pašvaldību rīcību koordinējošās funkcijas – galvenokārt attīstības plānošanas un kopēju projektu izstrādes jomā.

Pēc sporta bāzu reģistrā apkopotajiem datiem, savstarpēji salīdzinot sporta bāzu un sporta objektu pārklājumu plānošanas reģionu teritorijās attiecībā pret iedzīvotāju skaitu un teritorijas lielumu, pētījums piedāvā risināt jautājumus par jaunu sporta bāzu celtniecību valstī, ņemot vērā piecu **statistikas** plānošanas reģionos (Vidzeme, Kurzeme, Latgale, Zemgale un Pierīga) esošo pašvaldību intereses, neierindojot tās prioritārā secībā. Atsevišķi vērtējama situācija ir Rīgā, ņemot vērā iedzīvotāju blīvumu pilsētas teritorijā, bērnu un jauniešu skaitu pašvaldībā, kā arī ievērojot, ka galvaspilsētā koncentrējas lielākā daļa augstākās izglītības iestādes, kurās studē un līdz ar to arī izmanto sporta infrastruktūras piedāvātos pakalpojumus jaunieši no visas Latvijas.

Pētījums piedāvā noteikt prioritāti atbalstāmos sporta infrastruktūras attīstības virzienus, ņemot vērā pašvaldību pieprasījumus, kurus noteica, apkopojot un izvērtējot pašvaldību iesniegtos sporta infrastruktūras attīstības projektus 2004. – 2020.gadam. Vienlaikus ievērojot arī Eiropas valstu pieredzi, par galveno prioritāri ir jānosaka sporta bāzu renovēšanas vai rekonstrukcijas projektu atbalsts, lai ar salīdzinoši nelielu finanšu ieguldījumu, nodrošinātu esošās sporta infrastruktūras funkcionalitāti. Tomēr nedrīkst izslēgt arī jaunu sporta objektu būvniecības plānošanu, ņemot vērā sporta bāzu nepietiekamību visā valsts teritorijā. Pētnieki piedāvā sporta infrastruktūras attīstīšanai plānotos valsts budžeta līdzekļus pārdalīt pēc prioritāri veicamo darbu principa – 70% no tiem paredzot sporta bāzu renovācijai vai rekonstrukcijai un 30% – jaunu sporta objektu celtniecībai, plānotos projektus izvērtējot atsevišķi:

1. Pašvaldību pieprasījums renovācijas vai rekonstrukcijas projektu īstenošanai prioritārā secībā:

- 1) izglītības iestāžu sporta zāles;
- 2) brīvpieejas/sporta izglītības iestāžu sporta laukumi;
- 3) stadioni;
- 4) multifunkcionālas sporta halles;

5) peldbaseini.

2. Pašvaldību pieprasījums celtniecības projektu īstenošanai prioritārā secībā:

- 1) brīvpieejas/sporta izglītības iestāžu sporta laukumi;
- 2) izglītības iestāžu sporta zāles;
- 3) multifunkcionālas sporta halles;
- 4) peldbaseini;
- 5) stadioni.

Lai sekmīgi varētu ieviest objektīvu finanšu līdzekļu sadali projektu līdzfinansējumam no valsts budžeta, nepieciešams veikt vairākas izmaiņas finanšu piešķiršanas procedūrā, kā arī pārstrukturēt ministrijā esošos politikas plānošanas dokumentus un uz tiem balstītos projektu pieteikumus.

Izvērtējot Eiropas valstu pieredzi sporta infrastruktūras attīstības plānošanā un finansēšanā, redzams, ka viens no svarīgākajiem uzdevumiem ir veicināt sporta bāzu attīstību, lai tās būtu pieejamas tautas sportam, savukārt visās Eiropas valstīs kā galvenā prioritāte ir bērnu un jauniešu iesaistīšana fiziskajās aktivitātēs, nodrošinot sporta objektu pieejamību izglītības iestādēs, dzīvojamo māju pagalmos, dienas aprūpes centros, parkos utt. Starptautiska līmeņa sporta bāzu attīstīšanai, kuru celtniecībai un uzturēšanai ir nepieciešami salīdzinoši lieli finansiāli ieguldījumi, tiek izstrādātas atsevišķas programmas un tās netiek vērtētas

Lielākajām Eiropas valstīm ir izstrādāti politikas plānošanas dokumenti, kuri nosaka sporta infrastruktūras regulāru, plānveidīgu attīstību un to finansēšanas modeli.

Ievads

Izglītības un zinātnes ministrija 2012.gadā veica pētījuma „Latvijas sporta infrastruktūras nodrošinājuma analīze un sporta bāzu reģistra aktualizēšana” pasūtījumu, kuru izstrādāja SIA "Datorikas institūts DIVI” sadarbībā ar piesaistītiem ekspertiem sporta jomā.

Latvijas sporta jomas infrastruktūras izpētes pētījuma mērķis ir:

izvērtēt Latvijas sporta bāzu faktisko attīstības situāciju optimālai sporta politikas mērķu sasniegšanas veicināšanai sporta infrastruktūras jomā, piedāvājot racionālus risinājumus pārskatāma, uz caurspīdīgiem principiem balstīta sporta bāzu informatīvās aktualizēšanas modeļa izstrādei, kurš sekmētu sistēmisku un sistemātisku sporta bāzu attīstības risinājumu izstrādi.

Pētījuma uzdevumi:

1. apkopot un analizēt informāciju par Latvijā esošajām sporta bāzēm pēc to tipiem un specifikācijas;
2. apkopot provizorisko informāciju par 2014. – 2020.gadu sporta infrastruktūras attīstības virzieniem, veidiem un resursu ietilpību Latvijas pilsētās un reģionos;
3. izvērtēt citu Baltijas un Ziemeļeiropas valstu pieredzi sporta infrastruktūras jomā;
4. sniegt ieteikumus sporta politikas plānošanas dokumentu pilnveidošanai, kā arī racionālai valsts finansējuma piešķiršanas kritēriju izstrādei sporta bāzu attīstībai;
5. sniegt ieteikumus Valsts un pašvaldību nozīmes sporta infrastruktūras attīstības koncepcijas projekta un vienotas valsts sporta infrastruktūras politikas izstrādei.

Veicot pētījumu ir apkopota un analizēta informācija par esošajām Latvijas sporta bāzēm (nacionālajām sporta bāzēm, izglītības iestāžu sporta bāzēm), sporta bāzu objektu tipiem, sporta bāzu un sporta bāzu objektu skaitu, izvietojumu un sporta bāzu rekonstrukcijas, renovācijas vai jaunas sporta bāzes celtniecības nepieciešamību.

Pētījuma ietvaros ir apkopota informācija par 2014. – 2020.gadā plānotajiem sporta infrastruktūras attīstības projektiem, kas ietverti novadu un republikas nozīmes pilsētu attīstības plānos vai to projektos, ar mērķi noskaidrot sporta infrastruktūras attīstības galvenos virzienus, tendences un provizoriskās projektu īstenošanas izmaksas.

Pētījumā ir apkopota Baltijas valstu (Lietuva, Igaunija), Somijas un Polijas pieredze sporta infrastruktūras attīstības plānošanā un finansēšanā.

Pētījums sniedz ieteikumus sporta politikas plānošanas dokumentu pilnveidošanai, valsts finansējuma piešķiršanas kritēriju izstrādei atbilstīgi reģionālās politikas attīstības virzieniem ar mērķi nodrošināt sistēmisku sporta bāzu attīstību valstī.

Pētījuma secinājumos aprakstīti veicamie pasākumi, lai veidotu vienotu valsts politiku sporta infrastruktūras attīstības jomā, sagatavotu izmaiņas normatīvajos

aktos un nodrošinātu regulāru sporta bāzu reģistra papildināšanu un nepieciešamības gadījumā arī tā pilnveidošanu, kā arī sniegtu ieteikumus Valsts un pašvaldību nozīmes sporta infrastruktūras attīstības koncepcijas projekta izstrādei.

Metodoloģija

Pētījumā tika pielietotas vairākas metodes – fundamentālā elektroniskās uzskaites aptauja ar tehnisko specifikāciju norādi, strukturētā aptauja, strukturētā intervija, kā arī rezultātu statistiskā apstrāde.

Pilnīgas Latvijas sporta infrastruktūras bāziskās informācijas un reālās situācijas izpratnei, tika veikta sporta bāzu reģistra aktualizācija. Tā prioritāte pētījuma uzsākšanā tika argumentēta ar esošā reģistra tehnisko parametru un informācijas filtru sistēmas stāvokļa morāli novecojušo raksturojumu.

Sporta bāzu reģistrs ir valsts informācijas sistēma, kurā reģistrē valstī esošās sporta bāzes un nacionālās sporta bāzes. Sporta bāzu reģistra turētājs ir IZM. Sporta bāzu reģistrā iekļaujamās informācijas saturu un tās aktualizēšanas kārtību nosaka Ministru kabineta 2010.gada 26.janvāra noteikumi Nr.76 „Noteikumi par sporta bāzu reģistrā iekļaujamās informācijas saturu un aktualizēšanas kārtību”. Reģistrā ietverta informācija par valstī esošajām sporta bāzēm, to adresēm, īpašniekiem, īpašuma formu, bāzē esošajiem objektiem un tas ir publiski pieejams interneta vietnē: <http://www.sportabazuregistrs.lv>.

Pētījuma ietvaros tika veiktas vairākas kvantitatīvi un kvalitatīvi orientētas anketēšanas:

- 1) 110 novadu un 9 republikas nozīmes pilsētu atbildīgo par sporta darba organizēšanu pašvaldībās aptauja par plānotajiem sporta infrastruktūras projektiem laika posmā no 2014. līdz 2020.gadam;

- 2) 7 dažādu Baltijas un Ziemeļeiropas valstu sporta institūciju atbildīgo amatpersonu aptauja par sporta infrastruktūras nodrošinājumu, attīstības plānošanu un finansējuma piešķiršanas kritērijiem.

Kvantitatīvās informācijas papildināšanai un subjektīva multidimensionāla sporta speciālistu viedokļa iegūšanai par sporta bāzu pieejamību un noslogojumu, uzturēšanas izmaksām un rentabilitāti pašvaldībās, tika veiktas strukturētas intervijas ar:

- 1) 8 LSFP atzīto sporta federāciju vadītājiem;
- 2) 2 profesionālās ievirzes sporta izglītības iestāžu direktoriem;
- 3) 4 atbildīgajiem par sporta darba organizēšanu pašvaldībās.

Apkopojot aptauju un interviju datus, tika izvērtētas prioritāri nepieciešamās sporta būves un sporta objektu veidi pašvaldībās.

Pētījuma starprezultāti tika izmantoti Valsts un pašvaldību nozīmes sporta infrastruktūras attīstības koncepcijas izstrādē. Aktualizētā informācija par reālo situāciju valstī un priekšlikumi sporta infrastruktūras plānošanai tika iestrādāti Valsts un pašvaldību nozīmes sporta infrastruktūras attīstības koncepcijas tekstuālajā izklāstā.

Sporta bāzu un sporta objektu nodrošinājums valsts teritorijā

Sporta politikas viens no galvenajiem uzdevumiem ir dot iespēju katram indivīdam nodarboties ar sportu neatkarīgi no vecuma, dzimuma, rases, reliģiskās piederības, garīgiem un fiziskiem traucējumiem, radot tam nepieciešamos tiesiskos, ekonomiskos un sociālos apstākļus. Sporta mērķu realizācija nav iespējama bez mūsdienīgām sporta būvēm un tajās notiekošajiem sporta pasākumiem, kuri piesaista valsts iedzīvotājus, rosinot vēlēšanos iesaistīties sporta aktivitātēs, pilnveidot sevi un uzlabot veselību.

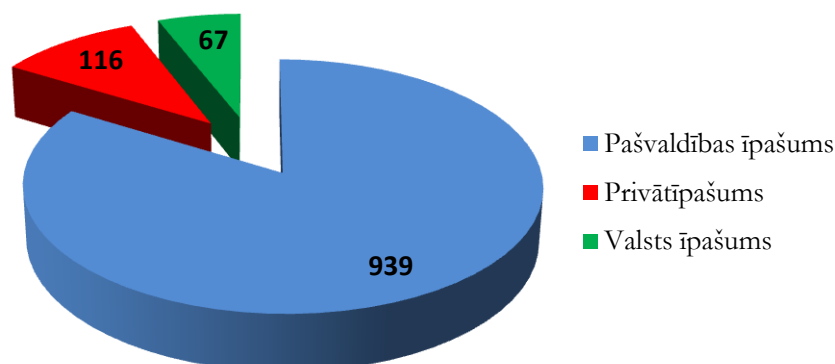
Lai varētu pastāvēt bērnu un jauniešu sports, augstu sasniegumu sports un tautas sports, viens no priekšnoteikumiem ir sporta bāze. Atkarībā no sporta veida, sportista vecuma, interesēm, kvalifikācijas un nodarbību rakstura, ir nepieciešamas dažādiem sporta veidiem paredzētas sporta bāzes, kuras vienlaikus ir nozīmīgs valsts prestiža jautājums, kā arī tautas veselības garants un jaunatnes audzināšanas skola.

Mērķtiecīgas investīcijas sporta, kā arī veselīgu un aktīvu dzīvesveidu veicinošajā infrastruktūrā ir investīcijas Latvijas ilgtermiņa attīstībā, jo tādējādi tiek sniegts būtisks atbalsts iedzīvotāju veselības veicināšanai un darbaspēka kvalitātes uzlabošanai, veidojot veselās, fiziski un garīgi attīstītas personības. Turklāt, investīcijas sporta, kā arī veselīgu un aktīvu dzīvesveidu veicinošajā infrastruktūrā reģionos veicina policentrisko attīstību. Ieguldot finanšu līdzekļus sporta, kā arī veselīgu un aktīvu dzīvesveidu veicinošajā infrastruktūrā, nākotnē mazāk finanšu līdzekļi būs jāiegulda veselības aprūpē, noziedzības apkarošanā, jo tādējādi tiek veicināti cīņa ar šo problēmu cēloņiem.

Saskaņā ar Sporta likuma 1.panta 1.punktu sporta bāze ir speciāla sportam būvēta vai piemērota būve, kā arī vide (laukumi, celiņi sporta nodarbībām, veselības takas u.tml.). Saskaņā ar Sporta likuma 12.panta pirmo daļu sporta bāzes tiek veidotas un uzturētas, lai nodrošinātu iedzīvotājiem iespēju nodarboties ar sportu, savukārt valsts vai pašvaldību īpašumā esošās sporta bāzes izmantojamas iedzīvotājiem nepieciešamo pakalpojumu sniegšanai sportā.

Ievērojot Sporta likuma panta trešo daļu, informāciju par valstī esošajām sporta bāzēm apkopo SBR, kura turētājs un pārzinis ir IZM. SBR iekļaujamās informācijas saturu un aktualizēšanas kārtību nosaka Ministru kabineta 2010.gada 26.janvāra noteikumi Nr.76 „Noteikumi par sporta bāzu reģistrā iekļaujamās informācijas saturu un aktualizēšanas kārtību”. Sporta bāzes īpašnieks vai īpašnieka pilnvarota persona mēneša laikā pēc sporta bāzes nodošanas ekspluatācijā iesniedz ministrijā attiecīgu iesniegumu, savukārt ja ir mainījusies reģistrētā informācija, sporta bāzes īpašnieks 30 darbdienu laikā pēc attiecīgo izmaiņu veikšanas informē ministriju par nepieciešamību izdarīt reģistrā izmaiņas, iesniedzot iesniegumu, kurā norādīta aktualizētā informācija.

Saskaņā ar 2012.gada decembrī aktualizētā SBR datiem, Latvijā ir reģistrētas 1122 sporta bāzes ar 2871 sporta objektiem (1.attēls).

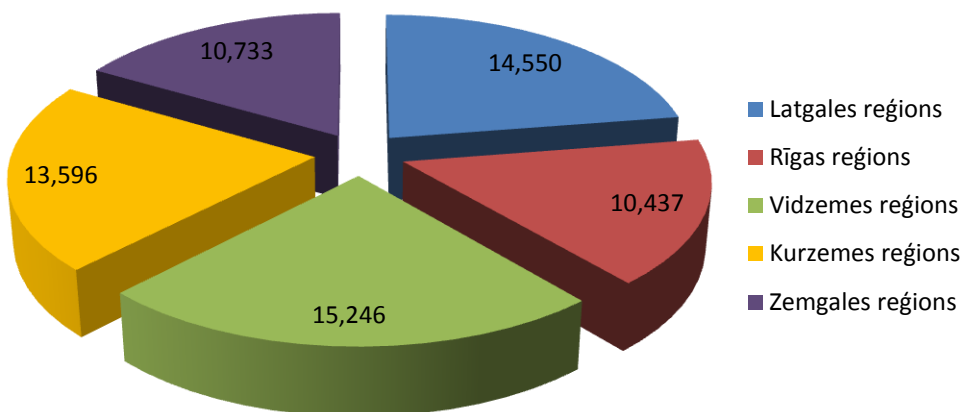
1.attēls. Sporta bāzu skaits Latvijā

Ņemot vērā sporta bāzēs veikto pēdējo renovācijas laiku, kā arī apkopojot sporta bāzu īpašnieku (apsaimniekotāju) sniegto informāciju par sporta bāzu tehnisko stāvokli, secināms, ka labā vai ļoti labā stāvoklī ir 669 sporta bāzes jeb 59,63% no kopējā sporta bāzu skaita, savukārt 453 (40,37%) sporta bāzēm ir nepieciešama renovācija vai rekonstrukcija. Īpaši aktuāls jautājums ir par pašvaldību un valsts izglītības iestāžu sporta bāzu (sporta zāles un sporta laukumi) infrastruktūras uzlabošanu un atjaunošanu, kā arī vairāku daudzfunkcionālu sporta zāļu, universālu sporta stadionu, futbola laukumu, peldbaseinu renovāciju.

Saskaņā ar Sporta likuma 7.panta otro daļu pašvaldības veicinot veselīgu dzīvesveidu un sporta attīstību savā administratīvajā teritorijā, ir tiesīgas būvēt un uzturēt sporta bāzes un nodrošināt tās ar nepieciešamo aprīkojumu. Ņemot vērā SBR apkopotos datus, šobrīd 83,68% no kopējā valstī esošo sporta bāzu skaita atrodas pašvaldību īpašumā, 10,34% ir privātās sporta bāzes, savukārt valsts īpašumā atrodas tikai 5,98%.

Lai izvērtētu sporta bāzu pārklājumu valsts teritorijā, ir jāņem vērā Latvijas administratīvi teritoriālais iedalījums, kuru veido 119 administratīvās teritorijas, kurās pašvaldības savas kompetences ietvaros realizē pārvaldi. Ņemot vērā, ka Latvijā ir 9 republikas pilsētas un 110 novadu pašvaldības, kuras pēc platības, iedzīvotāju skaita, apdzīvojuma, saimniecības rakstura un apdzīvotības līmeņa ir ļoti atšķirīgas, pētījumā izmantojām teritorijas iedalījumu 5 plānošanas reģionos (Rīgas, Vidzemes, Kurzemes, Zemgales un Latgales plānošanas reģions), kuri kā valsts institūcijas pilda valsts deleģētos uzdevumus un vienlaikus kā pašvaldību pārvaldītas institūcijas veic pašvaldību rīcību koordinējošās funkcijas – galvenokārt attīstības plānošanas un kopēju projektu izstrādes jomā.

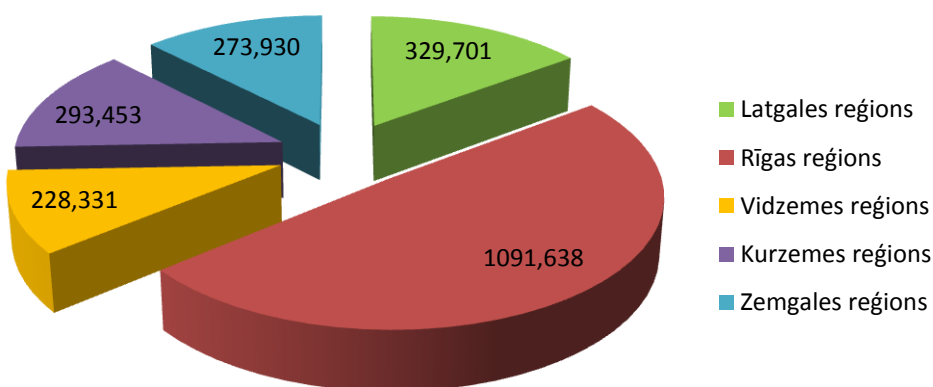
No pieciem plānošanas reģioniem teritoriāli lielākais ir Vidzemes reģions, kurš aizņem 23,6% no valsts teritorijas, savukārt mazākais ir Rīgas reģions - 16,2% (2.attēls).

2.attēls. Plānošanas reģionu teritorijas lielums (km²) valsts kopējā platībā

Saskaņā ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes iedzīvotāju reģistra datiem 2012.gada sākumā Latvijas iedzīvotāju skaits ir 2,22 miljoni, no tiem gandrīz puse Latvijas iedzīvotāju (1,1 miljons jeb 49,2%) dzīvo Rīgas plānošanas reģionā, savukārt Rīgas pilsētā dzīvo 31,5% no valsts iedzīvotājiem (3.attēls).

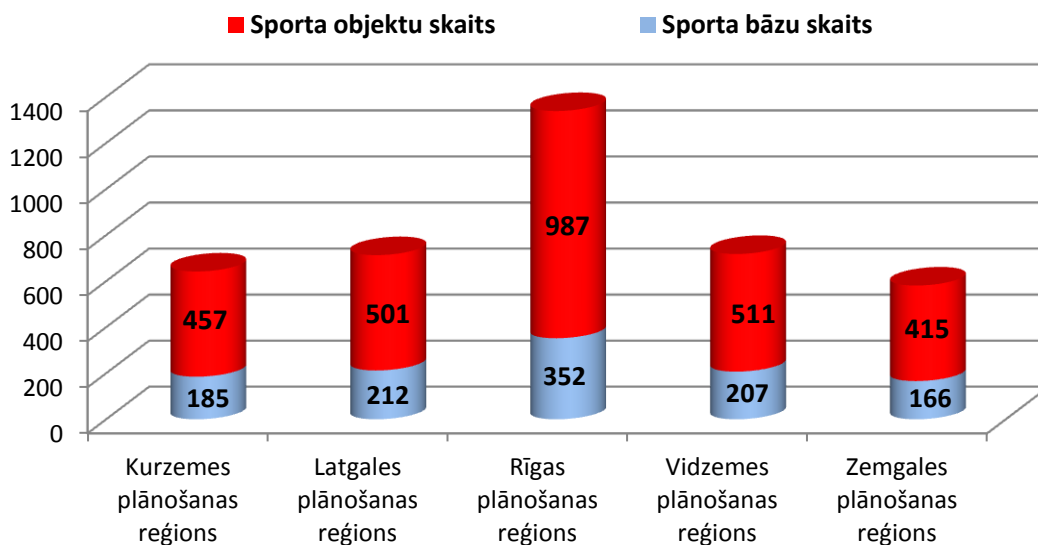
Vidējais iedzīvotāju blīvums Latvijā ir 34,3cilv./km², visaugstākais iedzīvotāju blīvums ir Rīgas reģionā – 104,6 3cilv./km², kas gandrīz trīs reizes pārsniedz vidējo blīvumu valstī (Vidzemes reģionā – 15,0, Kurzemes reģionā – 21,6, Zemgales reģionā 25,5, Latgales reģionā – 22,7 cilv./km²).

3.attēls. Iedzīvotāju skaits Latvijas plānošanas reģionos

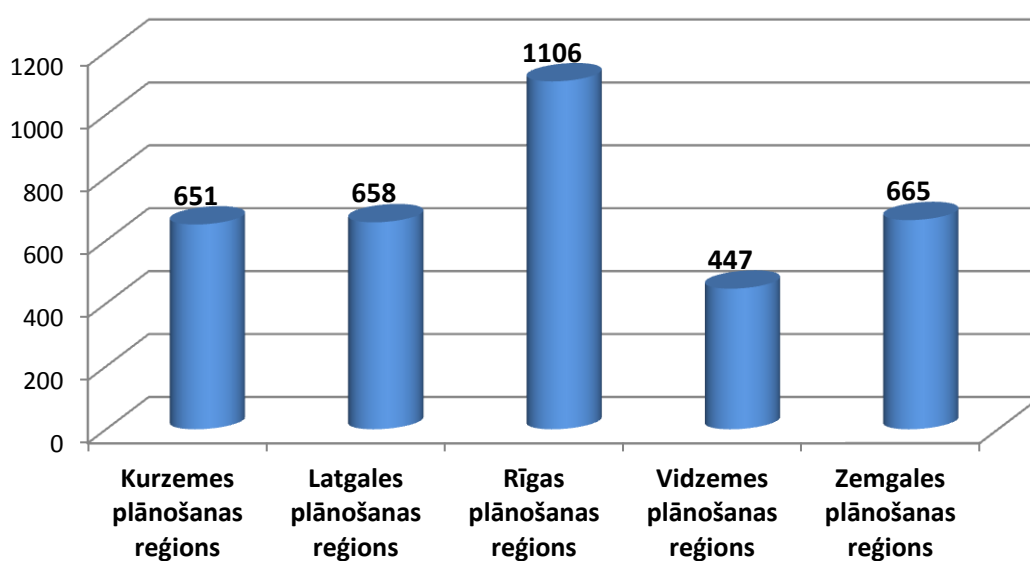
Saskaņā ar SBR apkopotajiem datiem, savstarpēji salīdzinot teritorijas plānošanas reģionus, vislielākais sporta bāzu un objektu skaits ir izvietots Rīgas

reģionā, savukārt pārējos četros plānošanas reģionos sporta bāzu skaits ir līdzīgs (4.attēls).

4.attēls. Sporta bāzu un objektu skaits plānošanas reģionos

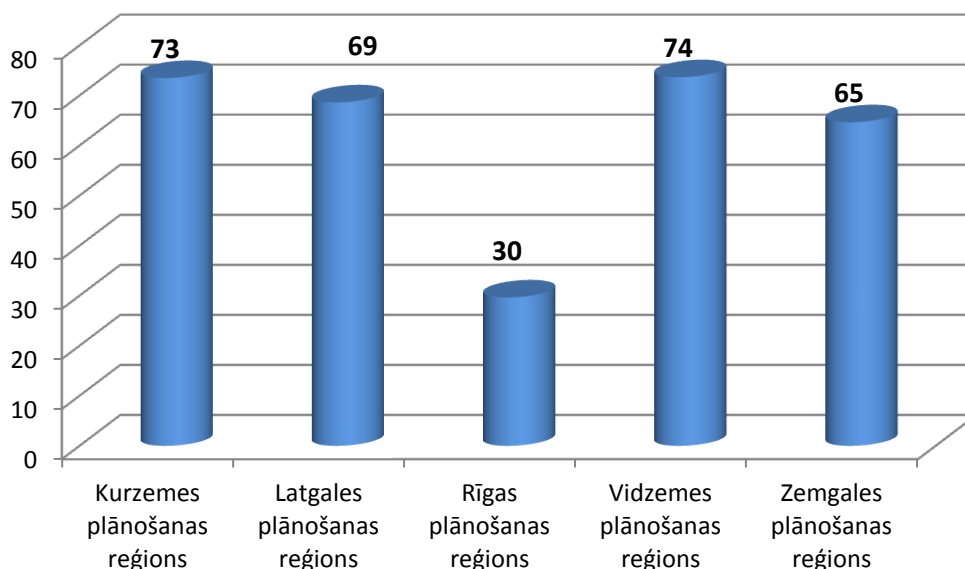
Lai gan teritorijas lieluma ziņā Rīgas reģions ir mazākais, tajā dzīvo gandrīz puse iedzīvotāju skaits un blīvums pārsniedz valstī vidējos rādītājus. Tas nozīmē, ka sporta bāzu un objektu skaita zināšana attiecīgajā plānošanas reģionā vēl nedod priekšstatu par sporta bāzu pieejamību visiem sportot gribētājiem. Turklāt ņemot vērā, ka sporta bāzes ir ar dažādu sporta objektu skaitu (piem. kompleksām sporta bāzēm ir vairāki sporta objekti, savukārt ir sporta bāzes ar vienu objektu), tika veikti aprēķini, kuros noskaidrojām iedzīvotāju skaitu uz vienu sporta objektu attiecīgajā teritorijā (5.attēls).

5.attēls. Iedzīvotāju skaits uz vienu sporta objektu

Pēc iegūtajiem datiem, ikdienā vidēji Latvijā vienam sporta objektam būtu jānodrošina sportošanas iespējas 772 iedzīvotājiem. Rīgas plānošanas reģionā šis rādītājs ir gandrīz uz pusi sliktāks nekā pārējos plānošanas reģionos. Pēc šī rādītāja vislabākā situācija ir Vidzemes plānošanas reģionā, kurā vienam sporta objektam būtu jānodrošina sportošanas iespējas vidēji 447 iedzīvotājiem, savukārt Kurzemes, Latgales un Zemgales plānošanas reģionos iedzīvotāju skaits uz vienu sporta objektu ir līdzīgs. Ņemot vērā, ka Rīgas pilsētas pašvaldībā iedzīvotāju skaits 31,5% no visiem Latvijas iedzīvotājiem, informācijas uzskaites mērķiem Rīgas plānošanas reģionu sadalījām divos statistiskajos reģionos – Rīgas pilsētas un Pierīgas reģionā, kas ietver pārējo Rīgas plānošanas reģiona teritoriju. Salīdzinot iedzīvotāju skaitu uz vienu sporta objektu sešos statistiskajos reģionos, Pierīgas reģionā vienam sporta objektam ir būtu jānodrošina sportošanas iespējas 690 iedzīvotājiem, savukārt Rīgas pilsētā – 1658 iedzīvotājiem, kas ievērojami pārsniedz valsts vidējos rādītājus.

Lai novērtētu sporta bāzu dislokāciju Latvijas teritorijā, izvērtējām sporta bāzu skaita attiecību pret plānošanas reģionu teritorijas lielumu, matemātiskajiem aprēķiniem par pamatu ņemot bāzu skaitu uz teritorijas kvadrātkilometru (6.attēls).

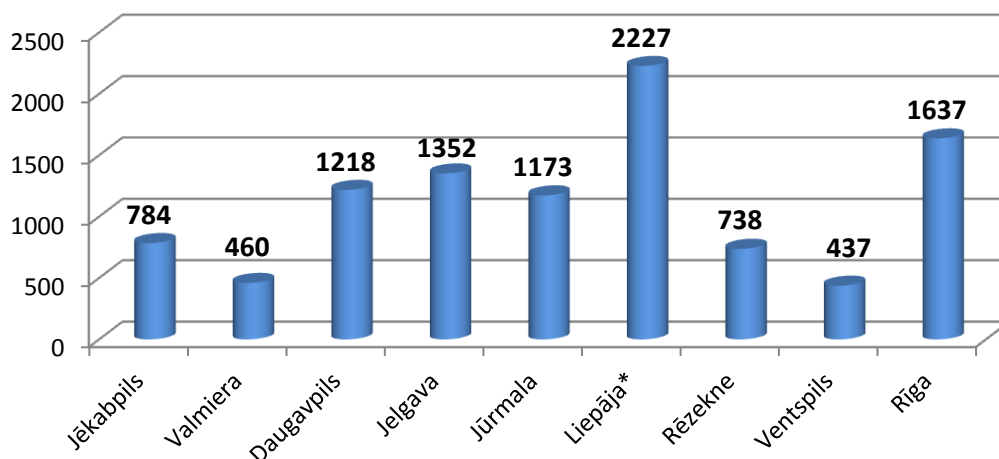

6.attēls. Sporta bāzu blīvums (km²)

Izvērtējot iegūtos rezultātus, redzams, ka Kurzemes un Vidzemes plānošanas reģionos sporta bāzu blīvums ir vienāds – viena sporta bāze uz 74km², nedaudz labāka situācija ir Latgales un Zemgales plānošanas reģionos, kas tikai nedaudz pārsniedz vidējo Latvijas sporta bāzu blīvuma rādītājus – viena sporta bāze uz 58km². Savukārt Rīgas plānošanas reģionā sporta bāzu blīvums ir vislielākais – viena sporta bāze uz 30km². Aplūkojot iegūtos datus ņemot vērā statistiskos reģionus, Pierīgas reģionā sporta bāzu blīvums ir viena sporta bāze uz 49km², savukārt Rīgas pilsētā – viena sporta bāze uz 2km².

Saskaņā ar SBR reģistrētajiem datiem salīdzinājām sporta bāzu blīvumu un dislokāciju republikas nozīmes pilsētās. Aprēķinot vidēji statistiskos datus, neiekļāvām Liepājas pilsētu pašvaldību sniegtos datus, to būtiskas neatbilstības dēļ ar reālo situāciju pilsētas pašvaldībā (izvērtējot pilsētas sporta bāzu un objektu

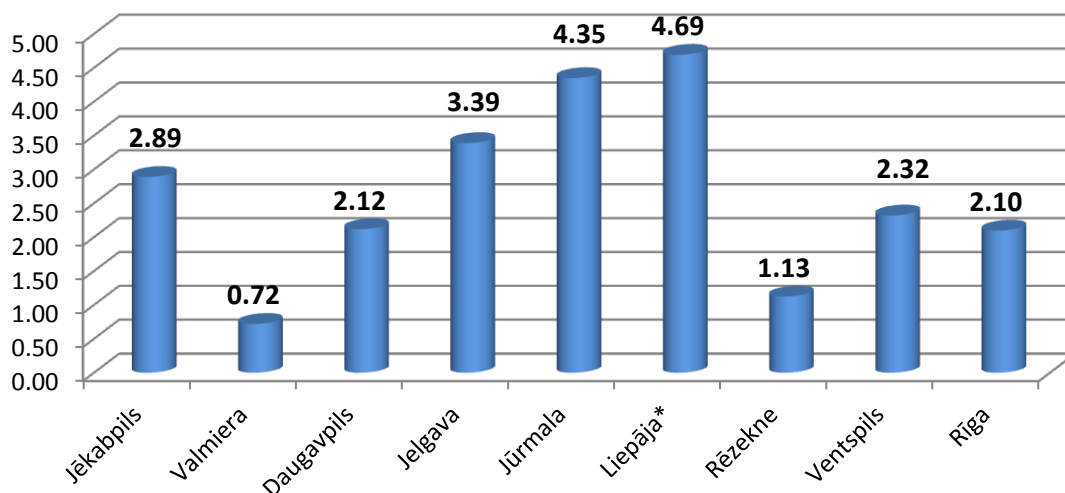
uzskaitījumu pilsētas pašvaldības mājas lapā). Salīdzinoši SBR Liepājas pašvaldība ir reģistrējusi 13 sporta bāzes ar 37 objektiem, savukārt Liepājas pašvaldības mājas lapā www.liepaja.lv ir atrodama informācija par 27 sporta bāzēm ar 69 sporta objektiem.

7.attēls. Iedzīvotāju skaits uz vienu sporta objektu republikas nozīmes pilsētās

Saskaņā ar SBR reģistrētajiem datiem vidējais rādītājs republikas nozīmes pilsētās ir 1262 iedzīvotāji uz vienu sporta bāzi (7.attēls). Pēc šī rādītāja vislabākā situācija ir Valmieras un Ventspils pilsētu pašvaldībās, kurā vienam sporta objektam būtu jānodrošina sportošanas iespējas vidēji 460 iedzīvotājiem, savukārt Jelgavā un Rīgā iedzīvotāju skaits uz vienu sporta objektu ir ievērojami lielāks nekā vidējais rādītājs republikas pilsētās.

Savukārt aprēķinot sporta bāzu blīvumu uz vienu kvadrātkilometru, redzams, ka sporta bāzu izvietojums republikas nozīmes pilsētās ir viena sporta bāze 0,72 – 4,37 km² robežās (8.attēls). Jūrmalas pilsētā reģistrēto sporta bāzu skaits ir salīdzinoši neliels, ņemot vērā, ka daļa pilsētā esošā sporta infrastruktūras objektu atrodas privātīpašumā (t.sk. viesnīcu un sanatoriju teritorijās) un pašvaldība par šiem sporta objektiem nav sniegusi informāciju.

8.attēls. Sporta bāzu blīvums republikas nozīmes pilsētās (km²)

Sporta bāzu blīvums uz vienu kvadrātkilometru un iedzīvotāju skaits uz vienu sporta objektu ir būtiski aspekti izvērtējot sporta bāzu pārklājumu valsts teritorijā, tie ir skatāmi kompleksā vērtējumā, plānojot jaunu sporta objektu celtniecību. Pēc SBR reģistrēto datu izvērtējuma var secināt, ka plānojot jaunu sporta bāzu celtniecību valstī, ir jāņem vērā 5 statistikas plānošanas reģionu (Vidzeme, Kurzeme, Latgale, Zemgale un Pierīga) intereses, nevienam no tiem nepiešķirot īpašas priekšrocības. Atsevišķi ir vērtējama situācija Rīgā, ņemot vērā iedzīvotāju blīvumu pilsētas teritorijā, kā arī ievērojot, ka galvaspilsētā koncentrējas lielākā daļa augstākās izglītības iestādes, kurās studē un līdz ar to arī izmanto sporta infrastruktūras piedāvātos pakalpojumus jaunieši no visas Latvijas. Turklāt ņemot vērā, ka valsts prioritāte ir bērnu un jauniešu sports, kura pamatā ir sporta stundas izglītības iestādēs, jāņem vērā izglītības iestāžu un izglītojamo skaits pašvaldības teritorijā un to nodrošinājums ar sporta bāzēm.

Sporta bāzu un sporta objektu raksturojums valsts teritorijas plānošanas reģionos

Ņemot vērā, ka SBR ir apkopotī vismaz 180 sporta objektu tipi 139 dažādu sporta veidu disciplīnās, izvērtējām, kādi sporta objektu tipi dominē katrā teritorijas plānošanas reģionā, savukārt savstarpējai reģionu salīdzināšanai un izvērtēšanai izmantojām atsevišķus sporta objektu tipus, ievērojot sporta veida masveidību, kuru noteicām pēc LSFP apkopotajiem datiem par sporta federācijās 2012.gadā reģistrēto biedru skaitu, kā arī specifiskas sporta veidu būvju nepieciešamību sporta veidu sacensību rīkošanai un dominējošos sporta objektus reģionos.

Zemgales plānošanas reģions

Saskaņā ar SBR apkopotajiem datiem Zemgales plānošanas reģionā – 2 republikas nozīmes pilsētās (Jelgava, Jēkabpils) un 20 novadu pašvaldībās kopā ir 166 sporta bāzes ar 415 sporta objektiem (1.tabula). No tiem:

- 1) 139 sporta bāzes ar 358 sporta objektiem ir pašvaldības īpašumā;
- 2) 19 sporta bāzes ar 34 sporta objektiem ir privātpašums;
- 3) 8 sporta bāzes ar 23 sporta objektiem ir valsts īpašumā (pārsvārā valsts profesionālās izglītības iestāžu pārvaldībā esošas sporta zāles un sporta laukumi).

Zemgales plānošanas reģionā atrodas 5 Nacionālās sporta bāzes – SIA "Sporta komplekss "Mūsa"", SIA "Zemgales Olimpiskais centrs" un SIA "Sporta komplekss "Zemgale"".

Sporta objektu tipi un to skaits Zemgales plānošanas reģionā

Nr. p.k.	Sporta objekta tips	Skaits
1.	Multifunkcionālas sporta halles	6
2.	Sporta spēļu zāles	107
3.	Universāli stadioni	12
	<i>t.sk. ar 1500 – 3000 sēdvietām</i>	<i>3</i>
	<i>ar 300 – 1500 skatītāju sēdvietām</i>	<i>9</i>
4.	Atklātie sporta laukumi	157
	<i>t.sk. basketbola laukumi</i>	<i>27</i>
	<i>brīvpieejas sporta laukumi</i>	<i>7</i>
	<i>hokeja laukumi</i>	<i>2</i>
	<i>minifutbola laukumi</i>	<i>13</i>
	<i>kompleksie sporta laukumi pie izglītības iestādēm</i>	<i>43</i>
	<i>pludmales volejbola laukumi</i>	<i>13</i>
	<i>regbija laukumi</i>	<i>1</i>
	<i>slidotavas</i>	<i>1</i>
	<i>strībola laukumi</i>	<i>1</i>
	<i>futbola laukumi</i>	<i>31</i>
	<i>volejbola laukumi</i>	<i>18</i>
5.	Tenisa laukumi	9
	<i>t.sk. atklātie tenisa laukumi</i>	<i>7</i>
6.	Skeitparki	5
7.	BMX trases	4
8.	Citas sporta zāles	56
	<i>t.sk. vingrošanas zāles</i>	<i>4</i>
	<i>vispārējās fiziskās sagatavotības zāles</i>	<i>16</i>
	<i>fitnesa zāles</i>	<i>5</i>
	<i>trenažieru zāles</i>	<i>23</i>
	<i>smagatlētikas zāles</i>	<i>4</i>
	<i>cīņas zāles</i>	<i>2</i>
	<i>boksa zāles</i>	<i>1</i>
	<i>skevoša zāle</i>	<i>1</i>
9.	Viegatlētikas manēžas (nestandarta)	3
10.	Slēgtie peldbaseini	6
	<i>t.sk. ar celiņu garumu 25m</i>	<i>4</i>
	<i>nestandarta</i>	<i>2</i>

Nr. p.k.	Sporta objekta tips	Skaitis
11.	Šautuves	6
	<i>t.sk. 50m garumā</i>	2
	<i>medību šautuves</i>	1
	<i>sportīga šautuves</i>	2
	<i>stenda šautuves</i>	1
12.	Ziemas sporta veidu trases	7
	<i>t.sk. slēpošanas trases</i>	4
	<i>biatlona trases</i>	1
	<i>kalnu slēpošanas trases</i>	2
15.	Ledus halles	2
16.	Airēšanas bāzes bez kanāla	2
17.	Ūdens moto sporta bāze	1
18.	Moto trases	6
	<i>t.sk. auto-moto trases</i>	4
19.	Jātnieku sporta manēžas	3
20.	Vieglatlētikas sektori	8
21.	Īpaši aprīkota šķēršļu trase	1
22.	Nūjošanas/skriešanas takas	2
23.	Slēgtie sporta spēļu laukumi	12

Saskaņā ar SBR pieejamo informāciju, Zemgales plānošanas reģiona republikas nozīmes pilsētās ir 28 sporta bāzes. No tām Jelgavas pilsētas pašvaldībā atrodas 18 sporta bāzes ar 47 sporta objektiem, no tām 12 ir pašvaldības īpašumā esošas sporta bāzes, 4 ir privātīpašumā esošas sporta bāzes (tajā skaitā 2 Nacionālās sporta bāzes – SIA „Zemgales Olimpiskais centrs” un SIA „Sporta komplekss „Zemgale””) un 2 valsts sporta bāzes (Latvijas Lauksaimniecības universitātes sporta bāzes). Savukārt Jēkabpils pašvaldībā ir 9 sporta bāzes ar 33 sporta objektiem.

Noskaidrojām multifunkcionālu sporta bāzu esamību Zemgales reģionā esošajos reģionālajos attīstības centros (Dobele, Bauska, Aizkraukle) un nacionālās nozīmes attīstības centros (Jēkabpils, Jelgava), Bauskas pilsētas pašvaldība ir vienīgā pašvaldība, kurai vēl nav sava multifunkcionāla sporta halle, bet ir uzsākta tās celtniecība.

Zemgales plānošanas reģionā dominējošie sporta objektu veidi ir sporta zāles un kompleksie sporta laukumi pie izglītības iestādēm, kas sevī ietver futbola un basketbola laukumus, kas vienlaikus ir arī brīvpieejas laukumi.

Kurzemes plānošanas reģions

Kurzemes teritorijas plānošanas reģionā SBR ir reģistrētas 185 sporta bāzes ar 457 sporta objektu (2.tabula), no tām:

- 1) 159 ir pašvaldības īpašumā esošas sporta bāzes (tajā skaitā viena Nacionālā sporta bāze – SIA "Olimpiskais centrs "Ventspils"" sporta komplekss) ar 400 sporta objektiem;
- 2) 20 – privātpersonu īpašumā esošas sporta bāzes (tajā skaitā divas Nacionālās sporta bāzes – SIA „Liepājas Olimpiskais centrs”, SIA "Ledus halle "Liepājas metalurģs"" ar 36 sporta objektiem;
- 3) 6 valsts īpašumā esošas sporta bāzes ar 15 objektiem (valsts īpašumā esošās profesionālās izglītības iestāžu sporta bāzes).

2.tabula

Sporta objektu tipi un to skaits Kurzemes plānošanas reģionā

Nr. p.k.	Sporta objekta tips	Skaits
1.	Multifunkcionālas sporta halles	6
2.	Sporta spēļu zāles	116
3.	Universāli stadioni	16
	<i>t.sk. 3000 – 5000 skatītāju sēdvietas</i>	2
	<i>1500 – 3000 skatītāju sēdvietām</i>	2
	<i>300 – 1500 skatītāju sēdvietām</i>	12
4.	Specializēti stadioni (futbola)	4
5.	Atklātie sporta spēļu laukumi	112
	<i>t.sk. futbola laukumi</i>	42
	<i>minifutbola laukumi</i>	4
	<i>hokeja laukumi</i>	2
	<i>volejbola laukumi</i>	10
	<i>pludmales volejbola laukumi</i>	19
	<i>basketbola laukumi</i>	33
	<i>strītbola laukumi</i>	2
6.	Tenisa laukumi	8
	<i>t.sk. atklātie tenisa laukumi</i>	8
7.	Skeitparki	3
8.	BMX trases	3
9.	Citas sporta zāles	63
	<i>t.sk. vingrošanas zāles</i>	4
	<i>vispārējās fiziskās sagatavotības zāles</i>	14
	<i>fitnesa zāles</i>	6
	<i>trenažieru zāles</i>	26
	<i>smagatletikas zāles</i>	7
	<i>cīņas zāles</i>	3

Nr. p.k.	Sporta objekta tips	Skaitis
	<i>boksa zāles</i>	2
	<i>skvoša zāle</i>	1
10.	Vieglatlētikas manēžas	2
	<i>t.sk.nestandarta</i>	1
11.	Slēgtie peldbaseini	9
	<i>t.sk. ar celiņu garumu 25m</i>	5
	<i>Nestandarta</i>	4
12.	Sporta laukumi	63
	<i>t.sk. pie izglītības iestādēm</i>	52
	<i>brīvpieejas sporta laukumi</i>	10
	<i>Slidotava</i>	1
13.	Šautuves	7
	<i>t.sk. 50m garumā-slēgta</i>	1
	<i>25 m garumā-slēgta</i>	3
	<i>medību šautuves</i>	2
	<i>sportinga šautuves</i>	1
14.	Ziemas sporta veidu trases	4
	<i>t.sk. slēpošanas trases</i>	1
	<i>biatlona trases</i>	1
	<i>kalnu slēpošanas trases</i>	2
15.	Ledus halles	4
16.	Airēšanas bāzes ar kanālu	2
17.	Ūdens slēpošanas sporta bāze	1
18.	Moto trases	2
19.	Vieglatlētikas sektori	14
20.	Nūjošanas/skriešanas takas	1
21.	Alpīnisma siena	2
22.	Jahtklubs	1
23.	Minigolfa laukums	1
24.	Slēgtie sporta spēļu laukumi	7

Kurzemes plānošanas reģionā atrodas divas republikas nozīmes pilsētas, kuras vienlaikus ir arī starptautiskas un nacionālas nozīmes attīstības centri. Ventspilī ir reģistrētas 22 sporta bāzes ar 90 sporta objektiem, savukārt Liepājas pilsētas pašvaldība SBR ir reģistrējusi 13 sporta bāzes ar 37 objektiem.

Arī Kurzemes plānošanas reģionā dominējošie sporta objektu veidi ir sporta zāles un kompleksie sporta laukumi pie izglītības iestādēm, kas sevī ietver pludmales volejbola, futbola un basketbola laukumus, kas vienlaikus ir arī brīvpieejas laukumi.

Vidzemes plānošanas reģions

Vidzemes teritorijas plānošanas reģionā SBR ir reģistrētas 207 sporta bāzes ar 511 sporta objektu (3.tabula), no tām:

- 1) 176 ir pašvaldības īpašumā esošas sporta bāzes (tajā skaitā viena Nacionālā sporta bāze – Vidzemes Olimpiskais centrs) ar 438 sporta objektiem;
- 2) 23 – privātpersonu īpašumā esošas sporta bāzes (pārsvarā treniņzāles, BMX trases un kalnu slēpošanas trases) ar 37 sporta objektiem;
- 3) 8 valsts īpašumā esošas sporta bāzes ar 36 objektiem (valsts īpašumā esošās profesionālās izglītības iestāžu sporta bāzes)

3.tabula

Sporta objektu tipi un to skaits Vidzemes plānošanas reģionā

Nr. p.k.	Sporta objekta tips	Skaits
1.	Multifunkcionālas sporta halles	10
2.	Sporta spēļu zāles	92
	<i>t.sk. handbola laukumi</i>	<i>1</i>
	<i>t.sk. florbola laukumi</i>	<i>4</i>
3.	Universāli stadioni	12
	<i>t.sk. 1500 – 3000 skatītāju sēdvietām</i>	<i>3</i>
	<i>300 – 1500 skatītāju sēdvietām</i>	<i>9</i>
4.	Specializēti stadioni (futbola)	5
5.	Atklātie sporta spēļu laukumi	142
	<i>t.sk. futbola laukumi</i>	<i>33</i>
	<i>minifutbola laukumi</i>	<i>8</i>
	<i>hokeja laukumi</i>	<i>12</i>
	<i>volejbola laukumi</i>	<i>18</i>
	<i>pludmales volejbola laukumi</i>	<i>37</i>
	<i>basketbola laukumi</i>	<i>34</i>
6.	Tenisa laukumi	7
	<i>t.sk. atklātie tenisa laukumi</i>	<i>7</i>
7.	Skeitparki	4
8.	BMX trases	10
9.	Citas sporta zāles	76
	<i>t.sk. vingrošanas zāles</i>	<i>7</i>
	<i>vispārējās fiziskās sagatavotības zāles</i>	<i>26</i>
	<i>fitnesa zāles</i>	<i>4</i>
	<i>trenažieru zāles</i>	<i>31</i>
	<i>smagatlētikas zāles</i>	<i>4</i>
	<i>cīņas zāles</i>	<i>3</i>
	<i>skvoša zāle</i>	<i>1</i>

Nr. p.k.	Sporta objekta tips	Skaitis
10.	Vieglatlētikas manēžas	2
	<i>t.sk.nestandarta</i>	2
11.	Peldbaseini	3
	<i>t.sk. slēgtais peldbaseins ar celiņu garumu 25m</i>	1
	<i>atklātais peldbaseins ar celiņu garumu 50 m</i>	1
	<i>nestandarta - slēgtais</i>	1
12.	Sporta laukumi	73
	<i>t.sk. pie izglītības iestādēm</i>	58
	<i>brīvpieejas sporta laukumi</i>	13
	<i>Slidotava</i>	2
13.	Šautuves	9
	<i>t.sk. 50m garumā-slēgta</i>	2
	<i>50m garumā-atklātas</i>	3
	<i>25 m garumā-slēgta</i>	1
	<i>stenda šautuves</i>	2
	<i>sportinga šautuves</i>	1
14.	Ziemas sporta veidu trases	23
	<i>t.sk. slēpošanas trases</i>	11
	<i>biatlona trases</i>	4
	<i>kalnu slēpošanas trases</i>	7
	<i>snovborda trases</i>	1
15.	Ledus halles	1
16.	Airēšanas bāzes bez kanāla	1
17.	Kartinga trase - atklātas	2
18.	Moto trases	4
	<i>t.sk. auto –moto trase</i>	3
19.	Jātnieku sporta manēžas	2
20.	Jātnieku sporta laukumi	2
21.	Vieglatlētikas sektori	16
22.	Īpaši aprīkota šķēršļu trase	2
23.	Nūjošanas/skriešanas takas	6
24.	Alpīnisma siena	2
25.	Rollerslēpošanas trase	1
26.	Golfa laukums (nestandarta)	1
27.	Veloceliņš	2
28.	Ugunsdzēsības sporta bāze	1

Vidzemes plānošanas reģionā atrodas viena republikas nozīmes pilsēta, kuras vienlaikus ir arī nacionālas nozīmes attīstības centrs. Valmieras pilsētas pašvaldībā ir reģistrētas 25 sporta bāzes ar 58 sporta objektiem, no tām 6 ir privātpersonu

īpašumā esošās sporta bāzes un viena valsts īpašumā esoša profesionālās izglītības iestādes sporta zāle.

Vidzemes plānošanas reģionā dominējošie sporta objektu veidi ir sporta zāles, pludmales volejbola laukumi un kompleksie sporta laukumi pie izglītības iestādēm, kas sevī ietver futbola un basketbola laukumus, kas vienlaikus ir arī brīvpieejas laukumi un vieglatlētikas sektori, kas ir viena no sporta laukuma sastāvdaļām.

Rīgas plānošanas reģions

Rīgas teritorijas plānošanas reģionā SBR ir reģistrēta 351 sporta bāze ar 987 sporta objektiem (4.tabula), no tām:

1) 275 pašvaldības īpašumā esošas sporta bāzes ar 753 sporta objektiem (tajā skaitā, četras Nacionālā sporta bāzes - SIA "Olimpiskais centrs "Limbaži" "sporta komplekss, Olimpiskā centra "Limbaži" airēšanas bāze, Rīgas pašvaldības sporta iestāde "Rīgas Nacionālā sporta manēža", Rīgas pilsētas pašvaldības Sporta komplekss "Arkādija");

2) 33 valsts sporta bāzes ar 116 objektiem (tajā skaitā, sešas Nacionālās sporta bāzes – VAS CSDD Biķernieku kompleksā sporta bāze, SIA "Tenisa centrs "Lielupe"", Rīgas Tehniskās universitātes peldbaseins (īpašnieks – Tehniskā universitāte), Sporta centrs "Mežaparks", Bērnu un jauniešu sporta burāšanas centrs, Sporta centrs "Kleisti", SIA "Bobsleja un kamaniņu trase "Sigulda"", VSIA "Kultūras un sporta centrs "Daugavas stadions"");

3) 44 privātpersonu īpašumā esošas sporta bāzes (tajā skaitā, astoņas Nacionālās sporta bāzes – SIA Olimpiskais sporta centrs, SIA "Prizma" sporta un atpūtas komplekss, Tenisa sporta centrs "Pļavnieki", SIA "Golfs&Karti" golfa laukuma komplekss, SIA "Baltijas kausa fonds" moto krosa trase "Zelta zirgs", SIA "Profitness sporta un atpūtas klubs "Sportima", SIA "FRE Project" ledus halle) 115 sporta objektiem.

4.tabula

Sporta objektu tipi un to skaits Rīgas plānošanas reģionā

Nr. p.k.	Sporta objekta tips	Skaits
1.	Multifunkcionālas sporta halles	19
2.	Sporta spēļu zāles	210
	<i>t.sk. handbola laukumi</i>	<i>6</i>
	<i>florbola laukumi</i>	<i>5</i>
	<i>futbola laukumi</i>	<i>2</i>
	<i>basketbola laukumi</i>	<i>9</i>
	<i>volejbola laukumi</i>	<i>6</i>
	<i>badmintona laukumi</i>	<i>1</i>
3.	Universāli stadioni	24

Nr. p.k.	Sporta objekta tips	Skaitis
	<i>t.sk. 5000 un vairāk skatītāju sēdvietas</i>	1
	<i>300 – 1500 skatītāju sēdvietām</i>	23
4.	Specializēti stadioni (futbola)	2
5.	Atklātie sporta spēļu laukumi	211
	<i>t.sk. futbola laukumi</i>	80
	<i>minifutbola laukumi</i>	16
	<i>hokeja laukumi</i>	8
	<i>volejbola laukumi</i>	24
	<i>pludmales volejbola laukumi</i>	36
	<i>basketbola laukumi</i>	37
	<i>strībola laukumi</i>	7
	<i>lakrosa laukums</i>	1
	<i>regbija laukums</i>	2
6.	Tenisa laukumi	63
	<i>t.sk. atklātie tenisa laukumi</i>	41
	<i>slēgtie tenisa laukumi</i>	22
7.	Skeitparki	12
8.	BMX trases	2
9.	Citas sporta zāles	189
	<i>t.sk. vingrošanas zāles</i>	25
	<i>vispārējās fiziskās sagatavotības zāles</i>	44
	<i>fitnesa zāles</i>	23
	<i>trenažieru zāles</i>	72
	<i>smagatlētikas zāles</i>	9
	<i>cīņas zāles</i>	13
	<i>boksa zāles</i>	2
	<i>skvoša zāle</i>	1
10.	Vieglatlētikas manēžas	4
	<i>t.sk. nestandarta</i>	2
11.	Peldbaseini	30
	<i>t.sk. slēgtais peldbaseins ar celiņu garumu 25m</i>	14
	<i>slēgtais peldbaseins ar celiņu garumu 50 m</i>	3
	<i>nestandarta - slēgtais</i>	13
12.	Sporta laukumi	76
	<i>t.sk. pie izglītības iestādēm</i>	50
	<i>brīvpieejas sporta laukumi</i>	18
	<i>slidotava</i>	8
13.	Šautuves	8
	<i>t.sk. 50m garumā-slēgta</i>	3
	<i>50m garumā-atklātas</i>	1
	<i>25 m garumā-slēgta</i>	2

Nr. p.k.	Sporta objekta tips	Skaitis
	<i>25 m garumā - atklāta</i>	1
	<i>stenda šautuves</i>	1
14.	Ziemas sporta veidu trases	26
	<i>t.sk. slēpošanas trases</i>	8
	<i>kalnu slēpošanas trases</i>	15
	<i>snovborda trases</i>	3
15.	Ledus halles	7
16.	Airēšanas bāzes	8
	<i>t.sk. bez kanāla</i>	2
	<i>ar kanālu</i>	2
	<i>airēšanas baseini</i>	4
17.	Kartinga trase - atklāta	3
18.	Moto trases	5
	<i>t.sk. auto –moto trase</i>	2
19.	Jātnieku sporta manēžas	3
20.	Jātnieku sporta laukumi	14
21.	Vieglatlētikas sektori	23
22.	Īpaši aprīkota šķēršļu trase	2
23.	Alpīnisma siena	5
24.	Golfa laukumi	3
	<i>t.sk. 18 bedrīšu</i>	2
	<i>nestandarta</i>	3
25.	Ūdensmotosporta bāze	1
26.	Lidlauks	1
27.	Bobsleja starta estakādes	2
28.	Bobsleja/kamaniņu sporta trase	1
29.	Jahtklubs	2
30.	Loka šaušanas bāze - atklātā	2

Starptautiskās un nacionālās nozīmes attīstības centrā, valsts galvaspilsētā Rīgā ir reģistrētas 144 sporta bāzes ar 426 sporta objektiem, no tām 116 sporta bāzes ir pašvaldības īpašumā, 8 privātpersonu īpašumā esošas sporta bāzes un 20 valsts īpašumā esošas sporta bāzes. Rīgas pilsētas teritorijā ir reģistrētas 13 Nacionālās sporta bāzes - SIA Olimpiskais sporta centrs, Sporta centrs "Mežaparks", VSIA "Kultūras un sporta centrs "Daugavas stadions"", Rīgas pašvaldības sporta iestāde "Rīgas Nacionālā sporta manēža", Rīgas pilsētas pašvaldības Sporta komplekss "Arkādija", Rīgas Tehniskās universitātes peldbaseins, VAS CSDD Bīķernieku kompleksā sporta bāze, SIA "Prizma" sporta un atpūtas komplekss, Tenisa sporta centrs "Pļavnieki", SIA "Golfs&Karti" golfa laukuma komplekss, Bērnu un jauniešu sporta burāšanas centrs, SIA "Profitness sporta un atpūtas klubs "Sportima" un Sporta centrs "Kleisti".

Jūrmalas pilsētas teritorijā, kur vienlaikus ir arī nacionālas nozīmes attīstības centrs SBR ir reģistrētas 23 sporta bāzes ar 48 sporta objektiem, no tām 17 atrodas pašvaldību īpašumā, 2 sporta bāzes privātīpašumā un 4 valsts īpašumā esošas sporta bāzes (tajā skaitā, viena Nacionālā sporta bāzes – SIA „Tenisa centrs” un Murjāņu sporta ģimnāzijas Jūrmalas filiāle un teritoriālā struktūrvienība “Specializētā airēšanas sporta skola”). Jūrmalas pilsētas mājas lapā www.jurmala.lv ir atrodamā informācija, kurā ir atrodamā būtiski atšķirīga informācija par sporta infrastruktūru Jūrmalas pilsētas teritorijā, taču liela daļa no tajā minētajiem sporta objektiem atrodas viesnīcu un sanatoriju īpašumā.

Arī Rīgas plānošanas reģionā dominējošie sporta objektu veidi ir sporta zāles un kompleksie sporta laukumi pie izglītības iestādēm, kas sevī ietver futbola un basketbola laukumus. Atšķirībā no citiem plānošanas reģioniem Rīgas plānošanas reģionā ir ļoti daudz tenisa un futbola laukumu, kā arī peldbaseinu skaits ievērojami pārsniedz citos reģionos esošo peldbaseinu skaitu.

Latgales plānošanas reģions

Latgales teritorijas plānošanas reģionā SBR ir reģistrētas 212 sporta bāzes ar 501 sporta objektu (5. tabula), no tām:

1) pašvaldības īpašumā atrodas 190 sporta bāzes ar 449 sporta objektiem (tajā skaitā divas Nacionālā sporta bāzes – Daugavpils pilsētas pašvaldības sporta komplekss “Sporta centrs “Daugavpils ledus”” un Daugavpils pašvaldības stadions “Lokomotīve”);

2) 11 valsts sporta bāzes ar 29 objektiem (profesionālās izglītības iestādes un Zemkopības ministrijas īpašumā esoša šautuve);

3) 10 privātpersonu īpašumā esošas sporta bāzes (tajā skaitā, viena Nacionālā sporta bāze – SIA “Daugavpils Olimpiskais Centrs”) ar 23 sporta objektiem (pārsvarā treniņzāles, golfa laukumi un kalnu slēpošanas trases, tenisa laukumi)

5.tabula

Sporta objektu tipi un to skaits Latgales plānošanas reģionā

Nr. p.k.	Sporta objekta tips	Skaits
1.	Multifunkcionālas sporta halles	6
2.	Sporta spēļu zāles	126
3.	Universāli stadioni	11
	<i>3000 – 5000 skatītāju sēdvietām</i>	<i>1</i>
	<i>300 – 1500 skatītāju sēdvietām</i>	<i>10</i>
4.	Specializēti stadioni (futbola)	4
5.	Atklātie sporta spēļu laukumi	131
	<i>t.sk. futbola laukumi</i>	<i>40</i>
	<i>mini futbola laukumi</i>	<i>10</i>

Nr. p.k.	Sporta objekta tips	Skaitis
	<i>hokeja laukumi</i>	6
	<i>volejbola laukumi</i>	24
	<i>pludmales volejbola laukumi</i>	21
	<i>basketbola laukumi</i>	29
	<i>beisbola laukums</i>	1
6.	Tenisa laukumi	7
	<i>t.sk. atklātie tenisa laukumi</i>	7
7.	Skeitparki	3
8.	Citas sporta zāles	84
	<i>t.sk. vingrošanas zāles</i>	3
	<i>vispārējās fiziskās sagatavotības zāles</i>	29
	<i>fitnesa zāles</i>	4
	<i>trenažieru zāles</i>	33
	<i>smagatlētikas zāles</i>	3
	<i>cīņas zāles</i>	9
	<i>svarcelšanas zāles</i>	1
	<i>boksa zāle</i>	2
9.	Vieglatlētikas manēžas	4
	<i>t.sk. nestandarta</i>	4
10.	Peldbaseini	14
	<i>t.sk. slēgtais peldbaseins ar celiņu garumu 25m</i>	9
	<i>atklātais peldbaseins ar celiņu garumu 25m</i>	1
	<i>nestandarta - slēgtais</i>	4
11.	Sporta laukumi	70
	<i>t.sk. pie izglītības iestādēm</i>	63
	<i>brīvpieejas sporta laukumi</i>	6
	<i>slidotava</i>	1
12.	Šautuves	12
	<i>t.sk. 50m garumā-slēgta</i>	4
	<i>50m garumā-atklātas</i>	3
	<i>25 m garumā-slēgta</i>	4
	<i>stenda šautuves</i>	1
13.	Ziemas sporta veidu trases	3
	<i>t.sk. slēpošanas trases</i>	2
	<i>kalnu slēpošanas trases</i>	1
14.	Ledus halles	1
15.	Vieglatlētikas sektori	21
16.	Īpaši aprīkota šķēršļu trase	1
17.	Minigolfa laukumi	1
18.	Paukošanas zāle	1
19.	Spīdveja stadions	1

Starptautiskās un nacionālās nozīmes attīstības centrā – Daugavpils pilsētā atrodas 34 sporta bāzes ar 83 sporta objektiem (tajā skaitā, trīs Nacionālās sporta bāzes), tajā skaitā 28 sporta bāzes ir pašvaldības īpašums, 4 privātīpašums un divas valsts sporta bāzes.

Savukārt Rēzeknes pilsētā, kura vienlaikus ir nacionālās nozīmes attīstības centrs ir reģistrētas 16 sporta bāzes ar 46 sporta objektiem, no tām 11 ir pašvaldības īpašumā, 2 privātīpašumā un 3 valsts sporta bāzes.

Latgales plānošanas reģionā dominējošie sporta objektu veidi ir sporta zāles un kompleksie sporta laukumi pie izglītības iestādēm, kas sevī ietver futbola un basketbola laukumus, kas vienlaikus ir arī brīvpieejas laukumi. Latgales plānošanas reģionā atrodas unikāls sporta objekts – spīdveja stadions.

Lai noskaidrotu izplatītāko sporta objektu skaitu un veidu Latvijā, salīdzinājām sporta objektu skaitu reģionos (6.tabula).

6.tabula

Sporta objektu dislokācija reģionos

Nr. p.k.	Sporta objekta tips	Zemgale	Kurzeme	Vidzeme	Rīga	Latgale
1.	Multifunkcionālas sporta halles	6	6	10	19	6
2.	Sporta spēļu zāles	107	116	92	210	126
3.	Stadioni	12	16	12	24	11
4.	Atklātie sporta laukumi	157	175	215	287	201
5.	Tenisa laukumi	9	8	7	63	7
6.	Skeitparki	5	3	4	12	3
7.	BMX trases	4	3	10	2	0
8.	Vieglatlētikas manēžas	3	2	2	4	4
	<i>t.sk. vieglatlētikas treniņu manēža</i>	3	1	2	2	4
9.	Slēgtie peldbaseini	6	9	3	30	14
	<i>t.sk. ar celiņu garumu 25m</i>	4	5	1	14	9
	<i>ar celiņu garumu 50m</i>	2	4	1	3	
10.	Šautuves	2	7		8	12

Nr. p.k.	Sporta objekta tips	Zemgale	Kurzeme	Vidzeme	Rīga	Latgale
	<i>t.sk. slēgtas 25m garumā</i>	2	3	1	2	4
	<i>50m garumā</i>	1	1	2	3	4
11.	Ziemas sporta veidu trases	7	3	23	26	3
12.	Ledus halles	2	4	1	7	1
13.	Airēšanas bāzes	2	2	1	8	
14.	Moto trases	6	2	4	5	
15.	Jātnieku sporta manēžas	3		2	3	

Izvērtējot iegūtos rezultātus redzams, ka Latvijā visizplatītākie ir atklātie sporta laukumi (t.sk. brīvpieejas sporta laukumi, kompleksie laukumi pie izglītības iestādēm, dažādu sporta spēļu laukumi) – 1035 sporta objekti, 651 sporta spēļu zāle, 94 tenisa laukumi, 75 stadioni, 62 ziemas sporta veidu (slēpošana, kalnu slēpošana, snovbords, biatlons) trases, 62 slēgtie peldbaseini, 29 šautuves, 27 skeitparki, 19 BMX trases.

Sporta infrastruktūras attīstības virzieni

Lai iegūtu provizorisku informāciju par sporta infrastruktūras attīstības virzieniem, veidiem un finanšu resursu nepieciešamību, vienlaikus ar datu apkopošanu veicām anketēšanu par sporta bāzu un sporta objektu attīstīšanas plāniem pašvaldībās, jo tieši pašvaldības, vēloties nodrošināt kvalitatīvākas sportošanas iespējas savā teritorijā, ir galvenais virzītājspēks jaunu sporta bāzu celtniecībai. Turklāt katrā pašvaldībā ir savas sporta tradīcijas, iedzīvotāju vajadzības un atšķirīga pieeja līdz šim realizētajos sporta infrastruktūras attīstības plānos.

No 119 pašvaldībām sporta infrastruktūras objektu attīstīšanas plānus 2014. – 2020.gadam ir iesniegušas 87 pašvaldības (73,11%):

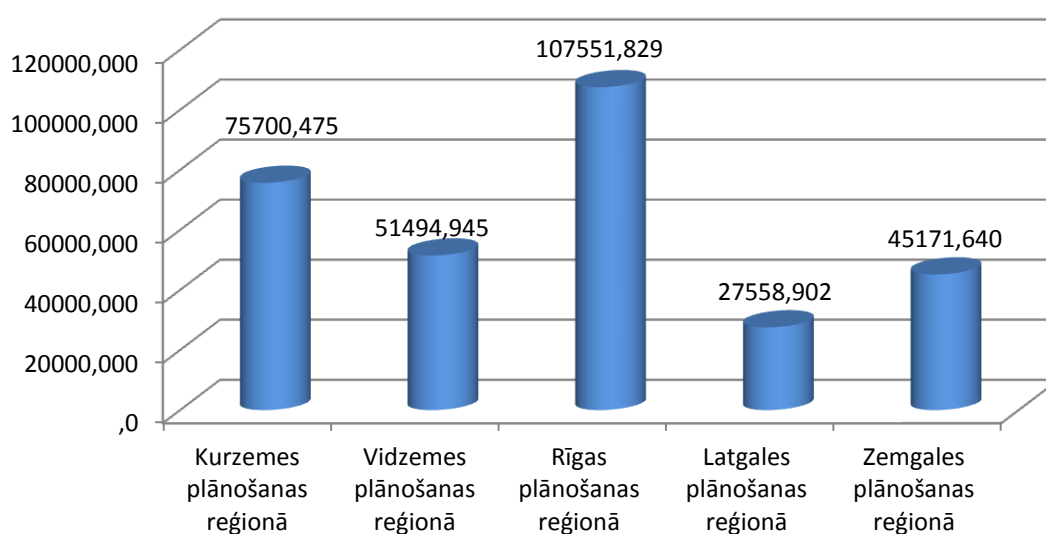
1) Kurzemes plānošanas reģionā (20 pašvaldības) – 16 pašvaldības (80%) ir iesniegušas **119** sporta infrastruktūras attīstības projektus, kuru īstenošanai ir nepieciešami **75 700 475 Ls**;

2) Vidzemes plānošanas reģionā (26 pašvaldības) – 16 pašvaldības (61,54%) ir iesniegušas **72** sporta infrastruktūras attīstības projektus, kuru īstenošanai ir nepieciešami **51 494 945 Ls**;

3) Rīgas plānošanas reģionā (30 pašvaldības) – 22 pašvaldības (73,33%) ir iesniegušas **182** sporta infrastruktūras attīstības projektus, kuru īstenošanai ir nepieciešami **107 551 829**Ls;

4) Latgales plānošanas reģionā (21 pašvaldība) – 16 pašvaldības (76,19%) ir iesniegušas **55** sporta infrastruktūras attīstības projektus, kuru īstenošanai ir nepieciešami **27 558 902** Ls

5) Zemgales plānošanas reģionā (22 pašvaldības) – 17 pašvaldības (77,27%) ir iesniegušas **76** sporta infrastruktūras attīstības projektus, kuru īstenošanai ir nepieciešami **45 171 640**Ls (9.attēls).

9.attēls. Pašvaldību īpašumā esošās sporta infrastruktūras plānoto attīstības projektu izmaksas 2014. – 2020.gadam

Ņemot vērā, ka 2007.gadā tika apturēta Valsts investīciju programma, kura paredzēja valsts līdzfinansējumu sporta infrastruktūras attīstībai un gadskārtējā valsts budžeta likumā IZM valsts budžeta programmā 09.00.00 „Sports”, sākot ar 2008.gadu, tika uzsākts un turpmāk veikts pastāvīgs finansējuma samazinājums, IZM nebija iespējas atbalstīt valsts investīcijas pašvaldību īpašumā esošo sporta bāzu celtniecībai, renovācijai vai rekonstrukcijai, valsts finansējums ik gadu tika paredzēts tikai atsevišķu nacionālo sporta bāzu uzturēšanai.

Par nepieciešamību atjaunot valsts līdzfinansējumu sporta infrastruktūras attīstībai, liecina pašvaldību iesniegto plānoto projektu skaits – 504 projekti, kuru īstenošanai nepieciešamais finansējums ir aptuveni 306 677 791 Ls (10.attēls).

Izvērtējot pašvaldību iesniegtos sporta infrastruktūras attīstības projektus pēc sporta objekta tiem, var secināt, ka vislielākā nepieciešamība ir:

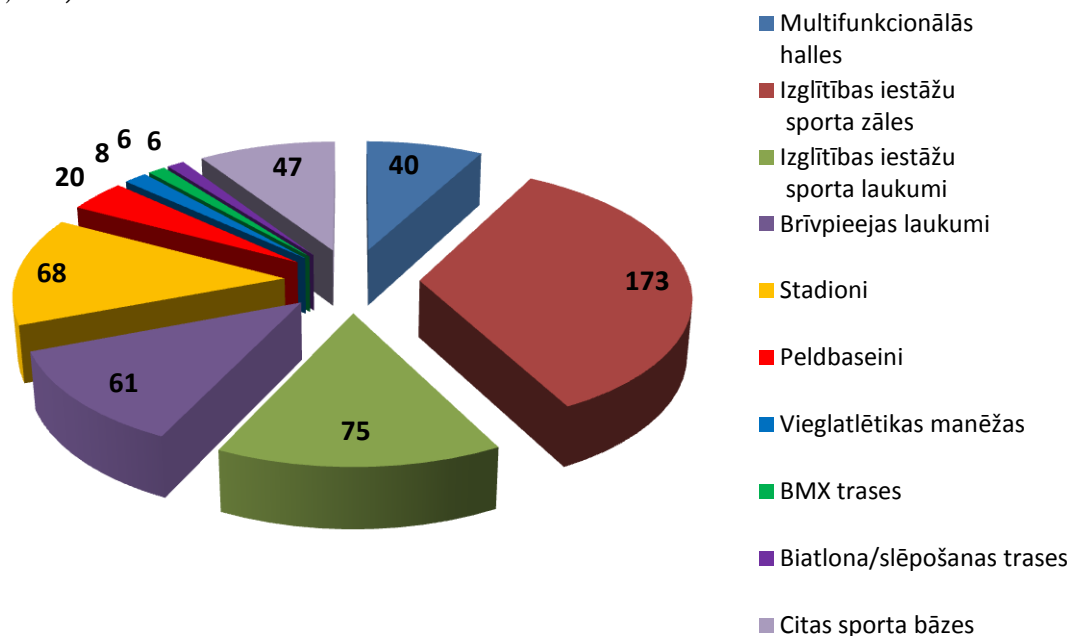
1) izglītības iestāžu sporta zāļu renovācija (113 projekti), rekonstrukcija (20 projekti), celtniecība (28 projekti);

2) brīvpieejas/sporta izglītības iestāžu sporta laukumu celtniecība (46 projekti), renovācija (29 projekti), rekonstrukcija (29 projekti);

3) stadionu rekonstrukcija (37 projekti), renovācija (18 projekti), celtniecība (11 projekti);

4) multifunkcionālu sporta bāzu celtniecība (22 projekti), renovācija (11 projekti), rekonstrukcija (6 projekti);

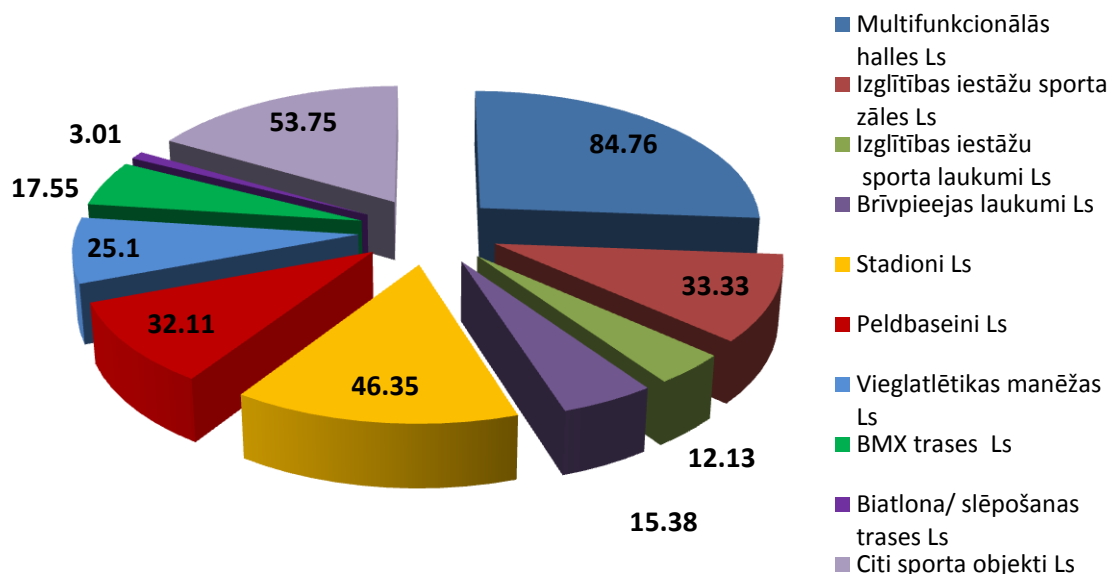
5) peldbaseinu celtniecība (12 projekti), renovācija (5 projekti), rekonstrukcija (2 projekti).

10.attēls. Pašvaldību īpašumā esošās sporta infrastruktūras plānotie attīstības projekti pēc objektu tipiem 2014. – 2020.gadam

Pēc apkopotajiem sporta infrastruktūras plānotajiem attīstības projektiem, izvērtējām aptuveno projektu realizācijai nepieciešamā finansējuma apjomu dominējošiem sporta objektu tipiem (11.attēls). Salīdzinot sporta objektu tipus, vislielākais finansējuma apjoms Ls 83 762 189 (27,31% no kopējās projektu realizācijas summas), pēc pašvaldību iesniegtajiem datiem, ir nepieciešamas, lai realizētu multifunkcionālu sporta bāzu celtniecības, renovācijas un rekonstrukcijas projektu īstenošanu. No tiem Ls 54 538 189 nepieciešams jaunu sporta bāzu celtniecības projektiem, savukārt Ls 29 224 000 jau esošu multifunkcionālu sporta bāzu renovācijai un rekonstrukcijai.

Lai īstenotu 68 iesniegtos projektus sporta stadionu infrastruktūras attīstībai, nepieciešams aptuveni Ls 46 355 306, no tiem 11 pašvaldības savā teritorijā vēlas celt jaunus stadioni (nepieciešamais finansējums Ls 14 263 945), savukārt 57 esošo stadionu renovācijai vai rekonstrukcijai būtu nepieciešami Ls 32 091 361.

11.attēls. Pašvaldību īpašumā esošās sporta infrastruktūras plānoto attīstības projektu realizēšanas aptuvenās izmaksas (milj.Ls) pēc sporta bāzu tiem 2014. – 2020.gadam

Vislielākais pieprasījums pašvaldībās ir izglītības iestāžu sporta zāļu infrastruktūras nodrošināšanai. No 173 iesniegtajiem projektiem 27 ir jaunu sporta zāļu celtniecības projekti (aptuvenās kopējās izmaksas Ls 22 225 208), ievērojami lielāks pieprasījums (146 projekti) ir jau esošo sporta zāļu renovācijai un rekonstrukcijai, kuru aptuvenā izmaksas ir Ls 11 100 851.

Lai arī peldbaseinu būvniecības un uzturēšanas izmaksas salīdzinot ar citiem sporta objektiem ir ļoti augstas un tas uzliek zināmu slogu pašvaldību budžetiem, ņemot vērā peldēt apmācības nozīmīgumu, 13 pašvaldības sporta infrastruktūras attīstības projektos ir iekļāvušas peldbaseinu būvniecību, to īstenošanai plānojot Ls 29 123 000, savukārt 7 peldbaseiniem ir nepieciešama renovācija vai rekonstrukcija, kuru kopējās aptuvenās izmaksas ir Ls 2 986 035.

Līdzīga situācija ir ar vieglatlētikas manēžu būvniecību, skaitliski maz projektu īstenošanai ir nepieciešams liels finansiāls ieguldījums – 6 iesniegtu celtniecības projektu īstenošanai ir nepieciešami Ls 24 900 000, bet divu vieglatlētikas manēžu rekonstrukcijai – Ls 200 000. Šeit ir jāņem vērā, ka šobrīd Latvijā ir divas vieglatlētikas manēžas, kura atbilst starptautisku sporta sacensību rīkošanas prasībām, vislielākais īpatsvars ir nestandarta treniņu manēžas, kuras ir kā sastāvdaļa pie stadioniem vai vieglatlētikas sektori, kuri ierīkoti sporta spēļu zālēs, kas ir labs risinājums, lai par salīdzinoši nelieliem finanšu līdzekļiem nodrošinātu vieglatlētiem treniņu iespējas ziemas periodā un pašvaldībām nebūtu jāparedz lieli izdevumi to uzturēšanai.

Komplekso sporta laukumu pie izglītības iestādēm būvniecībai, renovācijai vai rekonstrukcijai ir iesniegti 75 projekti, lai tos īstenotu ir nepieciešami Ls 12 133 611 – celtniecībai – Ls 3 453 000, renovācijai vai rekonstrukcijai – Ls 8 680 611.

Ņemot vērā, ka lielākā daļa izglītības iestāžu kompleksie sporta laukumi vienlaikus kalpo kā brīvpieejas laukumi, kas nodrošina bezmaksas fizisko aktivitāšu iespēju pašvaldības iedzīvotājiem, to attīstīšana ir jāskata kopējā kontekstā ar brīvpieejas laukumu sporta infrastruktūras izveidi. Papildus minētajiem izglītības iestāžu kompleksajiem sporta laukumiem, ir iesniegts 61 projekts, kuru kopējais nepieciešamais finansējuma apmērs ir Ls15 380 310, no tiem 37 ir celtniecības projekti Ls 11 110 625 un 24 jau esošo brīvpieejas sporta laukumu renovācijas vai rekonstrukcijas projekti Ls 4 269 685 apmērā.

Iespējams, ka saistībā ar BMX riteņbraucēju sportiskajiem sasniegumiem Olimpiskajās spēlēs, ir pieaugusi pašvaldību interese par BMX trašu būvniecību – četras pašvaldības ir iesniegušas projektus, kuru kopējās provizoriskās izmaksas ir Ls 725 000, divas pašvaldības ir iesniegušas projektus BMX trašu rekonstrukcijai, kuru kopējās izmaksas ir Ls1 030 000.

Atzīmējams ir fakts, ka ir ļoti liela iesniegto projektu izmaksu amplitūda viena sporta objekta tipam. Savstarpēji nesalīdzināmi ir izdevumi renovācijas vai rekonstrukcijas projektiem, jo esošo sporta objektu lielums un tehniskais stāvoklis, līdz ar to veicamo darbu apjoms ir dažāds. Tomēr plānojot jaunu sporta objektu celtniecību, ir rūpīgi jāizvērtē plānotās izmaksas un to pamatotība. Piemēram, sporta stadionu būvniecības projektu izmaksas amplitūda ir sākot no Ls 3 390 000 līdz 97 000 latiem, izglītības iestāžu sporta zāļu būvniecības viena projekta izmaksas svārstās no Ls 500 000 līdz 2 000 000 latu, komplekso sporta laukumu pie izglītības iestādēm izbūvei - Ls 10 000 līdz Ls700 000. Tādēļ lemjot par projektu līdzfinansējumu no valsts budžeta līdzekļiem, lai ievērotu vienlīdzības principus, būtu nepieciešams, noteikt viena sporta objekta celtniecības vidējās izmaksas un no tā aprēķināt līdzfinansējuma procentu.

Ņemot vērā pašvaldību pieprasījumus, izkristalizējas prioritāti atbalstāmie sporta infrastruktūras attīstības virzieni:

- 1) vislielākā nepieciešamība pašvaldībās ir pēc esošo sporta bāzu renovēšanas vai rekonstrukcijas, lai ar salīdzinoši nelielu finanšu ieguldījumu, nodrošinātu esošās sporta infrastruktūras funkcionalitāti.

- 2) ņemot vērā sporta bāzu nepietiekamību visā valsts teritorijā, ir jāplāno arī jaunu sporta objektu būvniecība, taču salīdzinoši mazākā apmērā.

Proporcionāli salīdzinot renovācijas, rekonstrukcijas vajadzības pret jaunu sporta objektu celtniecības vajadzībām, rekomendējam sporta infrastruktūras attīstīšanai plānotos valsts budžeta līdzekļus pārdalīt pēc prioritāri veicamo darbu principa – 70% no tiem paredzot sporta bāzu renovācijai vai rekonstrukcijai un 30% – jaunu sporta objektu celtniecībai, plānotos projektus izvērtējot dalīti:

1. Pašvaldību pieprasījums renovācijas vai rekonstrukcijas projektu īstenošanai prioritārā secībā:

- 1) izglītības iestāžu sporta zāles;
- 2) brīvpieejas/sporta izglītības iestāžu sporta laukumi;
- 3) stadioni;
- 4) multifunkcionālas sporta halles;
- 5) peldbaseini.

2. Pašvaldību pieprasījums celtniecības projektu īstenošanai prioritārā secībā:

- 1) brīvpieejas/sporta izglītības iestāžu sporta laukumi;
- 2) izglītības iestāžu sporta zāles;
- 3) multifunkcionālas sporta halles;
- 4) peldbaseini;
- 5) stadioni.

Izdalot prioritātes ir nepieciešams noteikt procentuālo valsts līdzfinansējuma apmēru grupējot sporta bāzes pēc to tipiem. Ņemot vērā Eiropas valstu pieredzi, valsts piedalās ar **50%** līdzfinansējumu stratēģiski svarīgu sporta objektu projektu realizēšanai, savukārt bērnu un jauniešu sportošanai nepieciešamās sporta infrastruktūras attīstīšanai izglītības iestādēs (tajā skaitā, augstskolās) pašvaldības var pretendēt uz **70%** līdzfinansējumu.

Izglītības iestāžu sporta bāzes

Latvijas reģionos tieši sports ir tas, kas līdztekus kultūrai visvairāk saliedē konkrētas pašvaldības iedzīvotājus. Izvērtējot pašvaldību iesniegtos sporta infrastruktūras attīstības projektus laika posmā no 2014. – 2020.gadam, redzams, ka tie pašvaldību vadītāji, kas infrastruktūras attīstību plāno ilgtermiņā, pievēršas tieši izglītības iestāžu sporta zāļu celtniecībai, rekonstrukcijai un renovācijai.

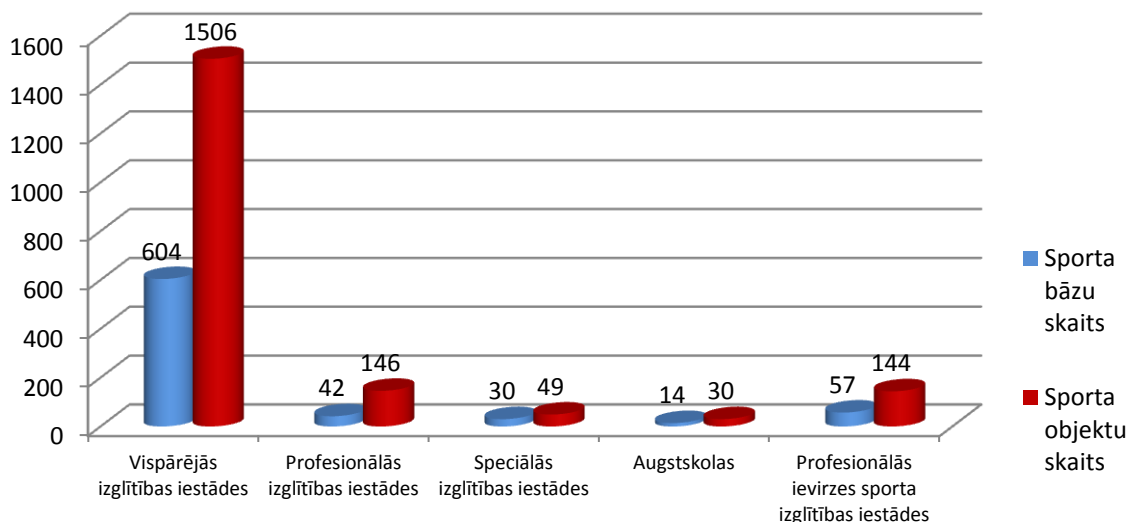
Neraugoties uz to, ka saskaņā ar Sporta likuma 4.pantā noteikto sports izglītības iestādēs izglītojamiem nodrošina fizisko un garīgo spēju izkopšanu un attīstību, veido izpratni par aktīvu, veselīgu dzīvesveidu un sporta sacensībām, daudzviet izglītības iestāžu sporta zāles veic ne tikai sporta izglītības programmu un sporta interešu izglītības programmu (sporta pulciņi) īstenošanu, vienlaikus tās kalpo arī profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu īstenošanai un veicina sporta nodarbību organizēšanu pēc obligātā mācību procesa beigām.

Papildus tam izglītības iestāžu sporta zāles ir vieta, kur pulcēties novada un blakus esošo pašvaldību iedzīvotājiem, kur vakaros sportiskās aktivitātēs lietderīgi pavadīt brīvo laiku, tādējādi veicinot veselīgu dzīvesveidu, mazinot sociālo atstumtību un piesaistot iedzīvotājus, īpaši bērnus un jauniešus, savam novadam.

Analizējot pētniekiem pieejamos IZM statistikas datus un Reģistrā aktualizēto informāciju, tieši izglītības iestāžu sporta bāzes veido lielāko daļu no Latvijā esošajām sporta bāzēm.

Latvijā ir **968** izglītības iestādes, **747** izglītības iestādēm ir sporta bāzes ar **1875** sporta objektiem (12.attēls).

No šiem **1875** sporta objektiem **1011** objekti ir labā stāvoklī (53,92% no kopējā sporta objektu skaita izglītības iestādēs), savukārt renovācija vai rekonstrukcija ir nepieciešama **864** sporta objektiem (48,4%).

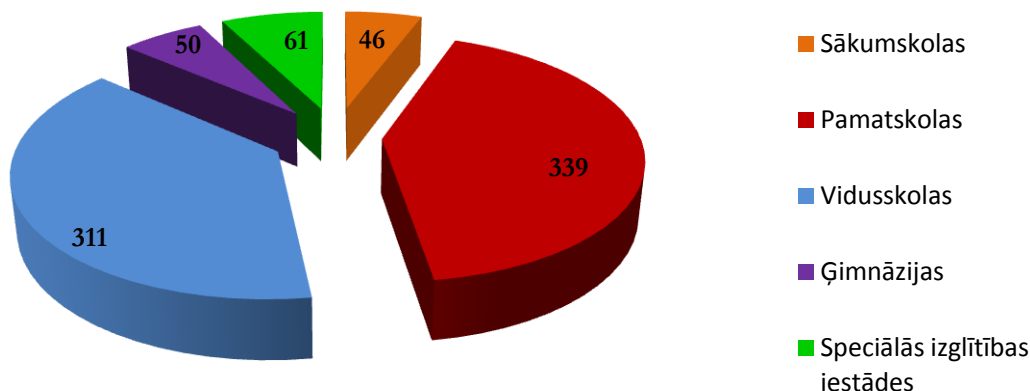

12.attēls. Sporta bāzu un objektu skaits izglītības iestādēs

No izglītības iestāžu sporta bāzēm lielāko daļu (80,32%) veido vispārējās izglītības iestāžu sporta bāzes.

Vispārējās izglītības iestāžu sporta bāzes

807 vispārējās izglītības iestādes Latvijā ietver sākumskolas, pamatskolas, vidusskolas, ģimnāzijas un speciālās izglītības iestādes (13.attēls).

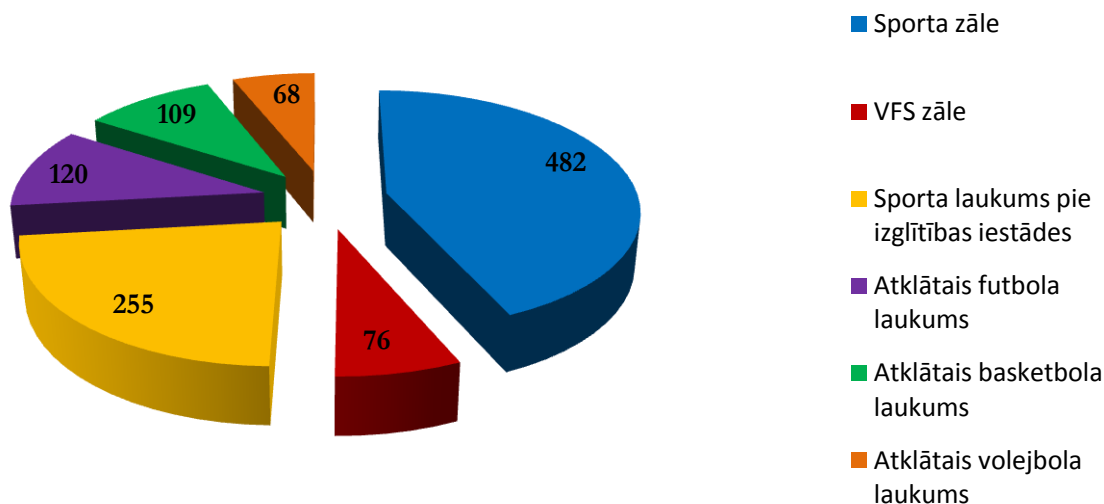
13.attēls. Vispārējās izglītības iestādes

807 vispārējās izglītības iestādēm ir 604 sporta bāzes (74,85% no vispārējās izglītības iestāžu kopskaita) ar 1506 objektiem (14.attēls).

Galvenie sporta objektu veidi vispārējās izglītības iestādēs ir sporta zāles (482), sporta laukumi (255), atklātie futbola laukumi (120), atklātie basketbola laukumi (109), VFS zāles (76) un atklātie volejbola laukumi (68).

Veicot Reģistra aktualizāciju, konstatēts, ka valstī ir **807** valsts un pašvaldību vispārējās izglītības iestādes, no kurām normāla izmēra (vismaz 15x18m) sporta zāles ir **482** iestādēs (59,73% no iestāžu kopskaita), no tām:

- 1) **299** ir labā vai ļoti labā stāvoklī (62,03% no sporta zāļu skaita vispārējās izglītības iestādēs);
- 2) renovācija vai rekonstrukcija ir nepieciešama **183** sporta zālēs (37,97%).

14.attēls. Dominējošie objektu veidi vispārējās izglītības iestādēs

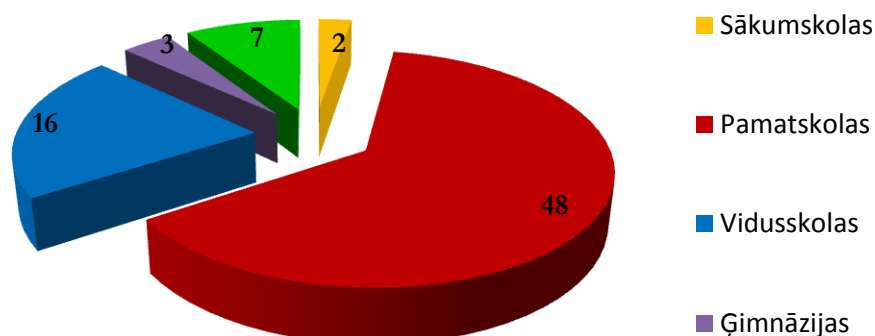
Neapmierinoša situācija ar sporta zāļu nodrošinājumu ir izveidojusies lauku reģionos, kur dominē izglītības iestādes ar mazu skolēnu skaitu. Lielākoties „mazo skolu” sporta zāles neatbilst prasībām ne izmēru, ne aprīkojuma ziņā, lai izglītojamiem nodrošinātu iespēju apgūt sporta izglītības programmas pilnā apmērā, kas, ņemot vērā vecumposma fizioloģisko attīstību, ir ļoti svarīgi. Ignorējot šo apstākli un nenodrošinot kvalitatīvu izglītības procesa norisi ilgtermiņā, tiek veicināta negatīva ietekme uz sabiedrības veselību kopumā.

Lai apzinātu, kādos apstākļos nodarbojas izglītības iestāžu audzēkņi, sporta bāzu reģistrā iekļāvam VFS zāles, kurās vairumā gadījumu var apgūt vispārējo fizisko sagatavotību un sporta spēļu iemaņas (15.attēls). Vairāku pašvaldību atbildīgie par sporta darba organizēšanu norādījuši, ka sākotnēji šīs zāles nav uzskatījuši par nepieciešamu iekļaut sporta bāzu reģistrā. Biežāk sastopamie pamatojumi: „tā nav normāla sporta zāle”, „mēs sportojam telpā, kas nedaudz lielāka par klases telpu”, „mums ir tikai aktu zāle”, „sporta nodarbībām esam pielāgojuši un norobežojuši telpu skolas vestibulā”.

76 izglītības iestādēs sporta nodarbības notiek sportam pielāgotās telpās, aktu zālēs, kabinetos vai vestibilos, tādējādi neievērojot Ministru kabineta 2009.gada 24.novembra noteikumos Nr.1338 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos” noteikto.

Vairumā gadījumu šo sportam pielāgoto telpu izmēri ir aptuveni 8 x 6m ar sporta spēļu iemaņu apguvei nepiemērotu griestu augstumu – 4 līdz 5m. Daudzviet šīs zāles ir sliktā tehniskajā stāvoklī, tādējādi apdraudot skolēnu drošību. Trūkst arī

sporta stundām nepieciešamais tehniskais aprīkojums (t.sk. inventārs) un dažādi palīg līdzekļi. Sporta stundas, kas norisinās nodarbībām pielāgotās telpās, traucē pārējo izglītojamo mācību procesa norisei, jo telpu vājās skaņas izolācijas dēļ troksnis, kas rodas sporta nodarbībās, ir dzirdams arī blakus esošajās mācību telpās. Lai risinātu situāciju, daļa pašvaldību izglītojamo un iedzīvotāju vajadzībām irē sporta zāles tuvākajos novados, taču zāles ir pārslogotas un novadu pašvaldības var tās irēt tikai vakara stundās, tāpēc izglītojamie bieži vien mājās atgriežas ļoti vēlu, kas neveicina mācību procesa sekmīgu apgūšanu kopumā un izraisa vecāku neapmierinātību. Tas rada papildu finansiālo slogu pašvaldībām, jo nokļūšanai līdz sporta zālēm un/vai to īrei jāatvēl papildu budžeta līdzekļi.

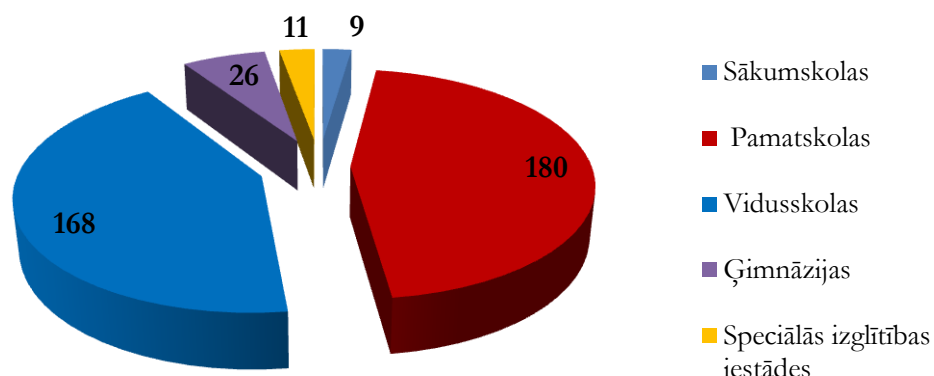
15.attēls. VFS zāles vispārējās izglītības iestādēs

Sporta laukums pie izglītības iestādes nepieciešams sporta izglītības programmu īstenošanai un ir vienlīdz svarīgs kā sporta zāle, jo rudens un pavasara sezonā bērniem un jauniešiem ir iespēja nodarboties ar vieglatlētiķu, futbolu, basketbolu un volejbolu svaigā gaisā (16.attēls). Sporta laukums pie izglītības iestādes visbiežāk ir **kompleksais sporta laukums**, kas vairumā gadījumu ietver:

- 1) nestandarta futbola laukumu (~45x70m), pārsvarā ar zālāja segumu;
- 2) 2-3 skrejceļņus (250 – 350m);
- 3) vieglatlētiķu sektoru (tāllēkšanas – vairumā gadījumu, retāk – augstlēkšanas un mešanas disciplīnu sektori);
- 4) atklāto basketbola laukumu (pārsvarā ar asfalta vai granīta izdedžu segumu);

atklāto volejbola laukumu (pārsvarā ar asfalta, grunts vai smilšu segumu).

Vairumā gadījumu sporta laukumi pie izglītības iestādēm ir ļoti sliktā stāvoklī, jo nodoti ekspluatācijā, sākot ar pagājušā gadsimta 60.gadiem. Tie izglītības iestāžu vadītāji un sporta skolotāji, kas rūpējas par izglītības iestādes infrastruktūru – atjauno segumus, kur tas iespējams pašu spēkiem, ar izglītības iestādes atbalstu sarūpē basketbola grozus, volejbola tīklus, atzīst, ka sportot šajos laukumos var, tomēr būtiski uzlabojot atklāto sporta laukumu stāvokli, būtu iespējams veiksmīgāk realizēt sporta izglītības programmas, kā arī sarakstot sporta sacensības pagasta, novada vai starpnovadu līmenī.

16.attēls. Sporta laukumi vispārējās izglītības iestādēs

Sporta laukumu pie izglītības iestādēm (sevišķi lauku rajonos) iekārtošana, rekonstrukcija vai renovācija skatāma kontekstā ar brīvpieejas laukumu iekārtošanu. Arī pašvaldību iesniegtajos 2014. – 2020.gadā plānotajos sporta infrastruktūras attīstības projektos ir vērojama liela interese par brīvpieejas laukumu iekārtošanu, renovāciju vai rekonstrukciju tieši pie izglītības iestādēm. Aptaujas ietvaros pavisam kopā ir iesniegti 104 projekti, no tiem 46 ir celtniecības projekti, 29 renovācijas projekti un 29 rekonstrukcijas projekti.

Ņemot vērā to, ka sporta laukumi pie izglītības iestādēm mazpilsētās un pagastos ir vieta, kur īsteno ne tikai sporta izglītības programmas, bet vakaros pulcējas vietējie bērni un jaunieši, lai sportojot pavadītu brīvo laiku, jāatzīst, ka šos sporta laukumus var definēt kā brīvpieejas. Nodarbošanās šajos sporta laukumos ir bezmaksas, tādējādi pieejama arī tiem iedzīvotājiem, kuri ierobežoto finanšu resursu dēļ nevar atļauties apmeklēt augstāka līmeņa slēgtās sporta bāzes. Sarežģītāka situācija ar pieejamības nodrošinājumu brīvpieejas laukumiem ir lielajās pilsētās, jo iespējama laukumu demolēšana un piegružošana. Iespējams, ka šiem brīvpieejas laukumiem būtu nepieciešams nodrošināt apsardzi (to varētu veikt izglītības iestādes apsargs vai arī pašvaldības policija reidu laikā) vai brīvpieejas laukumam būtu nepieciešams nožogojums.

No **1506** vispārējās izglītības iestāžu sporta objektiem:

- 1) labā stāvoklī ir **846** objekti (56,17% no kopējā sporta objektu skaita vispārējās izglītības iestādēs);
- 2) renovācija vai rekonstrukcija ir nepieciešama **660** (43,83%) sporta objektiem.

No pētījuma ietvaros 2012.gadā veiktās aptaujas – pašvaldībās laika posmā no 2014. – 2020.gadam plānots īstenot 161 sporta infrastruktūras attīstības projektu, no tiem, 28 projekti paredz izglītības iestāžu sporta zāļu būvniecību, renovāciju – 113 projekti un rekonstrukciju – 20 projekti.

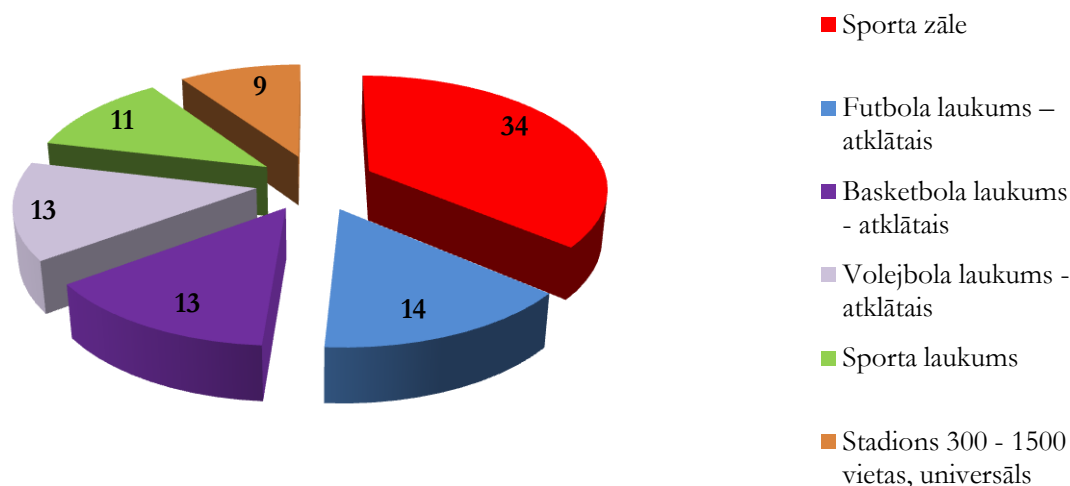
Profesionālās izglītības iestāžu sporta bāzes

Latvijā ir **78** profesionālās izglītības iestādes, no tām **38** ir valsts īpašumā, reģistrā iekļauti dati par **42** profesionālās izglītības iestādēm, no tām **28** valsts īpašumā esošajām profesionālās izglītības iestādēm.

Apkopojot informāciju par profesionālās izglītības iestāžu sporta bāzēm, konstatēts, ka **42** profesionālās izglītības iestāžu sporta bāzēm ir **146** sporta objekti, no kuriem dominējošie objektu veidi ir sporta zāle – **34**, atklātais futbola laukums – **14**, atklātais basketbola – **13** un atklātais volejbola laukums – **13**, sporta laukums (pie izglītības iestādes) – **11** un stadions – **9**.

„Profesionālās izglītības iestāžu optimizācijas pamatnostādnes 2010. – 2015.gadam” raksturojot situāciju profesionālajā izglītībā, tika konstatēts, ka līdz šim profesionālajā izglītībā ir investēts ļoti maz līdzekļu, līdz ar to profesionālās izglītības iestāžu aprīkojums ir novecojis, bet ēkas nav renovētas un ir nerentablas no energoefektivitātes viedokļa. Pašlaik profesionālās izglītības iestādēs mācās vien 30% no pamatskolu beidzējiem. Viens no uzdevumiem ir pakāpeniska profesionālo skolu audzēkņu īpatsvara palielināšana vidējās izglītības posmā, proti, nodrošinot, ka aptuveni puse no audzēkņiem pēc pamatskolas beigšanas izvēlas mācīties profesionālās izglītības iestādēs. Lai piesaistītu jauniešus mācībām konkrētajā profesionālās izglītības iestādē, svarīga ir mūsdienīga un pievilcīga infrastruktūra, arī sporta infrastruktūra.

Latvijas profesionālās izglītības iestāžu sporta bāzes vairumā gadījumu ir nodotas ekspluatācijā pagājušā gadsimta 70. gados, un to stāvoklis vērtējams, kā apmierinošs vai slikts, un lielākajai daļai nepieciešama renovācija. Izņēmums ir, piemēram, Smiltenes tehnikuma sporta zāle, kas nodota ekspluatācijā 2012.gadā, Barkavas arodvidusskolas sporta zāle, kas saskaņā ar sporta bāzu reģistrā ietverto informāciju, renovēta 2010.gadā, arī Zaļenieku arodvidusskolas sporta halle, rekonstruēta 2008.gadā.

17.attēls. Dominējošie objektu veidi profesionālās izglītības iestādēs

Vislielākais sporta objektu skaits ir PIKC „Kandavas Valsts lauksaimniecības tehnikums” (Kurzemes plānošanas reģions) – **16** sporta objekti (stadions – 300 - 1500 vietas – universāls, futbola laukums – atklātais, volejbola laukums - atklātais volejbola laukums - atklātais, volejbola laukums - atklātais, tenisa laukums – atklātais, tenisa laukums – atklātais, peldbaseins – atklātais, 50 m, skrejceliņi, sporta zāle, šautuve – atklāta, 50 m, hokeja laukums – atklātais, kartinga trase – atklāta, smagatlētikas zāle, kuri nodoti ekspluatācijā 1963.gadā, tomēr tiek uzturēti un ir vērtējami kā apmierinoši).

Daudzveidīga sporta bāze ir Ērgļu Profesionālajā vidusskolā (Vidzemes plānošanas reģions). Šī sporta bāze ir piemērs, kā sporta objektu ierīkošanā tiek izmantotas konkrētā novada vides priekšrocības – ziemā ir iespējams slēpot labiekārtotā distanču slēpošanas trasē. Minētā sporta bāze ir interesanta arī ar to, ka pēc objektu nodošanas ekspluatācijā var izsekot, kā konkrētās izglītības iestādes sporta bāze attīstās līdzī laikam. Ērgļu Profesionālās vidusskolas sporta bāze ietver **8** objektus – sporta zāle (nodota ekspluatācijā – 1968; 179m²), atklātais basketbola laukums (nodots ekspluatācijā – 1971; 527m²), fitnesa zāle (nodota ekspluatācijā – 1968; 179m²), atklātais futbola laukums (nodots ekspluatācijā – 1991; 7350m²), atklātais volejbola laukums (nodots ekspluatācijā – 1971; 162m²), slēpošanas trase (nodota ekspluatācijā – 2006; 1300 x 6m), sporta laukums (nodots ekspluatācijā – 1968; 3000m²), alpīnisma siena (nodota ekspluatācijā – 2013; 5x3m). Profesionālās izglītības iestādes ar salīdzinoši lielu sporta objektu skaitu ir:

1) Apguldes profesionālā vidusskola (Zemgales plānošanas reģions) ar **8** sporta objektiem: 2 sporta laukumi (pie izglītības iestādes), sporta zāle, basketbola zāle, atklātais basketbola laukums, atklātais futbola laukums, 2 jātnieku sporta manēžas. Saskaņā ar sporta bāzu reģistrā ietverto informāciju visi šie objekti nodoti ekspluatācijā laika posmā no 1974. – 1979.gadam;

2) Malnavas koledža ar **7** sporta objektiem (Latgales plānošanas reģions): stadions 300-1500 vietas – universāls, sporta zāle, 2 atklātie futbola laukumi, atklātais basketbola laukums, 2 atklātie volejbola laukumi, atklātais tenisa laukums. Saskaņā ar sporta bāzu reģistrā ietverto informāciju visi šie objekti nodoti ekspluatācijā 1971.gadā;

3) Jaungulbenes profesionālā vidusskola (Vidzemes plānošanas reģions) ar **7** sporta objektiem: stadions 300-1500 vietas – universāls, sporta zāle, atklātais futbola laukums, atklātais basketbola laukums, pludmales volejbola laukums, trenāžieru zāle, atklātais peldbaseins, 50m. Saskaņā ar sporta bāzu reģistrā ietverto informāciju visi šie objekti nodoti ekspluatācijā 1976.gadā;

4) Bebreņu profesionālās vidusskolas (Latgales plānošanas reģions) sporta bāze ar **6** sporta objektiem: sporta zāle, sporta laukums (pie izglītības iestādes), futbola laukums, basketbola laukums, volejbola laukums, atklātā šautuve, 50m. Saskaņā ar sporta bāzu reģistrā ietverto informāciju visi šie objekti nodoti ekspluatācijā laika posmā no 1966. – 1969.gadam;

5) PIKC Rīgas Valsts tehnikums ar **3** sporta objektiem (Rīgas plānošanas reģions): sporta zāle un trenāžieru zāle (nodotas ekspluatācijā 1971.gadā)

Kr.Valdemāra ielā 1c, Rīgā un sporta zāle Gāles ielā 15, Rīgā (nodota ekspluatācijā 1970.gadā);

6) PIKC Rīgas Tehniskā koledža ar **3** sporta objektiem (Rīgas plānošanas reģions): sporta zāle (nodota ekspluatācijā 1966.gadā un trenāžieru zāle (nodota ekspluatācijā 1991.gadā) Braslas ielā 16, Rīgā un sporta zāle Lēdmanes ielā 3, Rīgā (nodota ekspluatācijā 19640.gadā, renovēta – 2011.gadā).

Profesionālās izglītības iestāžu sporta bāzēm visvairāk nepieciešama rekonstrukcija un/vai renovācija, tomēr, ņemot vērā, ka profesionālās izglītības iestāžu optimizācijas process ilgs līdz 2015.gadam, par finansējuma piešķiršanu šim mērķim būtu jālemj tikai pēc tam, kad būs zināma konkrētās profesionālās izglītības iestādes īpašuma forma.

Augstākās izglītības iestāžu sporta bāzes

Latvijā ir **17** valsts īpašumā esošas augstākās izglītības iestādes, sporta bāzu reģistrā šobrīd ir reģistrētas **11** augstskolas ar **38** sporta objektiem. Desmit no augstskolām ir valsts īpašumā, viena – pašvaldības.

Dominējošie sporta objektu veidi augstskolās ir: sporta zāles (9), trenāžieru zāles (6), peldbaseini (4).

Augstskolu sporta infrastruktūras stāvoklis dažādās augstskolās ir atšķirīgs. Daudzveidīgs tas ir augstskolā, kurās sagatavo sporta skolotājus.

Vienīgā augstskola Latvijā, kas sagatavo dažāda profila sporta speciālistus ir Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmija, kurā ir lielākais sporta objektu skaits – 13: sporta zāle, 2 vingrošanas zāles, trenāžieru zāle, vingrošanas zāle (nodoti ekspluatācijā 1957.gadā), 2 cīņas zāles, sporta zāle, šautuves, slēgta 50 m, atklātais tenisa laukums (nodoti ekspluatācijā 1982.gadā), smagatlētikas zāle, vieglatlētikas manēža (nodotas ekspluatācijā 1986. gadā), stadions, 300 – 1500 vietas (nodots ekspluatācijā 1957.gadā, renovēts 2007.gadā).

Rīgas Stradiņa universitātē ir reģistrēts viens sporta objekts – sporta zāle, kas nodota ekspluatācijā 1950.gadā un renovēta 2012.gadā.

Rīgas Pedagoģijas un vadības augstskolā ir **3** sporta objekti: basketbola zāle (nodota ekspluatācijā 1987.gadā, rekonstruēta 2010.gadā), VFS zāle (nodota ekspluatācijā 1987.gadā, rekonstruēta 2007.gadā), atklātais futbola laukums (nodots ekspluatācijā 1987.gadā).

Daugavpils Universitātē ir **4** sporta objekti, kas nodoti ekspluatācijā 1973.gadā, bet uzturēti labā stāvoklī: smagatlētikas zāle, volejbola zāle, vingrošanas zāle, peldbaseins, 25m, slēgtais.

Rēzeknes Augstskolā ir **3** sporta objekti: sporta zāle (nodota ekspluatācijā 1975.gadā), trenāžieru zāle (nodota ekspluatācijā 2002.gadā) un fitnesa zāle (nodota ekspluatācijā 2012.gadā).

Latvijas Lauksaimniecības universitātē ir **6** sporta objekti, kas nodoti ekspluatācijā 1965.gadā, bet to stāvokli var raksturot kā apmierinošu: atklātais peldbaseins, 25m; 3 sporta zāles, trenāžieru zāle, vieglatlētikas sektors.

Ventspils augstskolas basketbola laukums nodots ekspluatācijā 1998.gadā.

Sporta politikas vidēja termiņa plānošanas dokumenta projektā „Sporta politikas pamatnostādnes 2013. – 2020.gadam” plānoti pasākumi studējošo sporta attīstībai Latvijā. Viens no tiem ir vērsts uz to, lai Latvijas augstskolās nodrošinātu sporta nodarbības ieviešanu augstskolu studiju programmu A, B vai C daļā 1. un 2. kursa studentiem ar studiju kredītpunktu piešķiršanu.

Šī pasākuma īstenošanai nepieciešama atbilstoša sporta infrastruktūra. Pētījuma „Studentu un jauniešu sportošanas paradumi” ietvaros tika aptaujāti 1. un 2.kursa studenti 5 galvaspilsētas un 5 Latvijas reģionu augstskolās (Banku augstskola, Daugavpils Universitāte, Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Latvijas Universitāte, Liepājas Universitāte, Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskola, Rīgas Stradiņa universitāte, Rīgas Tehniskā universitāte, Rēzeknes Augstskola, Ventspils Augstskola). Izvērtējot studentu viedokli par savas augstskolas sporta infrastruktūras stāvokli un to pieejamību studentu grupas vai individuālajām nodarbībām, tika secināts, ka lielākais studentu vairums savas augstskolas sporta infrastruktūras stāvokli vērtē kā vidēju (7.tabula). Pievēršoties studentu sporta un kustību aktivitāšu motivācijas analīzei, jāsecina, ka traucējošo faktoru vidū visu augstskolu studentu skatījumā dominē laika trūkums un finansiālā dārdzība. Atsevišķu augstskolu studenti uzsver arī tādu faktoru negatīvo ietekmi kā atbilstošu sporta laukumu lielais attālums no studentu dzīves vai studiju vietas, kā arī to, ka sporta bāzes nav pieejamas studentiem ērtā laikā. Pētījuma gaitā secināts, ka ir nepieciešams uzlabot augstskolu sporta infrastruktūras līmeni un studentu pieejamību sporta bāzēm izvēlētajos sporta veidos tuvumā pie studiju vai dzīves vietas. Tas īpaši attiecināms uz tām augstskolām, kurām nav savu sporta bāzu nodrošinājuma.

7.tabula

Studentu vērtējums par savas augstskolas sporta infrastruktūras stāvokli (%)

Augstskolas	Augstā līmenī	Vidējā līmenī	Zemā līmenī	Ļoti vāja	Nav	Cita atbilde
BA	19	7	50	2	2	20
DU	49	20	22	6	1	2
LLU	71	23	1	3	1	1
LU	29	59	3	3	3	3
LiepU	6	4	39	20	4	27
RPIVA	1	7	12	20	45	15
RPIVA	1	7	12	20	45	15
RSU	29	59	1	2	6	3
RTU	21	50	2	10	10	7
RA	40	26	20	0	4	2
VA	41	26	13	3	12	5

Iepriekš minētais jautājums visai cieši ir saistīts ar studentu viedokli par savas augstskolas sporta bāzu pieejamību un katras augstskolas fakultāšu studiju procesa organizēšanu. 40% RA studentu vērtē, ka viņu augstskolas sporta bāzu skaits ir pietiekams, tās ir ērti izvietotas un pieejamas visiem augstskolas studentiem. LU un RSU studentu vairums (59%) uzskata, ka esošo sporta bāzu skaits ir pietiekams, bet tās nav ērti izvietotas un nav pieejamas visiem studentiem. Savukārt 77% RPIVA un 63% LiepU studentu uzskata, ka sporta bāzu skaits nav pietiekams vai pat vispār trūkst. Visai raksturīgi, ka nepietiekamas sporta infrastruktūras izvērtējumā daļa studentu uzskata, ka tās nav pieejamas lielākai studentu daļai vai arī ir neērti izvietotas, bet citi tās vērtē kā ērti izvietotas un studentu pieprasījumu apmierinošas.

Augstskolu sporta infrastruktūras uzturēšana līdz šim ir bijusi pašu augstskolu pārziņā, un domājams, ka līdz ar augstskolās studējošo sporta attīstību, augstākās izglītības iestādes vairāk ieguldīs sporta infrastruktūras uzturēšanā un attīstībā.

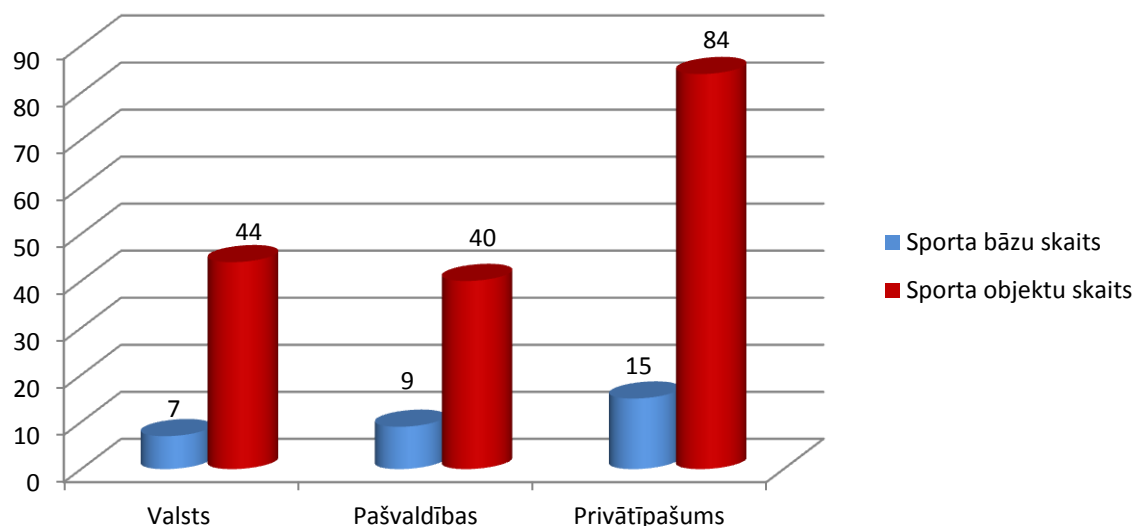
Nacionālās sporta bāzes

Nacionālā sporta bāze ir speciāla sporta vajadzībām celta vai piemērota būve, kā arī vide (laukumi, celiņi sporta nodarbībām, veselības takas u.tml.), kurai neatkarīgi no tā, kā īpašumā šī būve vai vide atrodas, likumā „Par nacionālās sporta bāzes statusu” noteiktajā kārtībā piešķirts nacionālās sporta bāzes statuss.

Saskaņā ar iepriekšminēto likumu, nacionālās sporta bāzes statusu var piešķirt sporta bāzei, kura ir reģistrēta SBR, tās darbība un tehniskais stāvoklis atbilst normatīvo aktu prasībām, tās darbība tiek organizēta, priekšroku dodot pasākumiem, kurus rīko atzītās sporta federācijas vai profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādes, tā spēj nodrošināt regulāru valsts nacionālo izlašu dalībnieku treniņprocesu, kā arī bērnu, jauniešu un invalīdu sporta pasākumus, tā ir piemērota pasaules vai Eiropas čempionātu, to posmu, kausu izcīņas un kvalifikācijas sacensību rīkošanai, tajā rīkotie ar sportu saistītie pasākumi veido vismaz 50 procentus no faktiskā sporta bāzes noslogojuma, tiek nodrošināta tās nepārtraukta darbība sporta jomā, tās sastāvā esošie objekti netiek izmantoti tādiem mērķiem, kas nav savienojami ar sporta un veselīga dzīvesveida popularizēšanu.

Latvijā ir 31 nacionālā sporta bāze 14 pašvaldību teritorijās (18. attēls):

- 1) 19 sporta bāzes atrodas starptautiskas nozīmes attīstības centros – Rīgā, Daugavpilī, Liepājā, Ventspilī;
- 2) 4 sporta bāzes atrodas nacionālās nozīmes attīstības centros – Valmierā, Jelgavā, Jūrmalā;
- 3) 5 sporta bāzes atrodas reģionālas nozīmes attīstības centros – Limbažu, Cēsu, Bauskas un Siguldas novados;
- 4) 3 sporta bāzes atrodas novadu nozīmes attīstības centros – Babītes, Burtnieku un Ķeguma novada pašvaldību teritorijās.

18.attēls Nacionālo sporta bāzu iedalījums pēc īpašuma formas

Nacionālās sporta bāzes ir vienīgās, kurām ik gadu valsts budžetā tiek paredzēts valsts finansējums. Šobrīd finansējums (dotācija) nacionālajām sporta bāzēm tiek piešķirts no valsts budžeta programmas 09.00.00 „Sports” apakšprogrammas 09.04.00 „Sporta būves” un Apakšprogramma 09.23.00 „Valsts ilgtermiņa saistības sportā – dotācija Latvijas Olimpiskajai komitejai (LOK) valsts galvoto aizdevumu atmaksai” (8.tabula).

8.tabula

Izsniegtie valsts galvojumi LOK olimpisko sporta centru projektu īstenošanai (2001 – 2011)
apakšprogrammas 09.23.00 „Valsts ilgtermiņa saistības sportā – dotācija Latvijas Olimpiskajai komitejai (LOK) valsts galvoto aizdevumu atmaksai” ietvaros

Nr.	Gads	Projekta nosaukums	Summa (lati)
1.	2001	Olimpiskais centrs Rīgā	9 800 000
2.	2002	Vidzemes Olimpiskā centrs Valmierā	4 500 000
3.	2006	Liepājas Olimpiskais centrs	4 600 000
4.	2006	Daugavpils Olimpiskais centrs	4 700 000
5.	2007	Olimpiskā centra „Ventspils” attīstības projekts „Ventspils peldbaseina rekonstrukcija”	2 500 000
6.	2007	Zemgales Olimpiskais centrs Jelgavā	4 900 000
7.	2009	Daugavpils Olimpiskā centra attīstības projekts (pabeigšanai)	4 285 463
8.	2009	Zemgales Olimpiskā centra attīstības projekts (pabeigšanai)	3 800 000
9.	2009	Olimpiskā centra „Ventspils” attīstības projekta „Ventspils peldbaseina rekonstrukcija” pabeigšanai	700 000

Nr.	Gads	Projekta nosaukums	Summa (lati)
10.	2011	Olimpiskā centra „Ventspils” infrastruktūras attīstībai periodā no 2011. līdz 2013.gadam	3 200 000
		KOPĀ	42 985 463

Laika posmā no 2007. – 2012.gadam sniegts atbalsts nacionālo sporta bāzu darbībai, attīstībai un nekustamā īpašuma apsaimniekošanai (2007.gadā – 24, 2008. – 23, 2009. – 15, 2010. – 20, 2011. – 14, 2012.gadā – 21 bāzei). No šīs apakšprogrammas tiek piešķirts finansējums nacionālajām sporta bāzēm (to apsaimniekotājiem) komunālo pakalpojumu (apkure, elektroenerģija, ūdens un kanalizācija) daļējai apmaksai, tādējādi sniedzot atbalstu nacionālo sporta bāzu darbībai un nekustamā īpašuma apsaimniekošanai, kā arī veicinot sporta pakalpojumu pieejamību, bet attīstībai finansējums nav pietiekams.

Šajā apakšprogrammā paredzēto līdzekļu sadali apstiprina izglītības un zinātnes ministrs pēc LNSP priekšlikuma, kurai savukārt priekšlikumu iesniedz ar IZM 2012.gada 6.janvāra rīkojumu Nr.8 „Par Finanšu piešķiršanas sportam komisijas izveidi” izveidotā Finanšu piešķiršanas sportam komisija pēc detalizētu iesniegto pieteikumu izvērtēšanas atbilstoši noteiktajiem kritērijiem. IZM 2010.gada 4.oktobra reglamenta Nr.27 „Finanšu piešķiršanas sportam komisijas reglaments” 22.4. punktā noteikts, ka prioritāri tiek atbalstīta nacionālo sporta bāzu darbības uzlabošana (rekonstrukcija, kapitālais remonts, pārbūve un labiekārtošana).

Finansējuma apjoms ir ierobežots un tā nepietiek visām bāzēm. Lai gan kopš finansējuma samazinājuma apakšprogrammā 09.04.00 „Sporta būves” tiek uzsvērts, ka finansējums pirmkārt tiek piešķirts valsts un pašvaldību īpašumā esošajām NSB, 9.tabulā redzams, ka finansējums piešķirts arī privātajām bāzēm.

9.tabula

Finansējuma sadalījums apakšprogrammai 09.04.00 „Sporta būves”

Nr. p.k.	Sporta bāze	Īpašuma forma	2007. – 2012.
1.	SIA „FRE Project” ledus halle	Privātīpašums	30 000
2.	SIA „Sporta komplekss „Mūsa””	Privātīpašums	30 000
3.	Biedrības „BMX sporta klubs Tālava”	Pašvaldības	13 206
4.	Slēpošanas biatlona komplekss „Priekuli”	Pašvaldības	61 287
5.	Daugavpils pilsētas pašvaldības sporta komplekss „Sporta centrs „Daugavpils ledus””	Pašvaldības	11 947
6.	SIA „Daugavpils Olimpiskais Centrs”	Privātīpašums	10 000
7.	Daugavpils pašvaldības stadions	Pašvaldības	18 000

Nr. p.k.	Sporta bāze	Īpašuma forma	2007. – 2012.
	„Lokomotīve”		
8.	SIA „Zemgales olimpiskais centrs”	Privātīpašums	18 000
9.	Jelgavas ledus halle	Privātīpašums	62 000
10.	SIA „Tenisa centrs ”Lielupe” ”	Valsts	375 771
11.	SIA „Baltijas kausa fonds” moto krosa trase „Zelta zirgs”	Privātīpašums	0
12.	SIA „Ledus halle „Liepājas metalurģs””	Privātīpašums	67 000
13.	SIA „Liepājas Olimpiskais centrs”	Privātīpašums	47 800
14.	Olimpiskā centra „Limbaži” airēšanas bāze	Pašvaldības	0
15.	SIA „Olimpiskais centrs „Limbaži”” sporta komplekss	Pašvaldības	98 917
16.	SIA Olimpiskais sporta centrs	Privātīpašums	169 400
17.	VSIA „Kultūras un sporta centrs ”Daugavas stadions””	Valsts	887 610
18.	Rīgas pašvaldības sporta iestāde „Rīgas Nacionālā sporta manēža”	Pašvaldības	29 000
19.	Rīgas Tehniskās universitātes peldbaseins	Valsts	61 947
20.	Sporta centrs „Mežaparks”	Privātīpašums	137 138
21.	Rīgas pilsētas pašvaldības Sporta komplekss „Arkādija”	Pašvaldības	0
22.	VAS CSDD Biķernieku kompleksā sporta bāze	Valsts	0
23.	Sporta centrs „Kleisti”	Valsts	287 000
24.	Bērnu un jauniešu sporta burāšanas centrs	Valsts	0
25.	SIA „Golfs&Karti” golfa laukuma komplekss	Privātīpašums	20 000
26.	SIA „Prizma” sporta un atpūtas komplekss	Privātīpašums	91 000
27.	Tenisa sporta centrs „Pļavnieki”	Privātīpašums	49 575
28.	SIA „Bobsleja un kamaniņu trase „Sigulda””	Valsts	952 505
29.	Vidzemes Olimpiskais centrs	Privātīpašums	111 267
30.	Sporta un atpūtas centrs „Sportima”	Privātīpašums	0
31.	SIA „Olimpiskais centrs „Ventspils” ” sporta komplekss	Pašvaldības	204 800

Deviņās nacionālajās sporta bāzēs, IZM sadarbībā ar LOK un pašvaldībām jau vairākus gadus īsteno olimpisko sporta centru attīstības programmu, kuras ietvaros papildus valsts finansējumam tiek piešķirts LOK līdzfinansējums Olimpisko centru modernizācijai un attīstībai.

Saskaņā ar informatīvo ziņojumu „Par valsts galvoto reģionālo olimpisko centru projektu realizāciju” noteikti šādi nosacījumi olimpisko centru veidošanai valstī:

- 1) reģionālais princips, nosakot sporta centru atrašanās vietu;
- 2) sadarbība ar pašvaldībām un sporta federācijām olimpisko centru izveidē un uzturēšanā;
- 3) veselīga dzīvesveida attīstība un pilna izglītības cikla ieviešanas princips attiecīgajā reģiona centrā.

Olimpiskajos centros tiek nodrošinātas vietēja, starptautiska un pasaules mēroga sacensības, turnīri, treniņnometnes un citi ar kultūru un mākslu saistīti pasākumi. Olimpiskajos centros savu mājvietu ir raduši 235 klubi, profesionālās komandas un amatieru līgu spēlētāji, kas ik dienas uzlabo savu sporta meistarību, trenējoties un piedaloties dažāda mēroga sporta sacensībās.

2001. gada 12. decembrī LOK Izpildkomitejas sēdē tika pieņemti noteikumi par reģionālo olimpisko centru izveidi, kuru pamatā darbojas sekojošie pamatprincipi:

- 1) projektus izstrādāt sadarbībā ar pašvaldībām un sporta veidu federācijām, nodrošinot partnerības principu un ievērojot vispārējās prasības olimpisko centru darbībā;
- 2) izveidot olimpiskos centros lielākajās pilsētās, kur ir augstskolas, tādējādi nodrošinot iespēju nodarboties ar sportu ne tikai profesionāliem sportistiem, bet arī studentiem un ikvienam pilsētas iedzīvotājam;
- 3) paredzēt iespēju olimpiskos centros izmantot kultūras, mākslas un citiem pasākumiem, tādējādi atbalstot pašvaldības sociālo funkciju pildīšanu.

Reģionālo olimpisko centru izveidošana, sadarbībā ar attiecīgo sporta veidu federācijām un pašvaldību, liecina par augstu sportisko aktivitāšu attīstības līmeni attiecīgajā teritorijā un pašvaldības rūpēm par bērniem un jauniešiem.

Par reģionāliem olimpiskajiem centriem uzskatāmi Olimpiskais sporta centrs Rīgā, Ventpils Olimpiskais centrs, Vidzemes Olimpiskais centrs Valmierā, Liepājas Olimpiskais centrs, Daugavpils Olimpiskais centrs un Jelgavas Olimpiskais centrs.

Par olimpisko sporta veidu centriem uzskatāmi Siguldas Olimpiskais centrs – ar specializāciju slēpošanā (vienīgais Olimpiskais centrs, kuram nav nacionālās sporta bāzes statusa), Limbažu – vieglatlētikā, smaiļošanā un kanoe, Cēsu olimpiskais centrs – slēpošanā un biatlonā.

Olimpisko sporta veidu centru būvniecībā svarīgi ir ievērot šādus kritērijus:

- 1) sporta veida masveidība un teritoriālā izplatība;
- 2) sportiskie sasniegumi pēdējo 5 gadu laikā Eiropas un Pasaules līmeņa sporta sacensībās;
- 3) starptautiskas un nacionālas nozīmes līmeņa projekti;
- 4) novietojums reģionālajos attīstības centros;

5) sasniedzamība un mobilitātes iespējas (internāta pieejamība sportistiem).

Ievērojot likuma „Par nacionālās sporta bāzes statusu”, nacionālajai sporta bāzei ir divas galvenās funkcijas – nodrošināt augsta līmeņa starptautisku sporta sacensību rīkošanai nepieciešamo sporta infrastruktūru, augstas klases sportistu treniņprocesu un vienlaikus nodrošināt arī iedzīvotāju ikdienas sporta aktivitātes.

Saskaņā ar likuma par „Par nacionālās sporta bāzes statusu” 5.panta trešo daļu sporta bāzes atbilstību nacionālās sporta bāzes statusam apliecina vismaz viena attiecīgā starptautiskā sporta federācija vai šīs federācijas vārdā tam pilnvarota Sporta likumā noteiktajā kārtībā atzīta attiecīgā sporta federācija.

Atzīmējams ir fakts, ka divās republikas pilsētās Rēzeknē un Jēkabpilī, kuras vienlaikus ir arī nacionālas nozīmes attīstības centri, nav reģistrēta **neviena sporta bāze**, kurai ir piešķirts nacionālās sporta bāzes statuss.

Kā arī ņemot vērā LOK apstiprinātos reģionālo Olimpisko sporta centru celtniecības pamatprincipus – olimpisko centru veidošana republikas nozīmes pilsētās, kurās atrodas augstākās izglītības iestādes un izvērtējot SBR datus par Olimpisko centru izvietojumu Latvijā, ir divas republikas pilsētas, kuras atbilst šiem nosacījumiem, bet tajās nav izveidoti reģionālas nozīmes Olimpiskie centri – Jūrmala un Rēzekne.

Apkopojot iegūto informāciju, secinām, ka izskatot jautājumu par multifunkcionālu sporta bāzu celtniecību, ir jāņem vērā iepriekšminētie fakti un primāri ir jāizvērtē un jāatbalsta Rēzeknes, Jūrmalas un Jēkabpils pašvaldību plānotie sporta infrastruktūras attīstības projekti, kuri pēc to uzcelšanas varētu pretendēt uz nacionālās sporta bāzes statusu.

Lai izslēgtu gadījumus, kad pašvaldības, izmantojot publisko finansējumu, vēlas celt lielas sporta bāzes, kuru atbilstošu noslodzi tās nespēs nodrošināt, bet, kuru celtniecības un uzturēšanas izmaksas radīs lielu slogu pašvaldības budžetam, izvērtējot multifunkcionālus sporta infrastruktūras attīstības projektus ir nepieciešams ņemt vērā sekojošus kritērijus:

1) pašvaldība ir starptautiskas, nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centrs;

2) iedzīvotāju skaits un blīvums uz 1 km²;

3) jau esošu multifunkcionālu sporta bāzu skaits uz 1 iedzīvotāju pašvaldības teritorijā.

Starptautiskās pieredzes apkopojums sporta infrastruktūras plānošanā un finansēšanā

Ārvalstu pieredzes apkopošanai sporta infrastruktūras plānošanā un finansēšanā, tika veikta aptaujas anketēšana vairākās Eiropas Savienības dalībvalstīs, tajā skaitā arī Lietuvā un Igaunijā.

Lai noskaidrotu, kāds vidējais sporta objektu pārklājums atsevišķās Eiropas valstīs, noskaidrojām sporta objektu skaita attiecību pret iedzīvotāju skaitu un to daudzumu uz vienu teritorijas kvadrātkilometru (10.tabula).

Sporta bāzu nodrošinājums Eiropas valstīs

Valsts	Sporta objektu skaits	Iedzīvotāju skaits	Iedzīvotāju skaits uz 1 sporta objektu	Teritorijas lielums km ²	Viens sporta objekts uz n km ²
Igaunija	2118	1 340 415	633	45 226	21,35
Lietuva	5128	3 221 216	628	65 303	12,73
Latvija	2871	2 217 053	772	64 589	22,5
Polija	87 527	38 000 000	434	312 679	3,57
Somija	27 120	5 374 781	198	338 424	12,47
Itālija	148 800	60 000 000	403	301 318	2,02

Salīdzinot ar Eiropas Savienības valstīm, Latvijā viens sporta objekts nodrošina sportošanas iespējas 772 iedzīvotājiem, kas daudzkārt pārsniedz citu valstu rādītājus, un tas liecina, ka sporta objektu blīvums valsts teritorijā ir nepietiekošs. Vislabākā situācija ar iedzīvotāju skaitu uz 1 sporta objektu ir Somijā, kuras teritorijā ir ļoti daudz vienkāršo sporta objektu, kas paredzēti iedzīvotāju veselīga dzīvesveida nodrošināšanai – brīvpieejas sporta laukumi, skriešanas, nūjošanas takas, veloceliņi, atklātās slidotavas.

Atsevišķu sporta objektu skaita salīdzinājums atrodams pielikumā.

Sporta infrastruktūras plānošana un finansēšana Lietuvā

Lietuva ir lielākā no trim Baltijas valstīm iedzīvotāju, teritorijas un ekonomikas attīstības ziņā. Tās teritorijas platība ir 65 303 km², 2011.gadā Lietuvā bija reģistrēti 3 221 216 iedzīvotāji.

Lietuvieši nodarbojas ar vairāk nekā 100 sporta veidiem. Vispopulārākais sporta veids Lietuvā ir basketbols, ko paši lietuvieši dēvē par otro reliģiju. Citi populārākie sporta veidi Lietuvā ir: futbols, vieglatlētika, autosacīkstes, bokss, daiļslidošana, sporta dejas, riteņbraukšana un teniss. Lietuva var lepoties ar vairākiem unikāliem sporta infrastruktūras objektiem, kuri ir vai nu lielākie vai vienīgie Baltijas valstīs. Kā piemēru var minēt 2008.gadā Paņevēžā uzcelto multifunkcionālo sporta bāzi (celtniecības izmaksas aptuveni 4 448 000 latu), kurā atrodas 250 metrus garš olimpiskajiem standartiem atbilstošs velotreks, kurš šobrīd ir vienīgais Baltijas valstīs.

19.attēls. Multifunkcionāla sporta bāze ar starptautiskiem standartiem atbilstošu velotreku

Saskaņā ar Lietuvas Fiziskās kultūras un sporta departamenta sniegto informāciju, Lietuvā ir reģistrēti 5128 sporta objekti (11.tabula).

11.tabula

Sporta objektu tipi un skaits Lietuvas valsts teritorijā

Nr. p.k.	Sporta objekti	Skaits
1	Multifunkcionālās sporta bāzes	16
2.	Stadioni	588
2.1.	<i>vairāk kā 3000 skatītāju sēdvietas</i>	26
2.2.	<i>citi</i>	562
3.	Vieglatlētikas manēžas (standarta 200m)	5
4.	Slēgtās futbola halles	2
5.	Peldbaseini	44
5.1.	<i>t.sk.50m celiņš</i>	7
5.2.	<i>25 m celiņš</i>	37
6.	Sporta zāles	1 227
6.1.	<i>t.sk.lielākas nekā 15x30m</i>	201
6.2.	<i>24x12m – 15x30m</i>	547
6.3.	<i>citas</i>	479
7.	Airēšanas sporta bāzes	10
8.	Burāšanas sporta bāzes	4
9.	Jāšanas sporta manēžas	13
10.	Velo treki	2
11.	Lidlauki	7
12.	Ledus halles	4
13.	Šautuves	36
13.1.	<i>t.sk.valējās</i>	12
13.2.	<i>slēgtās</i>	24

Nr. p.k.	Sporta objekti	Skaitis
14.	Āra sporta laukumi	2979
14.1.	<i>t.sk.basketbola laukumi</i>	1123
14.2.	<i>volejbola laukumi</i>	649
14.3.	<i>futbola laukumi</i>	455
14.4.	<i>handbola laukumi</i>	56
15.	Tenisa korti	145
16.	Auto trases – 10	10
17.	Slēpošanas un skrituļslidošanas trases	12
18.	BMX trases	4
19.	Beisbola laukumi	2
20.	Golfa laukumi	2
21.	Hipodromi	10
22.	Kartinga halles	6
	Kopā:	5128

No minētajiem sporta objektiem, Lietuvā ir 13 nacionālas nozīmes sporta objektu, 3072 vispārējās izglītības iestāžu un 217 profesionālās izglītības iestāžu sporta objektu, kā arī 84 augstākās izglītības iestāžu sporta zāles.

Lietuvā, tāpat kā Latvijā ir trīs sporta bāzu īpašumu formas valsts īpašumā starptautiskiem sacensību noteikumiem atbilstošas sporta bāzes (15), 153 sporta klubu, sporta federāciju, arodbiedrību un asociāciju īpašumā esošas sporta bāzes, 45 privātpersonu īpašumā esošas sporta bāzes, 113 pašvaldību īpašumā esošas sporta bāzes.

Lietuvas ikgadējais sporta budžets ir aptuveni 80 miljoni litu (apmēram 16 320 000 Ls), no tiem 35% ir novirzīti sporta infrastruktūras būvniecībai un attīstībai. Papildus tam Lietuvas valdība ir izstrādājusi Valsts sporta stratēģiju 2011. – 2020.gadam, kurā sporta attīstībai, t. sk., sporta infrastruktūras attīstīšanai, 2013. – 2015.gadam valsts finansējums ir 95 miljoni litu (apmēram 23 750 000 Ls).

Valsts dotāciju sporta bāzu un sporta objektu attīstībai, Lietuvas Fiziskās kultūras un sporta departaments piešķir, balstoties uz četriem pamatprincipiem:

1) primāri tiek atbalstītas sporta bāzes, kurās ir uzsākti renovācijas vai rekonstrukcijas projekti;

2) sporta bāzu dislokācija – piešķirot valsts finansējumu sporta objektu celtniecībai, valsts raugās, lai sporta objekti tiktu vienmērīgi atbalstīti visā valsts teritorijā. Tomēr atsevišķus lēmumus par investīciju piešķiršanu konkrētām pilsētām ietekmē starptautisko sporta sacensību norise (papildus tiek piešķirts finansējums to sporta bāzu renovācijai, kurās notiek Eiropas mēroga sporta sacensības, piem., Eiropas basketbola čempionāts 2012 Kauņā, Eiropas *Track* čempionāts riteņbraukšanā 2012 Paņevēžā u.tml.);

3) ieguldījums – priekšroka tiek dota pašvaldībām, kuras ir gatavas sadarboties un sniegt lielāku līdzfinansējumu sporta infrastruktūras attīstībai;

4) sabiedrības pieprasījums – priekšroka tiek dota pašvaldību iniciatīvai.

Lietuvā ir viena specializētā internāta tipa sporta skola, kurā mācību process ir pakārtots treniņu procesam. Iestāde atrodas Lietuvas Olimpiskajā centrā, un tajā tiek realizēti vairāki olimpiskie sporta veidi.

Sporta infrastruktūras plānošana un finansēšana Igaunijā

Igaunija teritorijas un iedzīvotāju skaita ziņā ir mazākā no trīs Baltijas valstīm. 2011.gadā Igaunijā ir reģistrēti 1 340 415 iedzīvotāji (teritorijas platība ir 45 226 km²).

12.tabula

Sporta objektu tipi un skaits Igaunijas valsts teritorijā

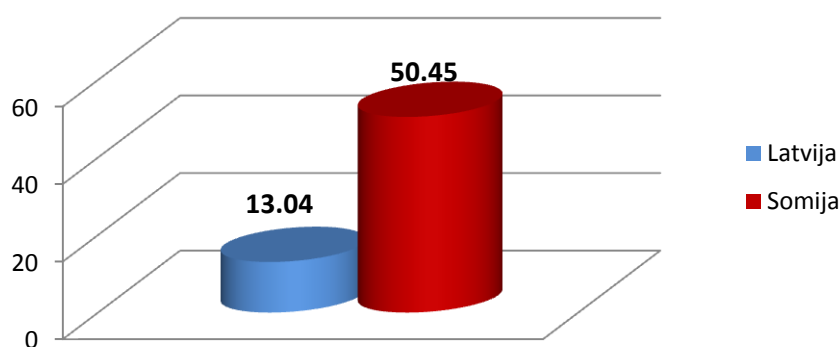
Nr. p.k.	Sporta objekts	Kopā
1.	Sporta spēļu zāles	586
2.	Peldbaseini	89
3.	Šautuves (telpās)	22
4.	Slidotavas	7
5.	Jāšanas sporta manēža	5
6.	Multifunkcionālas sporta bāzes	81
7.	Ūdens sporta veidu bāzes	63
8.	Stadioni	228
9.	Sporta spēļu āra laukumi	586
10.	Tenisa korti	63
11.	Golfa laukumi vai golfa mācību laukumi	4
12.	Citi sporta laukumi	109
13.	Slēpošanas, riteņbraukšanas skrituļslidošanas trases	88
14.	Kalnu slēpošanas vai snovborda trases	8
15.	Auto trases, moto trases	17
16.	Āra šautuves (t.sk.šautuves biatlonam)	16
17.	Āra peldbaseini	4
18.	Slēpošanas tramplīni	3
19.	Velotreks	1
20.	Jāšanas sporta laukumi un takas	10
21.	Citi āra sporta laukumi	39
22.	Jahtu piestātnes	8
23.	Citi sporta objekti (sporta aviācijas lidlauks, burāšanas sports, brīvdabas sporta takas)	447
	Kopā:	2118

Igaunijā tāpat kā Latvijā nav izstrādāta vienota sporta infrastruktūras attīstības koncepcija, ikgadējā budžeta ietvaros nav paredzēts finansējums sporta infrastruktūras attīstībai. Tomēr ik gadu no akcīzes nodokļa sportam, tiek piešķirts finansējums atsevišķu sporta bāzu būvniecībai, renovācijai vai rekonstrukcijai. Par atbalstāmiem projektiem lemj Kultūras ministrijas Sporta departaments sadarbībā ar Olimpisko komiteju un sporta federācijām.

Sporta infrastruktūras plānošana un finansēšana Somijā

Somija ir valsts, kurā sports ir lielā cieņā – aptuveni 1,1 miljons iedzīvotāju (piektā daļa no iedzīvotājiem) ir kāda sporta kluba biedri. 2011.gadā Somijā (teritorijas platība ir 338 424 km²) ir reģistrēti 5 374 781 iedzīvotāji.

Salīdzinot Latvijas un Somijas sporta objektu skaitu uz 100 000 iedzīvotājiem (ww.attēls), redzams, ka Latvijā sporta infrastruktūras nodrošinājums ir vairāk nekā četras reizes mazāks nekā Somijā. Tas izskaidrojams ar to, ka Somijā ir uzskaitīti ļoti daudz brīvpieejas sporta laukumi, veselības takas, nūjošanas/skriešanas takas, velo celiņi, skrituļslidošanas trases u.tml., kas šobrīd izveidotajā SBR ir sākuma stadijā, jo līdz šim šādu sporta objektu tipi netika reģistrēti kā sporta bāzes.

20.attēls. Sporta objektu skaits uz 100 000 iedzīvotājiem Latvijā un Somijā

Somijā pavisam kopā ir aptuveni 30 000 sporta bāzu, no kurām 75 % ir uzbūvējušas un uztur vietējās pašvaldības, sadarbībā ar uzņēmumiem, korporācijām vai sabiedrībām ar ierobežotu atbildību. Privātpersonu īpašumā esošās sporta bāzes galvenokārt atrodas lielajās pilsētās un pilsētu teritorijās.

Somijā par sportu atbildīgā valsts iestāde ir Izglītības un Kultūras ministrija, kura vada, koordinē un uzrauga sporta darbu, kā arī atbalsta sporta bāzu būvniecību, renovāciju un rekonstrukciju valstiskā līmenī. Sadarbībā ar Vides ministriju tiek lemts par teritoriju plānošanu dabas taku izveidei. Savukārt jautājumos par gājēju taku un ritenbraukšanas celiņu ierīkošanu, uzturēšanu un attīstību Izglītības un Kultūras ministrija sadarbojas ar Satiksmes ministriju.

Sporta bāzu dotēšanai no valsts budžeta līdzekļiem Izglītības un Kultūras ministrija izstrādā četru gadu finansēšanas plānu ar nosacījumu, ka plānotais finansējuma apjoms ir aptuvenā summa, kura tiek pārskatīta un precizēta reizi gadā.

Valdība, piesaistot arī Eiropas Savienības fondu līdzekļus piešķir ikgadējas subsīdijas sporta bāzu un aktīvās atpūtas laukumu projektiem sākot no lielu multifunkcionālo sporta bāzu celtniecības līdz pat tādiem projektiem kā peldbaseinu un sporta zāļu renovācija.

Šī apropriācija ir noteikta katru gadu, iesniedzot finansēšanas projektus iepriekšējā gadā, tie tiek izskatīti un apstiprināti Nacionālajā sporta padomē un gala lēmumu pieņem Izglītības un Kultūras ministrija. Atbalstītie projekti parasti saņem aptuveni ceturto daļu no projekta īstenošanai nepieciešamā finansējuma. Katru gadu tiek apstiprināta arī maksimāli pieejamā summa.

Nēmot vērā, ka sporta bāzu būvniecībai ir specifiskas prasības, valdība ir izstrādājusi stratēģiskas vadlīnijas sporta objektu celtniecībai, kā arī sniedz konsultācijas un sadarbībā ar Vides ministriju un reģionālās administrācijas būvuzraugu veic projektu īstenošanas uzraudzības pasākumus. Turklāt Izglītības un Kultūras ministrija finansiāli atbalsta pētniecības institūtus un universitātes, kuri veic pētniecības projektus ar mērķi paaugstināt sporta objektu būvniecības kvalitāti, drošību, pieejamību un daudzpusību. Pētniecībai tiek paredzēti 3 – 5% no kopējā valsts plānotā līdzfinansējuma sporta infrastruktūras attīstīšanā. Pētniecības rezultāti tiek izmantoti gan sporta objektu celtniecībā, gan to aprīkošanā.

Nacionālā sporta padome, kura ir Izglītības un Kultūras ministrijas ekspertu struktūra, kas izskata jautājumus par valsts subsīdiju piešķiršanu sporta objektu attīstībai, ir apstiprinājusi sporta objektu attīstības dokumentu, kurš ir sagatavots sadarbībā ar sporta padomes apakškomisijām, Izglītības un Kultūras ministrijas Būvniecības un Sporta nodaļām. Šajā dokumentā ir noteikts, ka centrālā vadība un sporta objektu uzraudzība ir Izglītības un Kultūras ministrijas pārziņā, taču galvenā loma sporta objektu plānošanā un būvniecībā ir vietējām pašvaldībām, kuras ir galvenās objektu finansētājas.

Sporta politikas mērķis ir veicināt sabiedrības labklājību, popularizēt veselīgu dzīvesveidu dažādos dzīves posmos, īpašu uzmanību pievēršot bērnu un jauniešu izaugsmei un attīstībai. Viens no galvenajiem uzdevumiem ir veicināt sporta bāzu attīstību, lai tās būtu pieejamas plašai sabiedrībai, vienlaikus ievērojot arī elites sporta vajadzības, nodrošinot sportistus ar starptautiskajām normām atbilstošām sporta bāzēm, lai veicinātu starptautiska mēroga sporta sacensību organizēšanu.

Sporta objektu attīstīšanai valdība ir izstrādājusi sporta bāzu attīstības finansēšanas plānu, kurā paredzēts, ka **50%** no pieejamā finansējuma tiek novirzīts reģionālajām padomēm pašvaldību mēroga sporta projektu finansēšanai un 50% – Izglītības un Kultūras ministrijai valsts mēroga sporta projektu līdzfinansēšanai (tajos ietilpst arī izglītības iestāžu sporta objektu līdzfinansēšana ar mērķi nodrošināt fiziskās aktivitātes skolās un ārpusstundu nodarbībās).

Reģionālās padomes, lai varētu pretendēt uz valsts finansējumu un nodrošinātu sportošanas iespējas reģionos, apkopo pašvaldību projektus un sakārto tos prioritārā secībā.

Sporta likuma 1998.gada paskaidrojuma rakstā ir noteikts, ka valstij primāri ir jāatbalsta sportošanas iespējas un jāizstrādā valsts dotāciju politika ar mērķi iesaistīt ikvienu valsts iedzīvotāju aktīvās un regulārās fiziskās aktivitātēs, ievērojot

vienlīdzības principus, pārvietošanās brīvību un sportošanas iespējas cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.

Tādēļ izvērtējot sporta objektu celtniecības, renovācijas vai rekonstrukcijas projektus, Izglītības un Kultūras ministrija ir noteikusi, ka tiem jābūt pieejamiem cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, kā arī, ievērojot Eiropas konvenciju par skatītāju pārkāpumiem un rupju uzvedību sporta pasākumos un īpaši futbola sacensību laikā, tiem ir jāatbilst īpašiem drošības noteikumiem.

Izglītības un Kultūras ministrijas izstrādātajā četrgadē sporta objektu attīstības finansēšanas plānā tiek uzskaitīti visi sporta objekti, kurus valdība gatavojas atbalstīt ar ministrijas starpniecību. Ministrija saskaņojot ar Nacionālo sporta padomi pieņem lēmumu par projektiem, kur viena projekta līdzfinansēšanas izmaksas pārsniedz 700 000 EUR.

Laika posmā no 2009. līdz 2010.gadam investīcijām sporta objektos izmantoja loteriju fondos iegūtos līdzekļus – aptuveni 48 miljonu EUR apmērā. Izglītības un Kultūras ministrijā tika iesniegti sporta objektu attīstības projekti, kuru kopējās izmaksas sastādīja 408 miljoni EUR.

Izvērtējot iesniegtos projektus, Izglītības un Kultūras ministrija atbalstīja 82 sporta objektu celtniecību vai renovāciju piešķirot līdzfinansējumu 32 016 000 EUR apmērā (projektu kopējās izmaksas – aptuveni 312 miljoni EUR) un 11 601 000 EUR novirzīja reģionālajām padomēm pašvaldību nozīmes sporta infrastruktūras attīstīšanai.

Ņemot vērā lielo iesniegto projektu skaitu, Izglītības un Kultūras ministrija noteica, ka valsts atbalsts sporta objektu būvniecībai vai renovācijai ir viena piektā daļa no kopējām projekta izmaksām, bet ne vairāk kā 500 000 eiro.

Izņēmums ir peldbaseinu būvniecība vai renovācija, kur, ņemot vērā projektu specifiku un valsts atbalstu peldētapmācībai, viena projekta atbalsta „griesti” tika noteikti no 600 000 līdz 750 000 EUR.

Reģionālās padomes sniedz sporta infrastruktūras attīstīšanai līdzfinansējumu no 15 000 līdz 700 000 eiro vienam projektam, ņemot vērā projekta nozīmīgumu un kopējās izmaksas. Priekšroka tiek dota tiem projektiem, kuri paredzēja uzlabot apstākļus bērnu un jauniešu fiziskās attīstības veicināšanai.

Elites sporta vajadzībām tiek paredzēts **10%** no pieejamā finansējuma sporta infrastruktūras attīstībai.

Pēc Somijas Ģeogrāfiskās informācijas sistēmas apkopotajiem datiem valstī ir **27 120** sporta bāzes (ieskaitot Ālandu salas), neskaitot atpūtas zonas, kuru kopējā vērtība ir aptuveni 11,5 – 12,5 milj. EUR apmērā. Ja pieņem, ka sporta objektu renovācijai katru gadu ir nepieciešams aptuveni 2% no bāzes kopējās vērtības, tad Somijā viena gada laikā renovācijai nepieciešamo investīciju apjoms ir 230 – 250 miljoni EUR.

2012.gada laikā Somijā tika iesniegti dotāciju pieteikumi sporta objektu renovācijas projektiem, kuru kopējā izmaksu tāme bija aptuveni 90 miljoni EUR, kas nosedz aptuveni 35 – 40% no sporta objektu kopējām renovācijām nepieciešamajām izmaksām. Renovācijas nepieciešamību nosaka ne tikai sporta bāzes kosmētiskā remonta vai aprīkojuma nomaiņas nepieciešamība, bet arī dažādu

būvnormatīvu izmaiņas vai arī dažādi jauninājumi apkures, ventilācijas un gaisa kondicionēšanas automatizēšanas sistēmu attīstībā, kas turpmāko gadu laikā radīs nepieciešamību pēc sporta bāzu renovācijas.

2008.gadā Nacionālās sporta pētniecības birojs veica pētījumu, kura mērķis bija noskaidrot, kādi sporta objekti ir visvairāk pieprasītie iedzīvotāju vidū. Saskaņā ar pētījuma rezultātiem vispopulārākie sporta objekti Somijā ir gājēju/nūjotāju takas un riteņbraukšanas celiņi. Sieviešu vidū liela popularitāte ir aerobikas un vingrošanas zālēm, savukārt vīrieši visbiežāk izvēlas apmeklēt sporta spēļu zāles, slidotavas un āra brīvpieejas sporta laukumus. Pētījuma rezultātā tika noskaidrots, ka peldbaseinus visbiežāk apmeklē dažādās iedzīvotāju grupas. Tos visbiežāk izvēlas arī fiziski mazaktīvi cilvēki. Bērnu un jauniešu vidū vispopulārākās ir fitnesa un vingrošanas studijas, sporta zāles, kā arī āra rotaļu laukumi, savukārt vecākās paaudzes cilvēki izvēlas nūjotāju takas un riteņbraukšanas celiņus.

Tika noskaidrots kā dzīvesvieta ietekmē sportošanas iespējas. Tā kā vieni no pieprasītākajiem sporta objektiem ir fitnesa zāles, vingrošanas zāles, sporta spēļu zāles, peldbaseini un slidotavas, bieži vien rodas situācija, ka pilsētas iedzīvotāji ir privileģētā stāvoklī nekā lauku pašvaldību iedzīvotāji. Piemēram, peldbaseini lauku pašvaldībās nodrošina 17% no pieprasījuma, savukārt pilsētu pašvaldībās – 86%.

Ņemot vērā iepriekšminētā pētījuma rezultātus, viens no sporta politikas pamatmērķiem Somijā tika izvirzīts sporta objektu pieejamības nodrošinājums dzīves vietu tuvumā un apstākļu uzlabošana ikdienas sporta aktivitātēm.

Izglītības un Kultūras ministrija ir noteikusi, ka izstrādājot sporta bāzu attīstīšanas projektus, galvenā prioritāte ir bērnu un jauniešu iesaistīšana fiziskajās aktivitātēs, nodrošinot sporta objektu pieejamību dzīvojamo māju pagalmos, dienas aprūpes centros, parkos un skolās, ja iespējams šos projektus piemērot citām iedzīvotāju grupām.

Somijā īpaša uzmanība tiek pievērsta sporta objektu būvniecības kvalitātei no būvniecības plānošanas brīža līdz pat projekta īstenošanai. Lai gan sporta objektu būvniecības kvalitāte ir daudznozīmīgs jēdziens, ir noteikti daži aspekti, kuri ir jāievēro visiem projekta iesniedzējiem (tie attiecas arī uz sporta objektu renovāciju):

1) Funkcionālais aspekts – objekts atbilst mērķim, kuram tas tiek projektēts un būvēts, nodrošinot pilnvērtīgas sportošanas iespējas tām lietotāju grupām, kurām tas tiek funkcionāli paredzēts. Funkcionālā kvalitāte ir arī sporta objekta pieejamība iedzīvotājiem (sabiedriskā transporta pieejamība) un cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.;

2) Veselības aspekts – sporta objektos izmantojamie materiāli nav kaitīgi cilvēku veselībai;

3) Ekonomiskais aspekts – sporta objektu dizains, konstrukcija, izmantojamie materiāli, ēkas ekspluatācijas izmaksas atbilst projekta mērķim, to nesadārdzinot;

4) Drošības aspekts – sporta objektā tiek ievērotas visas nepieciešamās drošības prasības. Tas attiecas gan uz sportošanas, gan skatītāju drošību. Šajā aspektā tiek vērtēts arī nepieciešamais gaisa ventilācijas nodrošinājums;

5) Ekoloģiskais aspekts – sporta objekts iekļaujas apkārtējā vidē, to neizpostot. Būvniecībā izmantotās tehnoloģijas ir videi draudzīgas un izmantotie materiāli – renovējami vai pārstrādājami;

6) Estētiskais aspekts – sporta objekts iekļaujas apkārtējā vidē un ir pievilcīgs sportot gribētājiem.

Izglītības un Kultūras ministrijas izstrādātajā sporta objektu finansēšanas plānā laika periodam no 2012. – 2015.gadam par prioritāti ir izvirzīta **sporta zāļu un peldbaseinu renovācija vai rekonstrukcija (paplašināšana)**. Sporta zāles dienā tiek noslogotas sporta programmu īstenošanai skolās un augstskolās, bet vakaros tās izmanto dažādas iedzīvotāju grupas. Savukārt peldēšana Somijā viens no populārākajiem sporta veidiem iedzīvotāju vidū – tā ir piemērota bērniem, jauniešiem, pieaugušajiem, cilvēkiem ar pārvietošanās un funkcionāliem traucējumiem, kā arī nodrošina konkurētspējīgu peldētāju sagatavošanu sporta sacensībām.

Vietējās pašvaldības rūpējas par tādu sporta projektu atbalstu, kas nodrošina **bezmaksas** fizisko aktivitāšu pieejamību brīvā dabā, ierīkojot distanču slēpošanas trases, brīvpieejas laukumus skolu pagalmos, parkos, māju pagalmos, uzstādot āra treniņu iekārtas, nodrošinot sporta spēlēm piemērotu inventāru (basketbola grozi, volejbola tīkli u.tml.). Lai īstenotu šāda veida projektus, pašvaldības var pretendēt uz valsts stipendijām, kuru piešķiršanai tiek izvērtēta projekta lieluma korelācija ar lietotāju grupu.

Somijas Sporta likumā ir noteikts, ka valsts dotācija sporta infrastruktūras attīstībai pārsvarā tiek piešķirta pašvaldībai, kuras teritorijā tiek realizēts sporta objekta attīstības projekts, jo pašvaldība vada un koordinē sporta iespējas savā teritorijā, kā arī rūpējas par sporta objektu uzturēšanu.

Nereti tiek īstenoti arī **pašvaldības un privātās partnerības** (PPP modelis) projekti. Privātpersonu investīcijas tiek piesaistītas objekta celtniecībā, uzturēšanā un apsaimniekošanā, savukārt pašvaldība, noslēdzot līgumu par sporta objekta izmantošanu vismaz uz 10 gadiem, maksā par telpu izmantošanu. Šādiem projektiem **valsts dotācija netiek piešķirta**.

Iesniegtie projekti, pretendējot uz valsts dotāciju, tiek vērtēti pēc sekojošiem kritērijiem:

- 1) sporta objekta izmantotāju skaits;
- 2) sporta objekts ir galvenokārt pašvaldības vai pašvaldības kontrolē esošo uzņēmumu īpašumā;
- 3) sportošanas pieprasījums ir ievērojami lielāks par piedāvājumu;
- 4) projekts veicina cilvēku iekļaušanos sabiedrībā (dzimumu līdztiesība, savstarpējā iecietība, starpkultūru integrācija);
- 5) projekta līdzfinansējums tiek piesaistīts no vairākām pašvaldībām;
- 6) sporta objekta būvniecības energoefektivitāte un tas ir videi draudzīgs;
- 7) renovācijas projekts ar mērķi palielināt objekta kapacitāti vai energoefektivitāti.

Plānošanas periodam 2012. – 2015.gadam Izglītības un Kultūras ministrija piešķir valsts subsīdijas projektiem, kuru viena ceturtdaļa no projekta īstenošanas

summas ir vairāk nekā 700 000 EUR. Mazākiem projektiem tiek piešķirts līdzfinansējums caur reģionālajām padomēm. Projektiem bez īpašiem sociālekonomiskiem kritērijiem, kuru īstenošanas līdzfinansējums ir mazāks par 20 000 EUR, finansējums netiek piešķirts. Izvērtējot, vai projekts atbilst robežvērtību prasībām, tas var tikt atbrīvots no PVN maksājumiem.

Valsts dotācija tiek piešķirta pašvaldībām, pašvaldību fondiem un pašvaldību kontrolē esošiem uzņēmumiem par projektiem, kuru celtniecība vēl nav uzsākta (izņemot projektus, kuri ir iekļauti attīstības plānā).

Dotācija tiek izmaksāta vairākās daļās, pirmā iemaksa (40% no līdzfinansējuma) tiek izmaksāta, kad ir uzsākti projekta īstenošanas darbi, otrais maksājums (50% apmērā) tiek izmaksāts, kad projekts ir īstenots aptuveni par 50% un 10% izmaksā, kad sporta objektu celtniecības vai renovācijas darbi ir pabeigti un valsts iestādei ir iesniegts projekta ziņojums.

2012. – 2015.gada sporta infrastruktūras attīstības plānā ir noteikts, ka atbalstītie sporta bāzu būvniecības un renovācijas projekti no valsts var saņemt līdzfinansējumu šādā apmērā:

1) vienu ceturto daļu no kopējām projekta izmaksām, bet ne vairāk kā 750 000 EUR vienam projektam;

2) vairāku pašvaldību iesniegtajam kopējam projektam vai reģionāli svarīgam projektam – vienu ceturto daļu no kopējām projekta izmaksām, bet ne vairāk kā 900 000 EUR;

3) vietējas nozīmes projektiem – no 30 līdz 50% no kopējām paredzamajām izmaksām;

4) valsts atbalsts jaunu sporta objektu būvniecībai, kas nodrošinātu starptautiskām prasībām atbilstošu liela mēroga sporta sacensību rīkošanu, šajā plānošanas periodā nav plānots;

5) sporta objekti, kuros tiek paredzēts rīkot starptautiska mēroga sacensības (kuras ir iegūtas piedaloties konkursā par tiesībām rīkot liela mēroga starptautiskas sacensības Somijā – olimpiskās spēles, pasaules čempionātus, Eiropas čempionātus u.tml.), šajā plānošanas periodā var pretendēt uz valsts līdzfinansējumu 15% apmērā sporta objekta renovācijai. Apsverot tādu elites sporta projektu finansēšanu un nosakot prioritātes, valdība konsultējas ar Somijas Olimpisko komiteju un attiecīgā sporta veida federāciju.

Valsts dotācija pašvaldību sporta infrastruktūras attīstībai 68 atbalstītajiem projektiem ir 37 380 000 EUR (kopējās atbalstāmo projektu izmaksas - 294 791 844 EUR):

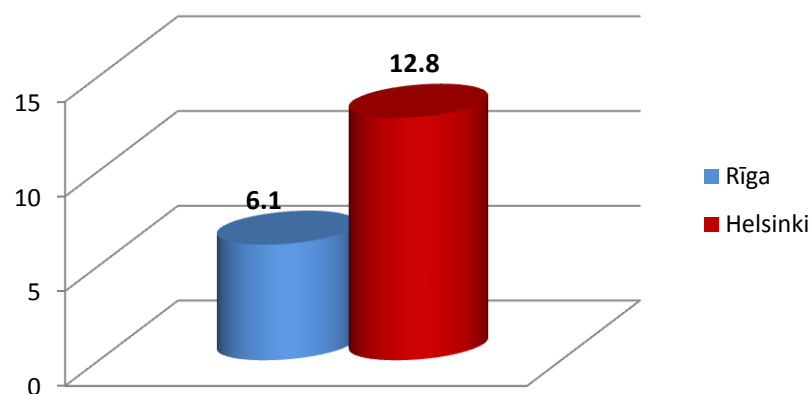
1) 2012.gadā - 14 660 000 EUR;

2) 2013.gadā - 10 350 000 EUR;

3) 2014.gadā - 7 150 000 EUR;

4) 2015.gadā - 5 220 000 EUR.

Pētījuma ietvaros, ņemot vērā, ka esošo situāciju Rīgā nevar salīdzināt ar citām republikas nozīmes pilsētām Latvijā, salīdzinājām sporta objektu nodrošinājumu abu valstu galvaspilsētās uz 100 000 iedzīvotājiem (21.attēls).

21.attēls. Sporta objektu skaits uz 100 000 iedzīvotājiem Rīgā un Helsinkos

Pēc apkopotajiem datiem redzams, ka salīdzinoši ar Helsinkiem, Rīgā uz 1 sporta objektu provizoriski ir par 50% vairāk sportot gribētāju nekā Helsinkos.

Kopš 1952.gada XV Olimpiskajām spēlēm Helsinki (teritorijas platība 715,55 km², iedzīvotāju skaits 2012.gadā – 596 233) ir starptautiski pazīstama sporta pilsēta, kurā ir norisinājušās daudz liela mēroga starptautiskas sporta sacensības. Pilsētas pašvaldība atbalsta profesionālo un amatieru sportu, kā arī īpaši rūpējas par pilsētas iedzīvotāju labklājības celšanu, piedāvājot plašas sportošanas iespējas visu gadu gan iekštelpās, gan āra laukumos un trasēs.

Sporta infrastruktūras plānošana un finansēšana Polijā

Saskaņā ar Polijas Centrālās statistikas datiem Polijā ir 38,5 miljoni iedzīvotāju. Pavisam kopā Polijā ir 87 527 sporta objekti, no tiem 69 792 (79,7%) ir izglītības iestāžu sporta objekti.

13.tabula

Sporta objektu tipi un skaits Polijas valsts teritorijā

Sporta objektu tipi	Kopā	%	t.sk. skolu sporta objekti	
			Kopā	% no kopējā objektu skaita
Sporta objekti kopā:	87527	100	69792	79,7
Sporta un vingrošanas zāles	18944	21,6	17063	90,1
Futbola laukumi (kopā)	17173	19,6	10311	60,0
<i>t.sk. tikai futbolam paredzētie stadioni</i>	1428			
Viegatlētikas sporta bāzes	14997	17,1	14926	99,5
t.sk. viegatlētikas stadioni	71			
Volejbola laukumi	10587	12,1	9803	92,6
Basketbola laukumi	8327	9,5	7903	94,9
Handbola laukumi	7596	8,7	7435	97,9

Sporta objektu tipi	Kopā	%	t.sk. skolu sporta objekti	
			Kopā	% no kopējā objektu skaita
Tenisa korti	2777	3,2	1209	43,5
Sporta zāles citiem sporta veidiem	2193	2,5	0	0
Riteņbraucēju celiņi	1221	1,4	0	0
Peldbaseini	915	1,0	221	24,2
Multifunkcionāli stadioni	715	0,8	0	0
Šautuves	476	0,5	300	63,0
Klinšu kāpšanas sienas	451	0,5	451	100,0
Skrituļslidošanas trases	295	0,3	81	27,5
t.sk. skeitparki	214			
Slēpošanas trases	248	0,3	0	0
Slidotavas	165	0,2	0	0
Hokeja laukumi	104	0,1	89	85,6
Jāšanas sporta objekti	48	0,1	0	0

Polijā tāpat kā Latvijā nav pieejami pilnīgi dati par privātpersonu īpašumā esošajām sporta bāzēm, kuras nodarbojas ar komercdarbību.

Valsts nozīmes sporta infrastruktūras attīstībai ir izveidota īpaša investīciju programma, kuras ietvaros 2006. – 2011.gadā tika īstenoti vairāk nekā 100 projekti. Tajā skaitā tika atbalstīti arī īpaši valdības plānotie objekti, sporta augstskolas un Valsts sporta centra izveide, kurā iekļauts arī sporta medicīnas centrs ar mērķi sniegt ekonomisku, organizatorisku, tehnisku palīdzību valsts labākajiem sportistiem.

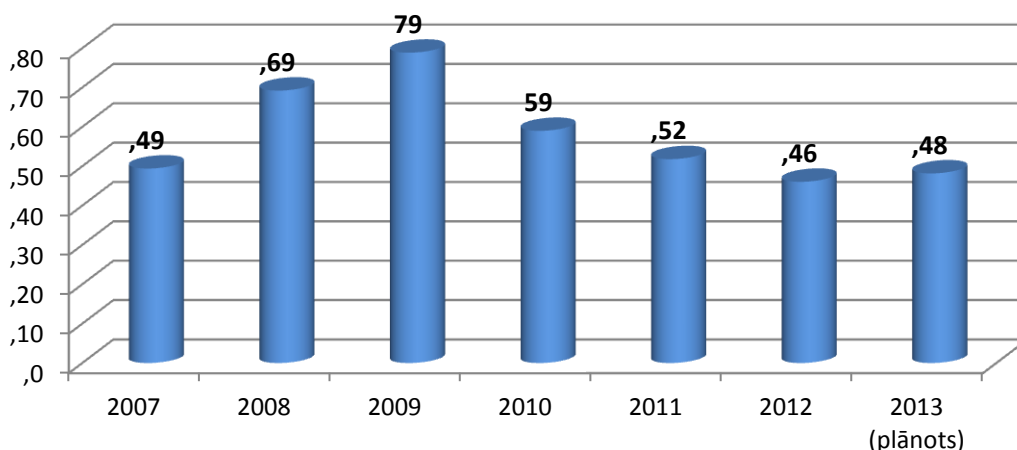
Sporta un tūrisma ministrija Polijā atbalsta sporta infrastruktūras attīstību no valsts budžeta un Fiziskās kultūras attīstības fonda gan pašvaldību līmenī, gan profesionālā sporta vajadzībām.

Piecus gadus 2008. – 2012. gadā valstība izveidoja programmu „Orlik 2012”, kurā ieguldīja 200 000 miljonus PLN (aptuveni 32 892 000 LVL). Šobrīd nav plānots turpināt programmas finansēšanu no valsts budžeta līdzekļiem. Tomēr, ņemot vērā, ka ne visas Polijas pašvaldības piedalījās programmā „Orlik 2012”, ministrija plāno atļaut pašvaldībām, kur šāda veida projekti netika īstenoti, izveidot mūsdienu prasībām atbilstošus sporta kompleksus. 2013.gadā šī projekta īstenošanai tiks paredzēts līdzfinansējums no Fiziskās kultūras attīstības fonda. Finansēto sporta bāzu skaits ir atkarīgs no finansējuma, kurš iegūts no Sporta loteriju fonda (22.attēls).

Šobrīd Polijas Sporta un tūrisma ministrija plāno nedaudz palielināt investīciju apjomu sporta infrastruktūrā. Paredzot arī projektu iesniedzēju līdzfinansējumu.

Saskaņā ar Polijas Sporta un tūrisma ministrijas 2010.gada rīkojumu no Fiziskās kultūras attīstības fonda sporta bāzu celtniecībai, renovācijai un rekonstrukcijai tiek īstenota divos virzienos:

- 1) ilgtermiņa attīstības programma sporta infrastruktūras attīstīšanai pašvaldībās;
- 2) īpašas nozīmes sporta infrastruktūras attīstīšana.

22.attēls. Ieguldīto investīciju apmērs sporta bāzu celtniecībai no Fiziskās kultūras attīstības fonda (milj.Ls)

Pieteikumu izvērtēšana notiek divos posmos. Vispirms infrastruktūru projekti tiek iesniegti vietējā pašvaldībā, kur komisija tos izvērtē un saskaņā ar pašvaldību sporta attīstības plāniem. Tad projektus pašvaldība virza tālāk, iesniedzot pieteikumus un ministrijas pamatnostādnēs noteikto dokumentāciju sporta zāļu, peldbaseinu, viegatlētikas stadionu, sporta laukumu, ledus haļļu, ģērbtuvju, sanitāro mezglu utt. celtniecībai, renovācijai un rekonstrukcijai. Ministrija izvērtē iesniegtos projektus saskaņā ar valsts attīstības programmu. Projektu iesniedzēji var pretendēt uz valsts līdzfinansējumu 33% apmērā no plānoto darbu izmaksām.

Polijā ir izstrādāta ilgtermiņa sporta infrastruktūras attīstības programma un Valsts sporta infrastruktūras attīstības komisija katru kalendāro gadu izstrādā īpašu atbalsta programmu sporta un tūrisma attīstībai. Stratēģiski svarīgi projekti var pretendēt uz **50% līdzfinansējumu no valsts budžeta**, izglītības iestādes (sporta augstskolas un skolas, kuras organizē sporta sacensības) var pretendēt uz **70% līdzfinansējumu**, savukārt galvenie sporta centri saņem 99% līdzfinansējuma.

Vadošo sporta veidu federāciju, pašvaldību un profesionālās ievirzes sporta izglītības iestāžu pārstāvju viedokļi par Latvijas sporta infrastruktūru

Pētījuma gaitā Latvijas sporta infrastruktūras nodrošinājuma daudzpusēja izvērtējuma procesā tika analizēti arī sportistu skaita ziņā vadošo sporta veidu federāciju, atsevišķu pašvaldību un profesionālās ievirzes sporta izglītības iestāžu pārstāvju viedokļi par Latvijā esošajām sporta bāzēm. Konkrēto sporta veidu pārstāvji izteica personalizētu viedokli par sava sporta veida būtiskākajām problēmām un nepieciešamajiem ieguldījumu veidiem sekmīgas attīstības kontekstā, bet pašvaldību un profesionālās ievirzes sporta izglītības iestāžu pārstāvji – viedokli par sporta infrastruktūras kopējo stāvokli, tās noslodzi, sporta bāzu rekonstrukcijas, renovācijas vai jaunas sporta bāzes celtniecības nepieciešamību un vēlamajiem finansējuma modeļiem.

Kvantitatīvās sporta bāzu reģistra informācijas papildināšanai un subjektīva multidimensionāla sporta speciālistu viedokļa iegūšanai par sporta bāzu pieejamību un noslogojumu, uzturēšanas izmaksām un rentabilitāti pašvaldībās tika veiktas intervijas ar:

- 1) 8 LSFP atzīto sporta federāciju vadītājiem;
- 2) 2 profesionālās ievirzes sporta izglītības iestāžu direktoriem;
- 3) 4 atbildīgajiem par sporta darba organizēšanu pašvaldībās.

Apkopojot pašvaldību vadītāju intervijās sniegto informāciju, kopumā var teikt, ka katrā no aptaujātajiem reģioniem sporta infrastruktūras jomā ir gan pozitīva, gan arī negatīva pieredze un visās ir nepieciešami vairāk vai mazāk izteikti sporta infrastruktūras ieguldījumi.

Sniedzot kopējo savas **pašvaldības teritorijā esošo sporta bāzu stāvokļa novērtējumu**, var secināt, ka viens no labākajiem stāvokļiem ir Ventspils pilsētā. Kā atzīmēja Ventspils pilsētas pašvaldības pārstāve, ir veikti lieli ieguldījumi sporta infrastruktūras attīstībā un pilnveidošanā, kā rezultātā ir pamats lepoties ar starptautiskiem standartiem atbilstošām sporta bāzēm. Ventspils sporta infrastruktūra var nodrošināt plašu sporta pasākumu kvalitatīvu norisi starptautiskā līmenī. Olimpiskais centrs „Ventspils” kā Nacionālā sporta bāze ir viens no lielākajiem sporta kompleksiem Latvijā, kurā atrodas vairākas celtnes vienkopus.

Lai nodrošinātu iespēju pilsētas iedzīvotājiem aktīvi nodarboties ar sporta aktivitātēm, Ventspils pilsētā regulāri tiek īstenota tautas sporta programma „Nāc un sporto!”, kas nodrošina iespējas iedzīvotājiem piedalīties daudzpusīgās sporta aktivitātēs bez maksas. Iedzīvotāji sporta aktivitātēm var izmantot brīvpieejas sporta laukumus. Pateicoties pašvaldības piešķirtajam finansējumam, iedzīvotājiem bez maksas ir iespējams sportot pilsētas stadiona vieglatlētikas arēnā, futbola laukumos un skeitparkā. Sporta pakalpojumiem tiek piedāvātas arī dažādas atlaides. Pašvaldībai sporta bāzēs katrai iedzīvotāju grupai ir jārada iespēja atbilstoši viņu interesēm nodarboties ar sporta aktivitātēm, veselīgu dzīvesveidu visu mūžu visām vecuma grupām, nevis pilnīga atmaksa sporta pakalpojumu tēriņiem. Ar pašvaldības finansiālu atbalstu sporta bāzes bez maksas izmanto vispārizglītojošo skolu, sporta

skolas audzēkņi, Ventspils Tehnikuma un Ventspils Augstskolas studenti, kā arī pilsētas sporta veterāni un bērnu nama bērni un jaunieši. Iespēju robežās finansējums piešķirts sporta klubiem, lai nodrošinātu bērnu un jauniešu apmācību. Jaunu objektu būvēšanā, nopietni tiek izvērtēta to nepieciešamība, izmantošana, noslogotība, apsaimniekošana, izmaksas, atrašanās vieta, kā arī tiek ņemts vērā iedzīvotāju viedoklis. Savukārt, laikam ritot, jāveic esošo sporta bāzu renovācija.

Limbažu novada pašvaldībā sporta infrastruktūra kopumā tiek vērtēta kā laba, jo kā Limbažos, tā arī Salacgrīvas un Alojas novados ir vairākas labas sporta bāzes, kuras pilnībā nodrošina iedzīvotāju kustību aktivitātes. Vairākas no bāzēm (arī airēšanas bāze) būtu renovējamas, sporta halli vajadzētu siltināt, bet, piemēram, Limbažu stadionam būtu nepieciešamas labas ģērbtuves un arī tribīnes. No jaunajām sporta būvēm kā izteikti nepieciešams tika minēts peldbaseins.

Ogres novadā, kur sporta infrastruktūras stāvoklis arī tiek novērtēts kā labs, īpaši tiek atzīmēta Ogres novada Sporta centra, Sporta halles un stadiona nozīme un labais stāvoklis. Kopumā pēdējo 10 gadu laikā jaunu sporta objektu izbūvei ir piesaistīti vairāk kā 1,5 miljoni latu, un tas jūtami uzlabojis visa novada sporta infrastruktūras stāvokli.

Siguldas novadā ir vērojams krass sporta būvju stāvokļa diapazons, tāpēc kopējais sporta infrastruktūras stāvoklis tika izvērtēts kā vidējs, jo līdz ar starptautiskas nozīmes sporta bāzēm vai iecienītām brīvdabas takām, kuru uzturēšana ir pastāvīgas uzmanības lokā, ir arī visai vāji nodrošinātas un pat kritiskā stāvoklī esošas sporta būves. Atšķirīgi vērtējamas arī novada pilsētas - ja, piemēram, Allažos ir jauna sporta zāle, tad daudzās skolās sporta nodarbības notiek skolas aktu zālē (Laurenču skolā) vai novecojušās pielāgotās telpās. Novadam izteikti nepieciešams multifunkcionāls komplekss ar vairākām sporta zālēm, vieglatlētikas halli un baseinu starp vairākām skolām, kā arī vairākas sporta zāles, brīvpieejas laukumi un sportam paredzētās angāra tipa piebūves pie skolām.

Bauskas novada pārstāvji visai pozitīvi vērtē sava novada sporta infrastruktūras stāvokli, un īpašu optimismu vieš ne tikai sporta skolas bāze un divas piepilsētas sporta bāzes, bet arī jaunie būvju projekti (piemēram, baseins) un rekonstrukciju vai renovāciju realizēšana. Tiek pausts viedoklis, ka pēc pusotra gada un minēto projektu pabeigšanas kopumā Bauskas pašvaldībā būs viena no labākajām sporta infrastruktūras situācijām Latvijā.

Pašvaldību un profesionālās ievirzes sporta izglītības iestāžu vadītājiem tika uzdots jautājums par vēlamu un ilgstoša darba pieredzes rezultātā par veiksmīgāko izvērtēto finansiālo modeli kopējās sporta infrastruktūras attīstībai un uzturēšanai. Visi atzina, ka nepieciešama dalīta finansiālā atbildība. Tā Ventspils uzskata, ka jaunu būvju celtniecībai būtu jāpiesaista ES finansējums apmēram 85% apjomā, bet atlikušo segtu pašvaldības (15%). Ja tas nav iespējams, tad būtu jāuzņemas dalītā celtniecības izmaksu atbildība starp valsts un pašvaldību finansējumu līdzīgās proporcijās. Ogres novada pārstāvju viedoklis pauž līdzīgu viedokli, ka 20 – 30% valsts līdzfinansējums sporta infrastruktūras uzturēšana sniegtu būtisku ieguldījumu sporta bāzu stāvokļa uzlabošanā.

Līdzīgas atziņas pauž arī Siguldas novada pārstāve, sakot, ka celtniecībā lielākā daļa būtu sedzama valsts finansējuma ietvaros (vismaz 70%), savukārt uzturēšanas izdevumu jomā būtu jāievēro līdzvērtīga sadarbība (50% – 50%). Bauskas un Limbažu novadu pārstāvju viedokļi sakrīt, uzsverot, ka jauno objektu celtniecības laikā un Nacionālo sporta bāzu uzturēšanā būtu nepieciešams procentuāli lielāks valsts atbalsts (vismaz 60% – 70%), savukārt pārējās sporta bāzes – finansējums būtu līdzvērtīgi sadalāms starp valsts finansējumu un pašvaldībām. Tika arī uzsvērts, ka patlaban esošais valsts finansējums aptver tikai nelielu daļu no pašvaldības ieguldījumiem (piemēram, Limbažu Olimpiskā centra sporta kompleksa ar airēšanas bāzi uzturēšanai valsts līdzfinansējums aptver tikai nedaudz vairāk par 5%, visas rūpes uzveļot uz pašvaldības pleciem).

Sekojošā katra novada tradīciju attīstībai un sporta darbības veidu iespējām, pašvaldības ir izveidojušas noteiktas **prioritātes sporta aktivitāšu atbalstīšanā**. Tā Ventspils pilsētā ir izveidojies valsts mēroga svarcelšanas centrs, atbilstoši apstākļi un prioritāri tiek attīstīti un būtu attīstāmi ar valsts finansējuma atbalstu sekojoši sporta veidi: vieglatlētika; svarcelšana; BMX; šorttreks, basketbols un futbols.

Bauskas novads, līdz ar citu sporta veidu attīstību, priekšroku dod vieglatlētikai, basketbolam un florbolam.

Limbažu novadā dominē airēšana, vieglatlētika un dažādas sporta spēles – basketbols, volejbols, futbols.

Siguldas novadā ir bagātas ziemas sporta veidu tradīcijas – bobslejs, kamaniņu sports, skeletons, kalnu un distanču slēpošana, trampīnlēkšana, bet vasaras sporta veidu vidū prioritāte ir vieglatlētikai.

Savukārt Ogres novadā prioritāra uzmanība tiek pievērsta vieglatlētikai un futbolam, bet tiem seko basketbols un handbols. Ir vēlme atdzīvināt volejbola tradīcijas, bet pie tā attīstībai nepieciešamās bāzes izveides vēl būs jāpiestrādā.

Uz jautājumu **par gadā vai sezonā nepieciešamo finansējumu dažādu sporta objektu uzturēšanai**, tika saņemti katram novadam raksturīgāko sporta būvju uzturēšanas izdevumu apraksti.

Piemēram, SIA „Olimpiskais centrs „Ventspils””, sniedzot informāciju par savā īpašumā un apsaimniekošanā esošajām sporta bāzēm, atzīmē, ka vidējie gada uzturēšanas izdevumi ir:

1) Peldbaseins (25 m, 4 celiņi) – aptuveni LVL 220 000, – (iekļauti amortizācijas atskaitījumi);

2) Sporta zāle - atkarīgs no ēkas platības un apjoma m³. Basketbola halles uzturēšanas izdevumi – aptuveni LVL 260 000, – (iekļauti amortizācijas atskaitījumi).

3) Manēža un ledus halle – aptuveni LVL 294 900, (iekļauti amortizācijas atskaitījumi).

Allažu sporta centra aptuvenie uzturēšanas izdevumi ir 50 000 LVL gadā tāpat kā arī distanču slēpošanas trase ar mākslīgo sniegu. Savukārt pašas trases izbūves izmaksas jau sniedzas pāri vienam miljonam latu.

Ogres novada sporta centra izmaksas lēšamas ap 100 000 LVL, jo liela izmaksu daļa aiziet komunālo maksājumu segšanai un 34 darbinieku algošanai. Sava daļa atvēlama arī saimnieciskajiem izdevumiem. Savukārt peldbaseina uzturēšanai būtu nepieciešami vismaz 80 000 LVL gadā.

Bauskas sporta skolas lielajai zālei (60x42m) uzturēšanas izdevumi vidēji ir 180 tūkstoši latu gadā un liela daļa aiziet apkures rēķinu apmaksai, bet peldbaseina uzturēšana ar 6x25m celiņiem tiek plānota 150 tūkstošu latu apjomā gadā.

Limbažu Olimpiskā centra sporta kompleksa uzturēšana – stadions, sporta halle, treniņzāle un airēšanas bāze ar slēpošanas trasi ziemā gadā izmaksā aptuveni 150 000 LVL. Savukārt, ja sporta bāze ir IZM pārziņā, tad finansējums tiek integrēts mācību iestādes kopējā rēķinā.

Visai līdzīgi ir dažādu pašvaldību minētie skaitļi **par optimālu sporta objektu noslodzi:**

1) Peldbaseina noslodze būtu pietiekama, ja dienā to apmeklētu līdz 200 (Bauska) vai pat 450 cilvēki (Ventspils), un ja baseins tiktu noslogots 12 – 14h diennaktī;

2) Sporta zāles apmeklētāju skaits ir izteikti atkarīgs no sporta veida ar kādu nodarbojas šajā sporta zālē. Optimāli, ja visas darba laika stundas (12 – 14h) tiktu izmantotas. Ja sporta zālē tiek vadītas sporta stundas skolēniem, tad noslodze vidēji ir 150 – 300 cilvēki dienā. Limbažu sporta kompleksā 3 sporta zālēs katru dienu nodarbojas vidēji 300 cilvēki, bet Ogres novada sporta centra zāļu vidējā noslodze ir no 8:00 – 23:00 un katru dienu to apmeklē 500-600 apmeklētāji.

3) Ventspils manēžas apmeklētāju vidējais skaits ir 30 cilvēki stundā, kas 14h noslodzē veido 420 cilvēkus katru dienu, savukārt Limbažu sporta kompleksa stadionu katru dienu apmeklē aptuveni 150 cilvēku;

4) Ventspils Ledus halle 14 stundu darbā katru dienu ļauj slidot 280 cilvēkiem, bet distanču slēpošanas trasi Siguldā katru stundu vidēji izmanto 20 slēpotāji.

Jautājumā **par galvenajiem sporta objektu īrniekiem**, atbildes bija visai vienvēidīgas, jo lielāko laiku daļu no 50% – 85% nodrošina izglītības iestādes un sporta skolu audzēkņi, kā nākamie būtiskākie sporta objektu īrnieki tika minēti sporta klubu dalībnieki (2% – 20%) vai sporta federāciju laiki treniņiem. Privātie sporta klubi dod visai mazu pienesumu (3 – 10%), taču Ventspilī tas ir jūtami augstāks – 20%.

Jautājumā **par ienesīgākajiem sporta infrastruktūras objektiem pašvaldībās**, visi aptaujātie min, ka bez papildus finansējuma sporta bāzes nevar pilnībā nodrošināt savu darbību. Tomēr kā relatīvi ienesīgākos visi izvērtē jaunākos un plašākos katra novada sporta objektus – daudzfunkcionālas halles, Olimpiskos centrus, novada sporta centrus ar vairākām zālēm vai peldbaseinu.

Savukārt **visveiksmīgākie sporta objektu iedzīvotāju iesaistīšanai sporta aktivitātēs**, pēc pašvaldību pārstāvju domām ir: peldbaseini, multifunkcionālas

halles, stadioni, sporta zāles, pludmales volejbola laukumi, futbola laukumi, brīvpieejas laukumi, trenažieru zāles un āra trenažieri, kā arī slēpošanas trases un skeitparki.

Lai izvērtētu **Latvijas lielāko sporta veidu federāciju viedokli par sava sporta veida būtiskākajām problēmām un nepieciešamajiem ieguldījumu veidiem sekmīgai attīstībai**, tika intervēti pārstāvji no džudo, futbola, hokeja, tenisa, volejbola un vieglatlētikas federācijām. Minētās federācijas (nodarbojošos sportistu skaits vairāk kā 3000) tika izvēlētas no LSFP sniegtās informācijas par sporta veidu federāciju darbības izvērtējumu 2012.gadā.

Sporta veidu pārstāvjiem tika lūgts izvērtēt – **kādas un cik sporta būves būtu nepieciešamas pārstāvētā sporta veida attīstībai Rīgā un Latvijas reģionos**. Visi pārstāvji norādīja uz sporta būvju trūkumu **Rīgā**:

1) džudo būtu nepieciešamas vēl vismaz 2 – 3 treniņu zāles, jo Rīgā lielākais vairums klubu irē zāles, kurās nav pastāvīgais mīksta segums;

2) futbola federācijas pārstāvji atzīmēja, ka Rīgā, kur futbolā iesaistīto bērnu skaits aizvien pieaug, būtu nepieciešami vismaz 4 stadioni ar sintētisko laukuma segumu pie vispārizglītojošām skolām;

3) hokejam savukārt Rīgā būtu nepieciešama viena multifunkcionāla halle ar vairākiem ledus laukumiem – viens varētu kalpot treniņu procesa nodrošināšanai, bet otram vajadzētu būt ar 5000 – 6000 skatītāju vietām. Sekmīgai hokeja attīstībai Rīgā būtu vēlami arī atklātie slidotavu laukumi katrā dzīvojamā mikrorajonā ar brīvās pieejas laikiem;

4) tenisa pārstāvji norāda uz sava sporta veida specifiku – Latvijas klimatiskajos apstākļos nav iespējams pilnvērtīgi realizēt tenisa treniņu un sacensību procesu āra laukumos, tāpēc Rīgā būtu nepieciešami vēl vismaz 3 slēgtie korti. Kā pozitīvs piemērs tika minēti Pļavnieku un Purvciema mikrorajonu tenisa korti un Pierīgas teritorijā esošie – Lielupes, Mārupes un Ādažu korti;

5) volejbola federācija uzskata, ka Rīgā ir akūti nepieciešama starptautiskiem standartiem atbilstoša sporta zāle ar 2000 – 4000 skatītāju sēdvietām, jo „Arēna Rīga” ir pārāk plaša un finansiāli neekonomiska, bet Olimpiskajā centrā zāli var izmantot tikai treniņiem un starptautisku turnīru priekškvalifikācijas spēlēm. Starptautiskā volejbola federācija ir atzinusi, ka Rīgā būtu iespējams organizēt starptautiska līmeņa spēles tikai ārkārtas gadījumos. Kopumā tiek vērtēts, ka arī treniņu norisei Rīgā visas vairāk vai mazāk atbilstošas zāles vakaros ir pārāk noslogotas un pieprasījums jūtami pārsniedz piedāvājumu, savukārt dienas laikos šīs zāles nav pietiekami noslogotas.

6) vieglatlētikas savienība uzskata, ka Rīgā steidzami jāpievēršas kvalitatīvas infrastruktūras izveidei, jo gan stadions „Daugava”, gan Sporta manēža ir kritiskā stāvoklī. Rīgā ir nepieciešami divi kvalitatīvi stadioni un divas manēžas, jo sporta veida sezonālais raksturs nosaka arī iekštelpu treniņu norises nepieciešamību.

Arī Latvijas reģionu nodrošinājums būtu papildināms visu intervēto federāciju pārstāvju skatījumā:

1) džudo treniņiem pilnībā atbilstošas zāles ir Liepājā, Ventspilī, Alūksnē un Jelgavā, taču kvalitatīvas zāles nav Daugavpilī, kas ir otra lielākā pilsēta Latvijā;

2) futbola federācija norāda uz visai demokrātisko sava sporta veida raksturu, ko iesācēju līmenī varētu veikt arī skolas sporta laukumā, tomēr Latvijas klimatiskie apstākļi ļoti ierobežo šādu laukumu izmantošanu lietainā laikā, kā arī rudenī, ziemā un pavasarī. Kurzemē ir sintētiskā seguma stadioni vairākās lielākajās pilsētās, taču vēl būtu jāpadomā par to izbūvi Saldū un Kuldīgā. Zemgalē ir visai laba situācija ar futbolam atbilstošiem laukumu segumiem, taču vēl vienu vajadzētu Jelgavā. Vidzemē līdz ar labi nodrošinātām iespējām nodarboties ar futbolu Valmierā, Smiltē un Valkā, tomēr iztrūkst labs stadions Limbažos. Vissliktākā situācija ir Latgales reģionā, kur gan ir vairāki labi stadioni – Daugavpilī, Rēzeknē, Preiļos, bet nepieciešami sintētiskā klājuma laukumi arī Jēkabpilī un Gulbenē.

3) hokejā tiek uzsvērtas visai apjomīgās ledus halles uzturēšanas izmaksas, kuras ne katram uzņēmējam ir „pa kabatai”, kā piemēram Aizkrauklē un Talsos. Tomēr tiek minēti arī veiksmīgi uzņēmēju un pašvaldību sadarbības piemēri – Tukumā, Ventspilī, Liepājā, Jelgavā. Visgrūtāk finansiālo apsvērumu dēļ ar hokeja attīstības iespējām ir Latgalē un Vidzemē, kur būtu nepieciešami slēgtie ledus laukumi Rēzeknē, Gulbenē Alūksnē vai citās šo reģionu pilsētās.

4) tenisa federācija arī uzsver sava sporta veida attīstības un infrastruktūras saistību. Tā, piemēram, Ventspilī ir multifunkcionāla halle, taču sekmīgai sacensību norisei pie katras slēgtās halles būtu nepieciešami arī 3 – 4 atklātie tenisa korti. Laba halle ir Jelgavā, turpretī Cēsīs tenisa attīstība ir visai ierobežota labu kortu trūkuma dēļ. Lai arī Rīgā un Latvijas reģionos ir daudzi atklātie laukumi, tomēr ziemā ir ļoti lielas problēmas ar kvalitatīvas treniņu vides nodrošināšanu.

5) volejbola attīstībai reģionos ir visai labvēlīga situācija un, lai gan sporta zāļu uzturēšanai ir nepieciešami visai iespaidīgi resursi, tomēr labas volejbola standartiem atbilstošas zāles var atrast visu Latvijas reģionu pilsētās – Jelgavā, Valmierā, Liepājā, Kuldīgā, Ventspilī, Daugavpilī un citur.

6) vieglatlētikas savienība atzīst, ka stadionu stāvoklis Latvijas reģionos ir visai labs un vasarā tas pietiekami nodrošina vieglatlētu treniņu procesu, lai gan būtu nepieciešama gan stadiona izbūve Daugavpilī, gan arī Valmieras „Jāņa Daliņa” stadiona rekonstrukcija. Situācija krasi mainās ziemas sezonā, un tās vērtējums ir – kritisks, jo vieglatlētikas manēža ar 200 metru skrejceliņiem ir tikai Kuldīgā. Ventspils vieglatlētikas manēža ir piemērota bērnu treniņiem un sacensībām, bet pārējās Latvijas pilsētās starptautiskiem standartiem atbilstošu manēžu nav. Visai atturīgi tiek vērtēta arī kooperēšanās iespēja ar futbola federāciju, kura kā vēlamo modeli ir ieteikusi stadionu izbūvi pie skolām ar sintētisko laukuma segumu un skrejceļiem ap to, jo vieglatlētikas mešanas disciplīnām sintētiskais laukuma segums pilnībā liedz iespējas trenēties.

Pievēršoties aktuālākajām sporta veidu problēmām Rīgā un reģionos, lielākais vairums intervēto primāri min **sporta bāzu trūkumu**. Kā nākamais būtiskākais attīstību bremzējošais faktors tiek uzsvērts **personālresursu un treneru**

atalgojuma faktors – pieredzes bagātie un ar entuziasmu apveltītie treneri noveco, bet jaunie trenera darbu izvēlas visai atturīgi zemā atalgojuma dēļ. Kā nākamie problemātiskie faktori tiek minēti – sporta veida dārdzība, agrīnā specializācija, demogrāfiskās problēmas, vecāku ietekme uz sporta klubu treneriem, sistemātiska un pilnvērtīga sporta finansējuma nepietiekamība valstī, kā arī bērnu un jauniešu motivācijas trūkums nodarboties ar sportu.

Kas primāri būtu nepieciešams sporta veida attīstībai? Atbildes ir visai likumsakarīgas un saistāmas ar sporta veidu attīstību traucējošiem faktoriem:

- 1) Finanšu resursi (sistemātiska un pietiekama finansējuma apjoms),
- 2) Personālrесursi (mērķfinansējums treneru algām, treneru izglītošana un motivēšana darbībai trenera statusā),
- 3) Infrastruktūras attīstība.

Vērtējot **sportu veidu izplatības iespējas izglītības iestādēs**, jāatzīmē, ka visi sporta veidu pārstāvji redz attīstības iespējas interešu izglītības grupu izveidē pie vispārīzglītojošām skolām un profesionālās ievirzes izglītības iestāžu darbībā. Sistemātiskai sporta veidu darbības iemaņu attīstībai būtu nepieciešams:

1) skolas sporta stundās iepazīstināt ar konkrētā sporta veida pamatiem – te der gan sporta veida elementu iekļaušana sporta stundas saturā (volejbols, futbols, akrobātika, teniss), gan arī atsevišķas sporta stundas organizēšana kvalitatīvā sporta veida bāzē mazāk pieprasītajā laikā netālu no skolas (piemēram, hokejs vai slidošana, ko sekmīgi varētu realizēt ledus hallēs mazāk pieprasītajā laika posmā no 9:00 – 13:00 ar pašvaldības atbalstu);

2) kā nākamais specializācijas līmenis ir interešu izglītības nodarbības, kuras jaunajiem sportistiem paplašina sporta veidā esošās zināšanas un iemaņas;

3) savukārt profesionālās ievirzes izglītības iestādes vai vispārīzglītojošo skolu speciāla sporta virziena klases ar atbilstošu mācību un sporta specializācijas stundu organizēšanu jau paaugstinātu sportistu kompetences izvēlētajā sporta veidā. Šādu specializētu klašu audzēkņi varētu iesaistīties arī trenera asistenta darbībā, kura sekmētu trenera darba izpratnes pilnveidi, motivācijas veidošanos un praktisko iemaņu izaugsmi pedagoģiskajā darbībā.

Priekšlikumi turpmākai darbībai

Sporta bāzu reģistra darbības nodrošināšanai:

1. Lai nodrošinātu vienotu izpratni valstī par sporta objektu tipiem, kas ļautu objektīvāk izvērtēt sporta bāzu nepieciešamību konkrētiem sporta veidiem, izstrādāt instrukciju sporta bāzu reģistra veidlapu aizpildīšanai, iekļaujot sporta objektu tipu skaidrojumu. Piemēram, ir nepieciešamas definēt, kas ir brīvpieejas laukums, kompleksais sporta laukums pie izglītības iestādes un stadions, jo analizējot iegūto informāciju, konstatējām faktu, ka izpratne par šo sporta objektu tipiem ir dažādas.

2. Nepieciešams sporta bāzu reģistrā papildināt informāciju par veloceliņu un veselības taku pieejamību, kā arī aicināt privātpersonas iekļaut sporta bāzu reģistrā informāciju par savā īpašumā esošajām sporta bāzēm.

3. Noteikt atbildīgo institūciju sporta bāzu reģistra datu regulārai aktualizēšanai, ņemot vērā Igaunijas pieredzi, kur datu atjaunošana sporta reģistrā notiek katru dienu.

4. Veikt nepieciešamos grozījumus 2010.gada 26.janvāra Ministru kabineta noteikumos Nr.76 „Noteikumi par sporta bāzu reģistrā iekļaujamās informācijas saturu un aktualizēšanas kārtību”, paredzot sporta bāzu informācijas aktualizēšanu tiešsaistē.

Sporta infrastruktūras sistēmiskai attīstīšanai:

5. Sporta bāzu celtniecībai Latvijā nepieciešams noteikt sporta būvju celtniecības, renovācijas un rekonstrukcijas prioritātes.

6. Par galveno prioritāti ir jānosaka sporta bāzu renovēšanas vai rekonstrukcijas projektu atbalsts, lai ar salīdzinoši nelielu finanšu ieguldījumu, nodrošinātu esošās sporta infrastruktūras funkcionalitāti.

7. Paredzēt finansējumu jaunu sporta objektu būvniecībai, ņemot vērā sporta bāzu nepietiekamību visā valsts teritorijā.

8. Valsts budžeta līdzekļus pārdalīt pēc prioritāri veicamo darbu principa – 70% no tiem paredzot sporta bāzu renovācijai vai rekonstrukcijai un 30% – jaunu sporta objektu celtniecībai.

9. Noteikt prioritāros sporta objektu tipus valsts līdzfinansējuma piešķiršanai to renovācijai vai rekonstrukcijai:

- 9.1. izglītības iestāžu sporta zāles;
- 9.2. brīvpieejas/sporta izglītības iestāžu sporta laukumi;
- 9.3. stadioni;
- 9.4. multifunkcionālas sporta halles;
- 9.5. peldbaseini.

10. Noteikt prioritāros sporta objektu tipus valsts līdzfinansējuma piešķiršanai to celtniecībai:

- 10.1. brīvpieejas/sporta izglītības iestāžu sporta laukumi;
- 10.2. izglītības iestāžu sporta zāles;
- 10.3. multifunkcionālas sporta halles;
- 10.4. peldbaseini;
- 10.5. stadioni.

11. **Bērnu un jauniešu sporta attīstībai** noteikt izglītības iestāžu sporta infrastruktūras attīstības virzienus:

- 11.1. sporta bāzu renovācija vai rekonstrukcija, celtniecība pie vispārējās izglītības iestādēm;
- 11.2. sporta bāzu renovācija vai rekonstrukcija pie profesionālās izglītības iestādēm pēc 2015.gada, lai varētu izvērtēt atbalstāmi projektu lietderību;
- 11.3. augstākās izglītības iestāžu sporta bāzu attīstība – sporta bāzu attīstība augstākās izglītības iestādēs, lai studijās būtu pieejamas sporta programmas vai sporta kursi „A”, „B” vai „C” studiju sadaļās;
- 11.4. profesionālās ievirzes sporta izglītības iestāžu sporta bāzu renovācija un rekonstrukcija (tām, kurām ir sava sporta bāze).

12. **Tautas sporta, bērnu un jauniešu sporta attīstībai** – brīvpieejas laukumu iekārtošana, renovācija vai rekonstrukcija tieši pie izglītības iestādēm, paredzot, ka nodarbošanās šajos sporta laukumos būtu bezmaksas, tādējādi pieejama arī tiem iedzīvotājiem, kuri ierobežoto finanšu resursu dēļ nevar atļauties apmeklēt augstāka līmeņa slēgtās sporta bāzes. Standartizēta brīvpieejas sporta laukuma projektā būtu jāparedz:

- 12.1. laukums komandu sporta spēlēm (basketbols, volejbols, minifutbols, tautas bumba u.tml.);
- 12.2. vieta, kur izvietot sporta aprīkojumu vispārējās fiziskās sagatavotības attīstīšanai (vingrošanas iekārtas, āra treniņi);
- 12.3. skrejceļiņš, lai varētu īstenot arī sporta izglītības programmas.

13. **Tautas sporta attīstībai**, lai visiem valsts iedzīvotājiem sniegtu pieejamus pakalpojumus sporta jomā, palielinātu iedzīvotāju motivāciju un ikdienas fizisko aktivitāšu līmeni, attīstīt tautas sportam nepieciešamos sporta objektu tipus – skriešanas, nūjošanas takas, ritenbraukšanas celiņus, kuri vienlaikus ir izmantojami arī skrituļslidošanai, rollerslēpošanai, slēpošanas trases, brīvpieejas sporta laukumus, atklātās peldvietas u.tml.

14. **Augstu sasniegumu sporta attīstībai** nodrošināt ne tikai nacionālo sporta bāzu darbību, bet arī rekonstrukciju, renovāciju vai celtniecību atbilstoši starptautisko sporta veidu federāciju noteiktajām prasībām.

15. **Augstu sasniegumu sporta attīstībai** palielināt nacionālo sporta bāzu uzturēšanas finansējumu no valsts budžeta, lai nodrošinātu to attīstību.

16. Ievērot labas pārvaldības principu – piešķirot pašvaldībām valsts līdzfinansējumu jaunu sporta bāzu būvniecībai, ņemt vērā jau esošo sporta bāzu tehnisko stāvokli. Tām pašvaldībām, kuras līdz šim nav spējušas nodrošināt esošo sporta bāzu uzturēšanu (sporta bāzes ir neapmierinošā tehniskā stāvoklī), jaunu sporta bāzu celtniecību neatbalstīt.

17. Lai atbalstītu pašvaldību sporta infrastruktūras attīstību un valsts budžetā plānotu finansējumu šim mērķim, izstrādāt:

17.1. Sporta infrastruktūras attīstības ilgtermiņa koncepciju;

17.2. Sporta infrastruktūras investīciju projektu apstiprināšanas kārtību, lai pašvaldības varētu pretendēt uz valsts līdzfinansējumu, iesniedzot projektu pieteikumus atklātam konkursam.

18. Atbalstīt tikai tās pašvaldības, kuru teritorijā esošās sporta bāzes ir reģistrētas Sporta bāzu reģistrā.

Izmantotie informācijas avoti

1. Statistikas dati un informācija par sporta bāzēm:

- 1) Sporta bāzu reģistrs: <http://sportabazes.izm.gov.lv/sbdb/>
- 2) <http://www.csb.gov.lv/statistikas-temas/iedzivotaji-galvenie-raditaji-30260.html>

2. Normatīvie akti:

- 1) Sporta likums
- 2) MK 2009.gada 24.novembra noteikumi Nr.1338 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos”
- 3) MK 2012.gada 20.marta noteikumi Nr.192 „Sporta bāzu un nacionālo sporta bāzu pārbaudes kārtība”
- 4) MK 2010.gada 26.janvāra noteikumi Nr.76 „Noteikumi par sporta bāzu reģistrā iekļaujamās informācijas saturu un aktualizēšanas kārtību”
- 5) MK 2009.gada 18.augusta noteikumi Nr.940 „Noteikumi par nacionālās sporta bāzes statusa piešķiršanas iesnieguma veidlapas paraugu, iesniegumam pievienojamiem dokumentiem un iesnieguma iesniegšanas kārtību”
- 6) IZM 2012.gada 6.janvāra rīkojums Nr.8 „Par Finanšu piešķiršanas sportam komisijas izveidi”

3. Politikas plānošanas dokumenti

- 1) Sporta politikas pamatnostādnes 2013. – 2020.gadam (projekts)
- 2) Profesionālās izglītības iestāžu tīkla optimizācijas pamatnostādnes 2010. – 2015. gadam
- 3) Reģionālās
- 4) Valsts un pašvaldību nozīmes sporta infrastruktūras attīstības koncepcija (projekts)

4. To Latvijas pašvaldību attīstības plāni, kuru plānošanas periods iekļaujas laika posmā no 2009. – 2021.gadam

- 1) <http://www.lielvarde.lv/page/376>
- 2) http://www.limbazi.lv/images/stories/dokumenti/normativie_akti_dokumenti/LN_att_programma.pdf
- 3) http://www.livani.lv/upload/faili/projekti/livanu_novada_attistibas_programma_2012-2018.pdf
- 4) http://www.ludzaspils.lv/_rikt_text/docs/Ludzas_novada_attistibas_programma_gala_02112011.pdf
- 5) <http://www.malpils.lv/pub/?id=12>

- 6) http://www.mersrags.lv/Terit_planojums_2011_L/Mersraga_AP_gala-red.pdf
- 7) http://www.ogresnovads.lv/lat/pasvaldiba/normativie_akti_un_attistibas_planosanas_dokumenti/attistibas_planosana/
- 8) <http://www.ozolnieki.lv/parvalde/planosanas-dokumenti/attistibas-programma-2012-2018>
- 9) <http://www.plavinunovads.lv/index.php/novada-attstbas-programma.html>
- 10) http://www.preili.lv/image/upload/dokumenti1/20110622_attistibas_programma_11_17.pdf
- 11) http://www.rezeknesnovads.lv/rrp/lv/content/2/1/425/?p_id=6852
- 12) <http://www.riebini.lv/lv/pasvaldiba/teritorijasp>
- 13) http://www.roja.lv/index.php?option=com_docman&task=cat_view&gid=66&Itemid=107
- 14) http://www.sigulda.lv/public/lat/planosana/attistibas_programma/
- 15) <http://www.stopini.lv/public/32781.html>
- 16) <http://www.strencunovads.lv/index.php?p=11531&lang=1357&pp=16767>
- 17) <http://www.talsi.lv/attistibas-programma>
- 18) http://www.tukums.lv/images/stories/projekti/2012.gads/Programma_gala_redakcija_25.08.2011p.pdf
- 19) http://www.vainode.lv/wp-content/uploads/Attistibas_programma.pdf
- 20) http://valka.lv/arhivs/wp-content/uploads/2011/04/SIVN_att.pdf
- 21) http://www.ventspilsnovads.lv/index.php?option=com_content&view=article&id=65&Itemid=392
- 22) <http://vilaka.lv/index.php?mact=News,cntnt01,detail,0&cntnt01articleid=125&cntnt01pagelimit=7&cntnt01returnid=149>
- 23) <http://zilupe.lv/pasvaldiba/attistibas-programma/zilupes-novada-attistibas-programma-2012-2018-gadam/>
- 24) <http://www.aizputesnovads.lv/attistibasnodala/planosanas-dokumenti>
- 25) http://www.aluksne.lv/09_01.php
- 26) <http://www.auce.lv/index.php?id=8772>
- 27) <http://www.adazi.lv/page/689>
- 28) http://balvi.lv/index.php?option=com_content&view=article&id=3669%3Apaziojums-par-balvu-novada-teritorijas-attstbas-programmas-2011-2017gadam-apstiprinanu&catid=9%3Ajaunumi&Itemid=42&lang=lv
- 29) <http://www.burtniekunovads.lv/attistibas-programma>
- 30) http://www.ciblasnovads.lv/attachments/137_Ciblas_att_prog_29.09.2011.pdf
- 31) <http://www.enguresnovads.lv/apstiprinata-engures-novada-integretas-attistibas-programmas-2012-2018gadam-un-vides-parskata-gala-r?p=7703>
- 32) http://www.garkalne.lv/new/Attistibas_plans.doc
- 33) http://www.grobina.lv/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=40&Itemid=75
- 34) <http://www.gulbene.lv/index.php/attstbas-plnoanas-dokumenti>

- 35) <http://www.ikskile.lv/lv/pasvaldiba/attistibas-planosana/?view=article&aid=13883>
- 36) <http://www.jaunjelgava.lv/lv/pasvaldiba/programma>
- 37) <http://www.jaunpils.lv/attistibas%20programma.php>
- 38) http://www.jekabpilsnovads.lv/lv/att_dok/
- 39) <http://www.jrp.lv/lv/514/>
- 40) <http://www.kandava.lv/pasvaldiba/planosanas-dokumenti/>
- 41) http://www.karsava.lv/viewpage.php?page_id=41
- 42) http://kraslava.lv/uploads/media/Attistibas_programma.pdf

5. Pašvaldību sporta attīstības programmas

- 1) <http://www.kuldigasports.lv/sporta-att-st-bas-programma/>
- 2) https://www.riga.lv/NR/rdonlyres/.../sporta_pamatnostadnes.doc
- 3) www.aizputesnovads.lv/.../Aizputes_novada_sporta_rogramma_2013...
- 4) www.jurmala.lv/upload/.../jurmala_sporta_attistibas_strategija.doc
- 5) www.siguldassports.lv/dokumenti/planosanas-dokumenti?...sporta...

6. Pētījumi:

- 1) Latvijas iedzīvotāju sportošanas paradumi (2012)
- 2) Studentu un jauniešu sportošanas paradumi (2012)
- 3) Sporta bāzu celtniecības plānošana un attīstība Latvijā (2007)

7. Republikas nozīmes pilsētu un pašvaldību mājas lapas, kurās atrodama informācija par sporta infrastruktūru

- 1) <http://www.adazi.lv/page>
- 2) aizputesports.lv/ieraksts/sporta-baze
- 3) <http://www.aloja.lv/sports/sporta-halle>
- 4) <http://www.apesnovads.lv/apes-novads/sports/>
- 5) <http://www.auce.lv/index.php?id=240>
- 6) <http://www.babite.lv/public/31555.html>
- 7) http://www.baldone.lv/Lapas/B_N_5.htm
- 8) <http://www.balvi.lv/>
- 9) www.sportsbauska.lv/sporta-zales/
- 10) <http://www.beverinasnovads.lv>
- 11) <http://www.broceni.lv/kategorija/sports>
- 12) <http://www.burtniekunovads.lv/sporta-bazes>
- 13) <http://www.sports.carnikava.lv>
- 14) <http://www.cesis.lv/lv/sports/sporta-komplekss>
- 15) <http://new.cesvaine.lv/nov/index.php?page=729>
- 16) <http://dagda.lv/index.php?id=264>
- 17) <http://www.dnd.lv/Text.aspx?qid=m2857&lng=0>
- 18) www.sportaparvalde.lv/sports/sporta-bazes
- 19) <http://www.ergli.lv/public/lat/sabiedriba1/sports/>
- 20) <http://www.grobinasports.lv/sportss/>

- 21) <http://www.gulbene.lv/index.php/iestdes/222-gulbenes-sporta-centrs>
- 22) <http://www.iecava.lv/page/11>
- 23) <http://www.ilukste.lv>
- 24) <http://www.incukalns.lv/public/lat/strukturvienibas1>
- 25) <http://www.jaunpiebalga.lv>
- 26) http://www.jaunpils.lv/sports_aktualitates.php
- 27) <http://www.jekabpilsnovads.lv/lv/SPORTS/>
- 28) <http://www.jrp.lv/lv/197/>
- 29) www.sports.jelgava.lv/sports.../sporta-bazes-jelgava
- 30) <http://www.jurmala.lv/page/1025>
- 31) <http://www.kandava.lv/sports/>
- 32) http://www.karsava.lv/articles.php?cat_id=10
- 33) <http://www.kegums.lv/page/529>
- 34) <http://sports.kekava.lv/sa/>
- 35) <http://www.kocenunovads.lv/lv/page/118/167>
- 36) <http://www.koknese.lv/?s=144>
- 37) www.kuldigasports.lv/sporta-b-zes/
- 38) www.liepajniekiem.lv/lat/tags/Sporta+bazes/
- 39) <http://www.ligatne.lv/sporta-centrs>
- 40) <http://www.limbazi.lv/sports/sporta-bzes.html>
- 41) <http://www.sklatgols.lv/index.php/sporta-zles>
- 42) <http://www.madonassports.lv/lv/sporta-bazes>
- 43) <http://www.malpils.lv/pub/?id=90>
- 44) <http://www.marupe.lv/lv/marup1/sports/marupes-sporta-centrs/>
- 45) <http://www.mazsalaca.lv/lv/sports>
- 46) http://www.mersrags.lv/Sports_new.htm
- 47) <http://www.neretasnovads.lv>
- 48) <http://www.nica.lv/fotogalerija/sports/>
- 49) http://www.ogresnovads.lv/lat/sports/sporta_skolas__centri__bazes/
- 50) <http://www.olaine.lv/sports>
- 51) <http://www.ozolnieki.lv/acepolls/sports>
- 52) http://www.skpargauja.lv/sporta_zales/
- 53) <http://www.pavilosta.lv/lv/sports>
- 54) <http://www.plavinunovads.lv/index.php/izglbtas-iestdes.html>
- 55) <http://www.preili.lv/page/612>
- 56) <http://www.priekulesnovads.lv/73#menu-anchor>
- 57) <http://www.rezekne.lv/sports/bazes/>
- 58) <http://www.riebini.lv/lv/sports/sportabzes>
- 59) <http://www.sports.riga.lv/public/46699.html>
- 60) <http://www.roja.lv>

Pielikumi

1.pielikums

Anketa

Pašvaldību plānotie sporta infrastruktūras attīstības projekti 2014. – 2020.gadā

Projekta ideja

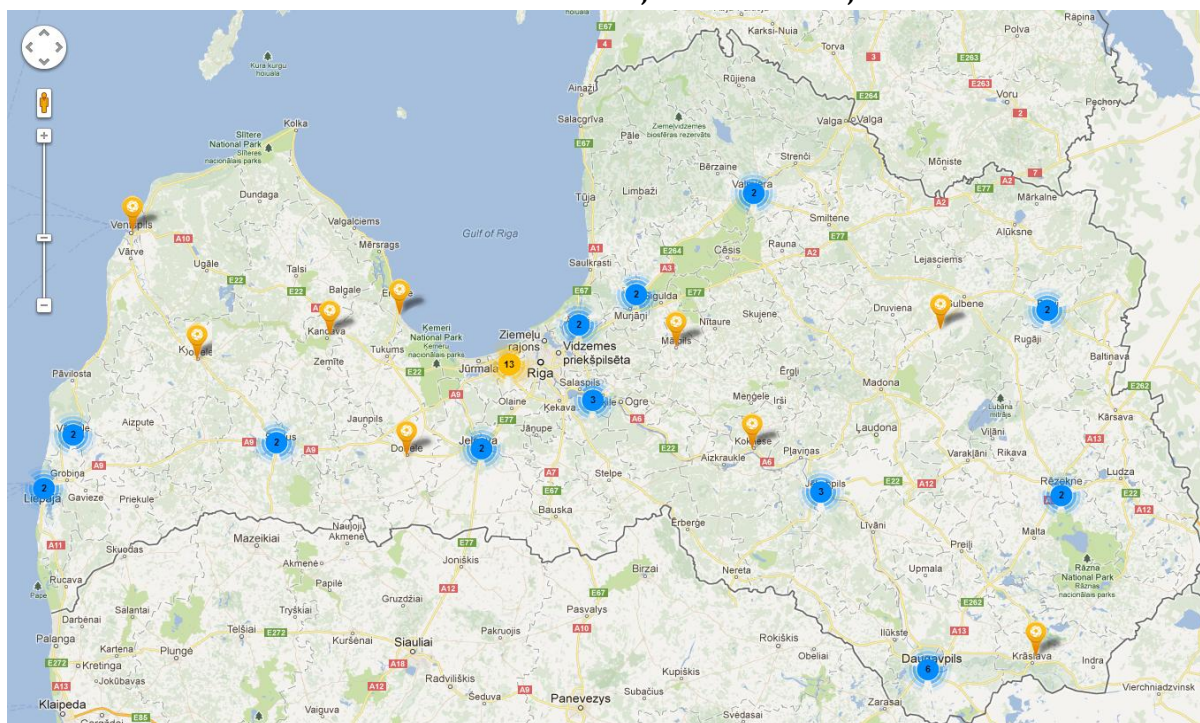
Sporta bāzes/objekta nozīmīgums

Nacionālas nozīmes

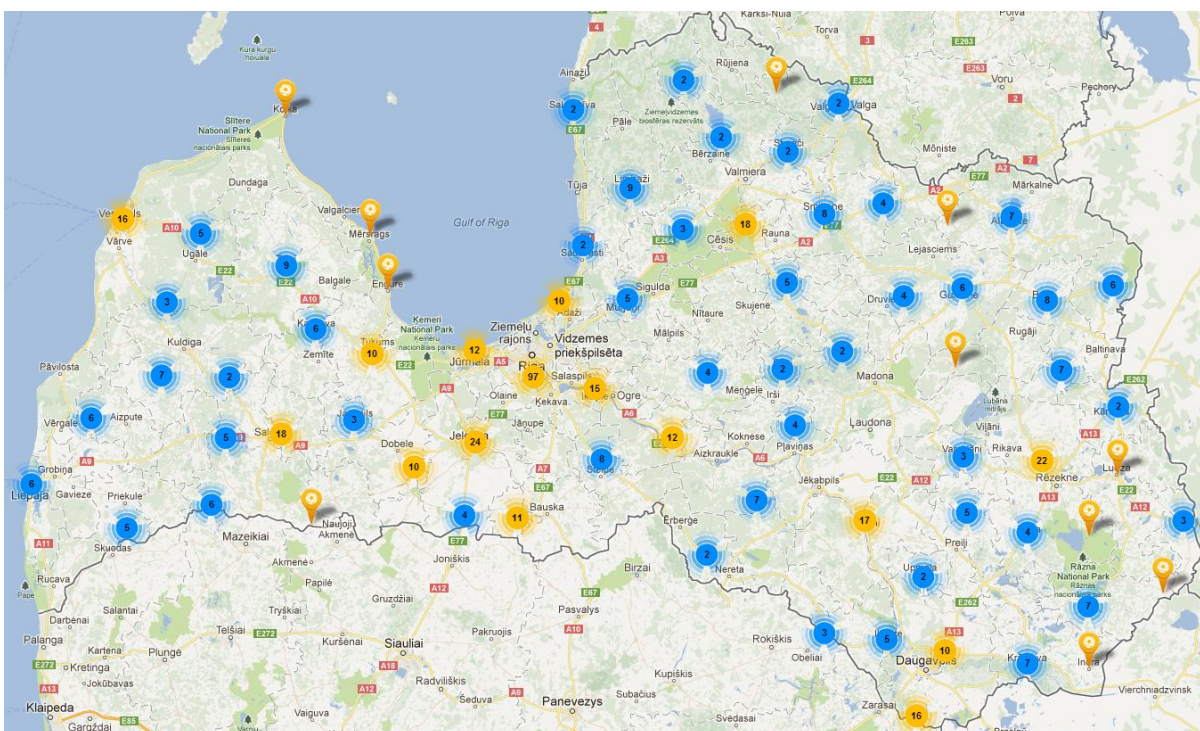
Nepieciešamais finansējuma apjoms

Plānotie finansējuma avoti

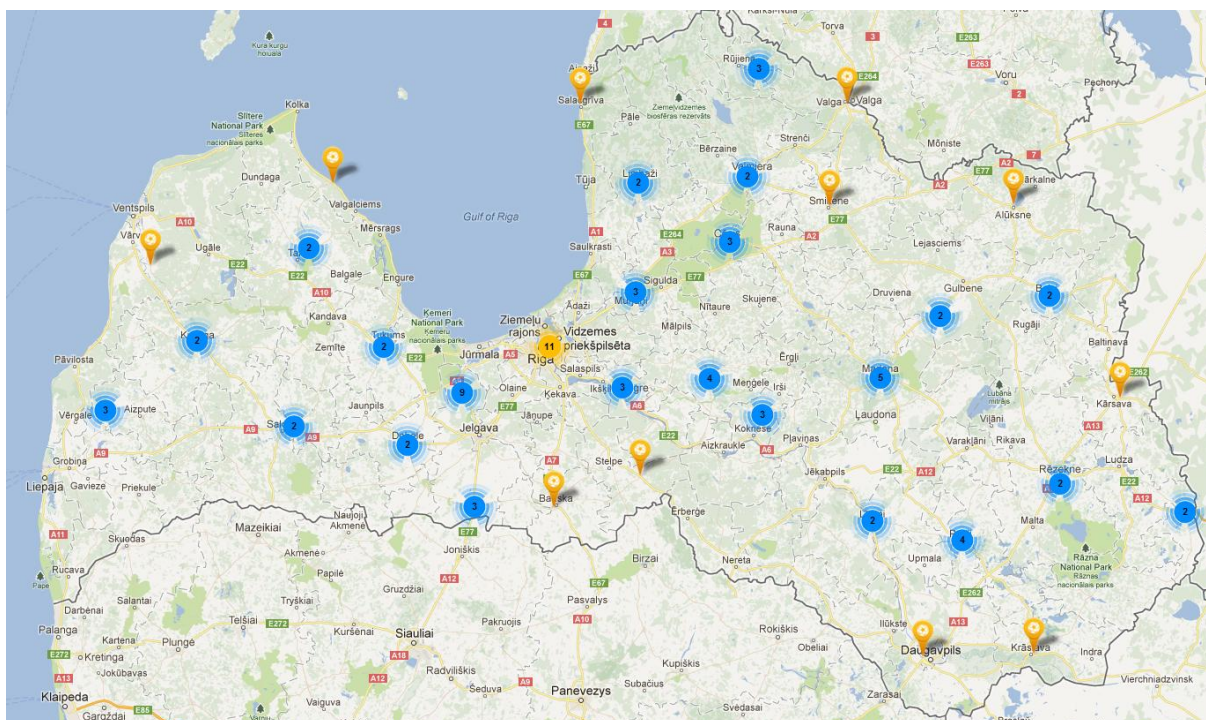
Peldbaseinu dislokācija valsts teritorijā

Sporta zāļu dislokācija valsts teritorijā

Stadionu dislokācija valsts teritorijā

Jautājumu saraksts partnervalstīm

1. Kāds ir kopējais valsts iedzīvotāju skaits un valstī esošo sporta infrastruktūru skaits (sporta zāles skolās un pašvaldību teritorijās, sporta zāles, baseini, stadioni, sporta kompleksi, multifunkcionālas būves)?
2. Cik sporta būves valstī vidēji ir attiecināmas uz 1000 iedzīvotājiem?
3. Kāds ir iedzīvotāju skaits konkrētos valsts reģionos (pašvaldību teritorijās, novados) un kāda skaitliski ir sporta infrastruktūra šajos reģionos:
 - a) izglītības iestāžu sporta bāzes;
 - b) brīvpieejas sporta laukumi;
 - c) nacionālās nozīmes sporta būves vai multifunkcionālas sporta bāzes?
4. Cik liels ir gada valsts budžets sportam?
5. Cik liela sporta budžeta finansējuma procentuālā daļa vienā gadā ir paredzēta tieši sporta infrastruktūrai (celtniecībai un attīstībai)?
6. Kāda apjoma valsts finansējums ir paredzēts sporta infrastruktūras attīstībai laika posmā līdz 2020.gadam?
7. Kādi principi dominē valsts budžeta finansējuma piešķiršanas procesā sporta būvju celtniecībai valsts teritorijā?
8. Cik valstī ir specializētās sporta internātskolas, kurās tiek nodrošināta dzīvošana, trenēšanās un mācības vispārizglītojošajās skolās? Kādiem sporta veidiem tās ir paredzētas, un pēc kādiem principiem tie tiek izvēlēti?

Sporta objektu skaita salīdzinājums

Valsts	Sporta objektu skaits	Iedzīvotāju skaits	Iedzīvotāju skaits uz 1 sporta objektu	Teritorijas lielums km2	1 sporta objekts uz n km2
Igaunija	2118	1 340 415	633	45226	21,35
Latvija	2871	2 217 053	772	64589	22,50
Lietuva	5128	3221216	628	65303	12,73
Polija	87527	38 000 000	434	312679	3,57
Somija	27120	5 374 781	198	338424	12,48
Itālija	148800	60 000 000	403	301318	2,02
Vidējais rādītājs:			511		12,44
Multifunkcionālas sporta bāzes					
Igaunija	81	1 340 415	16548	45226	558,35
Latvija	47	2 217 053	47171	64589	1374,23
Lietuva	16	3221216	201326	65303	4081,44
Vidējais rādītājs:			88349		2005
Sporta spēļu zāles					
Igaunija	586	1 340 415	2287	45226	77,18
Latvija	651	2 217 053	3406	64589	99,22
Lietuva	1227	3221216	2625	65303	53,22
Polija	18944	38 000 000	2006	312679	16,50
Vidējais rādītājs:			2581		61,53
Peldbaseini					
Igaunija	89	1 340 415	15061	45226	508,16
Latvija	62	2 217 053	35759	64589	1041,76
Lietuva	52	3221216	61946	65303	1255,83
Polija	915	38 000 000	41530	312679	341,73
Vidējais rādītājs:			38574		786,87
Stadioni					
Igaunija	228	1 340 415	5879	45226	198,36
Latvija	75	2 217 053	29561	64589	861,19
Lietuva	588	3221216	5478	65303	111,06
Polija	715	38 000 000	53147	312679	437,31
Vidējais rādītājs:			23516	487797	402
Āra laukumi					
Igaunijā	738	1 340 415	1816	45226	61,28
Latvijā	1027	2 217 053	2158	64589	62,89
Lietuvā	2979	3221216	1081	65303	21,92
Vidējais rādītājs:			1685		48,7

Valsts	Sporta objektu skaits	Iedzīvotāju skaits	Iedzīvotāju skaits uz 1 sporta objektu	Teritorijas lielums km2	1 sporta objekts uz n km2
Auto moto trases					
Igaunijā	16	1 340 415	83776	45226	2826,63
Latvijā	17	2 217 053	130415	64589	3799,35
Lietuvā	10	3221216	322122	65303	6530,3
Vidējais rādītājs:			178771		4385,43
Tenisa korti					
Igaunijā	63	1 340 415	21276	45226	717,87
Latvijā	87	2 217 053	25483	64589	742,4
Lietuvā	150	3221216	21475	65303	435,35
Polija	2777	38 000 000	13684	312679	112,6
Vidējais rādītājs:			20480		502,6
Ledus halles					
Igaunijā	7	1 340 415	191488	45226	6460,86
Latvijā	15	2 217 053	147804	64589	4305,93
Lietuvā	4	3221216	805304	65303	16325,8
Polija	104	38 000 000	365385	312679	3006,53
Vidējais rādītājs:			377495		7524,77
Slēpošanas un biatlona trases					
Igaunijā	88	1 340 415	15232	45226	513,932
Latvijā	26	2 217 053	85271,3	64589	2484,19
Lietuvā	12	3221216	268435	65303	5441,92
Polija	248	38 000 000	153226	312679	1260,8
Vidējais rādītājs:			130541		2425,21
Viegatlētikas manēžas					
Igaunijā	18	1 340 415	74467,5	45226	2512,56
Latvijā	12	2 217 053	184754	64589	5382,42
Lietuvā	5	3221216	644243	65303	13060,6
Vidējais rādītājs:			301155		6985,19

**Somijas Izglītības un Kultūras ministrijas atbalsts sporta objektiem
(2009. – 2010.)**

Sporta objekti	Kopā:		Mazie un vidējie projekti	
	Skaitis	EUR	Skaitis	EUR
Āra laukumi	7	2 051 000	4	1 111 000
Sporta zāles	36	13 371 000	11	3 780 000
Slidotavas	17	6 651 000	7	2 560 000
Peldbaseini	17	7 750 000	12	4 150 000
Citi sporta objekti	5	2 193 000		
Kopā:	82	32 016 000	34	11 601 000

**Somijas Izglītības un Kultūras ministrijas atbalsts sporta projektiem
pašvaldībās (2012. – 2015.)**

Sporta objekts	Projektu skaits	Valsts piešķirtais līdzfinansējums EUR)
Peldbaseina renovācija	16	9 250 000
Peldbaseina rekonstrukcija	4	2 430 000
Peldbaseina būvniecība	1	800 000
Āra baseinu renovācija	1	750 000
Brīvpieejas laukumu būvniecība	4	1 910 000
Brīvpieejas laukumu renovācija	4	2 220 000
Sporta zāļu renovācija	14	7 300 000
Sporta zāļu rekonstrukcija	4	1 860 000
Sporta zāles celtniecība	1	350 000
Ledus halles renovācija	4	2 910 000
Izglītības iestāžu sporta zāļu renovācija	5	2 670 000
Multifunkcionālu sporta bāzu renovācija	7	4 280 000
Cīņas zāles renovācija	1	460 000
Tenisa zāles renovācija	2	190 000
Kopā:	68	37 380 000

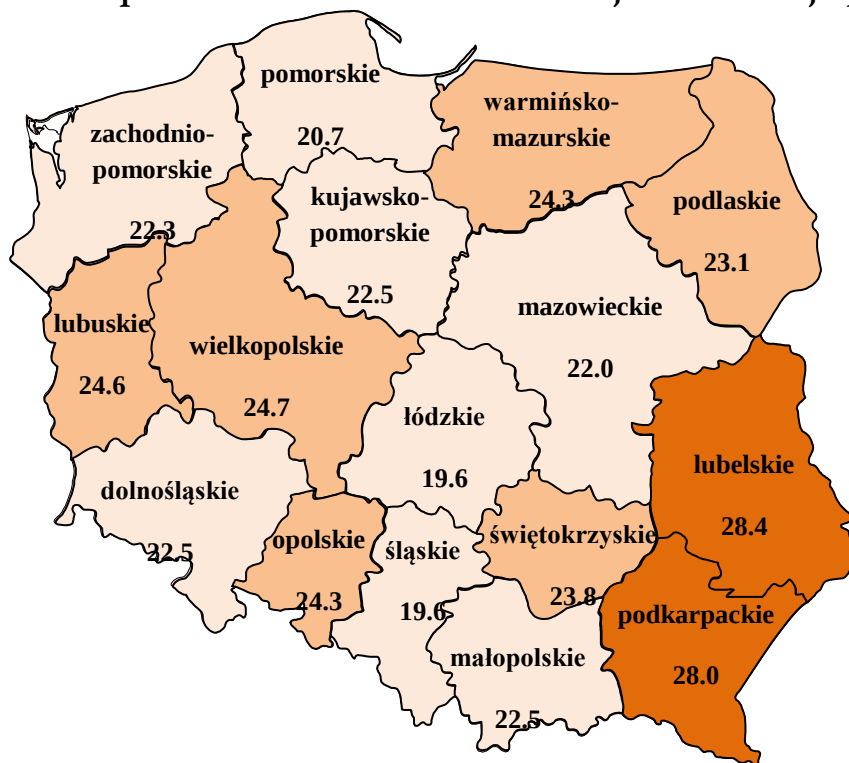
**Somijas Izglītības un Kultūras starptautiskas nozīmes atbalstāmie projekti
(2012. – 2015.)**

Projekts	EUR
Helsinki Olimpiskā stadiona renovācija	1 000 000
Kymi Ring motosporta trase	1 500 000
Kontiolahti Biatlons centrs	800 000
Tamperes Centrālā arēna	4 000 000
Kopā:	7 300 000

Polijas iedzīvotāju skaits pašvaldībās (milj.)

Sporta bāzu skaits uz 10 000 Polijas iedzīvotāju pašvaldībās

Vidējais rādītājs Polijā – 22.9 sporta objektu uz 10 000 iedzīvotāju

Izglītības iestāžu sporta objektu skaits Polijas pašvaldībās:

- 1) Dolnośląskie – 4 649
- 2) Kujawsko-Pomorskie – 3 862
- 3) Lubelskie – 5 390
- 4) Lubuskie – 1 856
- 5) Łódzkie – 4 197
- 6) Małopolskie – 5 708
- 7) Mazowieckie – 9 454
- 8) Opolskie – 2 088
- 9) Podkarpackie – 4 515
- 10) Podlaskie – 2 439
- 11) Pomorskie – 3 601
- 12) Śląskie – 7 445 Świętokrzyskie – 2 663
- 13) Warmińsko-Mazurskie – 2 742
- 14) Wielkopolskie – 6 451
- 15) Zachodniopomorskie – 2 732

Sporta bāzes Igaunijā

Nr. p.k.	Sporta objekts	Austrumviru apriņķis Ida-Virumaa	Harju apriņķis Harjumaa	Hījumā apriņķis Hiiumaa	Jegevas apriņķis Jõgevamaa	Jervas apriņķis Järvamaa	Lēnes apriņķis Läänemaa	Pelvas apriņķis Põlvamaa	Pērnavas apriņķis Pärnumaa	Raplas apriņķis Raplamaa	Rietumviru apriņķis Lääne-Virumaa	Sāremā apriņķis Saaremaa	Tartu apriņķis Tartumaa	Valgas apriņķis Valgamaa	Veru apriņķis Võrumaa	Viljandi apriņķis Viljandimaa	Kopā
1.	Sporta spēļu zāles	76	155	7	19	26	26	24	45	21	32	22	62	17	28	26	586
2.	Pelddbaseini	13	25	1	2	2	3	2	4	2	4	2	7	1	1	2	71
3.	Šautuves (telpās)	4	3			1	1		1	2	3		3	1	1	2	22
4.	Slidotavas	2	2						1		1		1				7
5.	Jāšanas sporta manēža		2			2			1								5
6.	Multifunkcionālas sporta bāzes	7	17	1	5	5	2	1	5	6	9	4	8	3	2	6	81
7.	Ūdens sporta veidu bāzes	10	11	1		3		4	4	2	2	1	7	5	9	4	63
8.	Stadioni	28	43	2	8	13	8	12	18	9	17	10	19	12	17	12	228
9.	Sporta spēļu āra laukumi	49	87	8	50	37	37	28	54	18	42	35	50	28	27	36	586
10.	Tenisa korti	7	15	3	3	3	4	1	6	1	3	4	6	2	3	2	63
11.	Golfa laukumi vai golfa mācību laukumi		2				1		1								4
12.	Citi sporta laukumi	8	26	2	5	3	3	3	13	7	10	8	10	2	4	5	109

Nr. p.k.	Sporta objekts	Austrumviru apriņķis Ida-Virumaa	Harju apriņķis Harjumaa	Hījumā apriņķis Hiiumaa	Jegevas apriņķis Jõgevamaa	Jervas apriņķis Järvamaa	Lēnes apriņķis Läänemaa	Pelvas apriņķis Põlvamaa	Pērnavas apriņķis Pärnumaa	Raplas apriņķis Raplamaa	Rietumviru apriņķis Lääne-Virumaa	Sārenā apriņķis Saaremaa	Tartu apriņķis Tartumaa	Valgas apriņķis Valgamaa	Veru apriņķis Võrumaa	Viljandi apriņķis Viljandimaa	Kopā
13.	Slēpošanas, riteņbraukšanas skrituļslidošanas trases	4	9	3	2	9	4	8	6	4	7	7	9	11	2	3	88
14.	Kalnu slēpošanas vai snovborda trases	1				1	1	1	1	2					1		8
15.	Auto trases, moto trases				1	4		2	1	3	1			1	2	2	17
16.	Āra šautuves (t.sk.šautuves biatlonam)	2	2			1	2	1		3	1			3	1		16
17.	Āra peldbaseini		1			1								1		1	4
18.	Slēpošanas tramlīni												1	1	1		3
19.	Velotreks		1														1
20.	Jāšanas sporta laukumi un takas		3			2			1		1	1	1			1	10
21.	Citi āra sporta laukumi	1	6	2	1	4	1	2	2		3	4	5	5	1	2	39
22.	Jahtu piestātnes	3										1	2			2	8

Nr. p.k.	Sporta objekts	Austrumviru apriņķis Ida-Virumaa	Harju apriņķis Harjumaa	Hījumā apriņķis Hiiumaa	Jegevas apriņķis Jõgevamaa	Jervas apriņķis Järvamaa	Lēnes apriņķis Läänemaa	Pelvas apriņķis Põlvamaa	Pērnavas apriņķis Pärnumaa	Raplas apriņķis Raplamaa	Rietumviru apriņķis Lääne-Virumaa	Sārenā apriņķis Saaremaa	Tartu apriņķis Tartumaa	Valgas apriņķis Valgamaa	Veru apriņķis Võrumaa	Viljandi apriņķis Viljandimaa	Kopā
23.	Citi sporta objekti (sporta aviācijas lidlauks, burāšanas sports, brīvdabas sporta takas)	14	101	12	6	20	33	63	28	16	31	5	55	18	34	11	447
	Kopā:	193	430	33	94	121	114	133	163	73	140	86	209	97	116	98	2100